

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VIII. volební období

1130/0

**Vládní návrh zákona o stavebních výrobcích a jejich použití do staveb
a o změně některých zákonů**

Zástupce předkladatele: min. prům. a obchodu
Doručeno poslancům: 15. ledna 2021 v 14:26

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2021

o stavebních výrobcích a jejich použití do staveb a o změně některých zákonů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

STAVEBNÍ VÝROBKÝ S OZNAČENÍM CE A STANOVENÉ STAVEBNÍ VÝROBKÝ

HLAVA I

Úvodní ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropské unie stanovující harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh¹⁾ (dále jen „přímou použitelný předpis“) požadavek na poskytování prohlášení o vlastnostech podle jeho čl. 7 a výkon státní správy v této oblasti.

(2) Tento zákon dále upravuje podmínky pro uvádění a dodávání na trh vybraných stavebních výrobků, na které se nevztahuje přímo použitelný předpis, které významným způsobem ovlivňují vlastnosti stavby, byly vyrobeny, uvedeny nebo dodány na trh za účelem trvalého zabudování do stavby nebo její části, a které se zařazují podle společných vlastností a účelu použití do skupin (dále jen „stanovený stavební výrobek“) a výkon státní správy v této oblasti.

(3) Tento zákon dále upravuje požadavky na stavební výrobky, na které se vztahuje přímo použitelný předpis (dále jen „stavební výroby s označením CE“) a stanovené stavební výrobky uplatňované při navrhování a provádění staveb.

§ 2

Pojmy

(1) V oblasti stavebních výrobků s označením CE se použijí definice uvedené v čl. 2 přímo použitelného předpisu.

(2) V oblasti stanovených stavebních výrobků se rozumí

¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS, v platném znění.

- a) stavebním výrobkem výrobek nebo sestava, které jsou vyrobeny nebo uvedeny na trh za účelem trvalého zabudování do stavby nebo její části a jejichž vlastnosti ovlivňují vlastnosti stavby s ohledem na základní požadavky na stavby²⁾,
- b) sestavou stanovený stavební výrobek uvedený na trh jedním výrobcem sestávající alespoň ze dvou samostatných součástí, které je třeba pro zabudování do stavby sestavit,
- c) uvedením na trh první dodání na trh v České republice,
- d) typem stanoveného stavebního výrobku soubor úrovní nebo tříd vlastností stavebního výrobku vyrobeného pro stejné použití do stavby, při zachování určité kombinace surovin nebo jiných prvků daným výrobním postupem,
- e) zkouškou typu soubor zkoušek nebo jiných technických zjištění popsanych v technických specifikacích prováděných při posuzování a ověřování stálosti vlastností vzorků výrobků reprezentativních pro typ výrobku,
- f) systémem řízení výroby nepřetržité řízení výroby prováděné výrobcem v místě výroby zajišťující udržení stálosti vlastností stanoveného stavebního výrobku,
- g) systémem kontroly výrobků systém nakupování, přejímky, manipulace, skladování a dodávání výrobků, včetně vedení dokumentace pro stanovené stavební výrobky, jejichž místo výroby je mimo území České republiky,
- h) hospodářským subjektem osoby podle § 2 písm. d), e), f) a g) zákona č. 22/1997 Sb. o technických požadavcích na výrobky, ve znění pozdějších předpisů.

§ 3

Výkon státní správy

(1) Státní správu podle tohoto zákona vykonávají Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále jen „Ministerstvo“), Česká obchodní inspekce a Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (dále jen „Úřad“).

(2) Ministerstvo

- a) pověřuje právnické osoby výkonem činností subjektu pro technické posuzování stavebních výrobků s označením CE a provádí kontrolu těchto osob,
- b) pověřuje právnické osoby výkonem činností národního subjektu pro technické posuzování stanovených stavebních výrobků a provádí koordinaci a kontrolu těchto osob,
- c) zajišťuje činnosti kontaktního místa pro stavební výrobky s označením CE a kontaktního místa pro stanovené stavební výrobky,
- d) zveřejňuje na internetu seznam národních technických posouzení a doplňující informace o vlastnostech stavebních výrobků s označením CE a stanovených stavebních výrobků pro jejich navržení a použití do staveb v České republice,
- e) projednává přestupky podle tohoto zákona.

²⁾ Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

(3) Česká obchodní inspekce

- a) vykonává dozor nad trhem se stavebními výrobky s označením CE a stanovenými stavebními výrobky,
- b) projednává přestupky podle tohoto zákona.

(4) Úřad

- a) provádí oznamování právnických osob a jejich kontrolu,
- b) provádí autorizace právnických osob a jejich kontrolu,
- c) navrhuje Ministerstvu k odsouhlasení určené stavební normy,
- d) provádí určování stavebních norem a zveřejňuje jejich seznam,
- e) projednává přestupky podle tohoto zákona.

HLAVA II

Podmínky pro uvádění a dodávání stavebních výrobků na trh

Díl 1

Uvádění a dodávání stavebních výrobků s označením CE na trh

§ 4

(1) Uvádění a dodávání stavebních výrobků s označením CE na trh upravuje přímo použitelný předpis.

(2) Odkazuje-li přímo použitelný předpis³⁾ na jazyk určený nebo požadovaný členským státem, je tímto jazykem český jazyk.

CELEX 32011R0305

§ 5

Subjekty pro technické posuzování stavebních výrobků s označením CE

(1) Podle čl. 29 přímo použitelného předpisu Ministerstvo může pověřit právnickou osobu na základě její žádosti výkonem činností subjektu pro technické posuzování tak, aby byla zajištěna potřebná kapacita pro zpracování evropských technických posouzení. Požadavky na subjekty pro technické posuzování a jejich povinnosti stanoví čl. 30 přímo použitelného předpisu.

(2) Žádost podle odstavce 1, kromě náležitostí podle správního řádu, obsahuje vymezení skupin stavebních výrobků s označením CE, pro něž má být právnická osoba pověřena subjektem pro technické posuzování. Součástí žádosti jsou doklady prokazující splnění podmínek stanovených v tabulce 2 přílohy IV. přímo použitelného předpisu.

³⁾ Například čl. 7 odst. 4, čl. 11 odst. 6, čl. 13 odst. 4 a čl. 14 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011.

(3) Výroková část rozhodnutí, kterým Ministerstvo pověřuje právnickou osobu výkonem činností subjektu pro technické posuzování, kromě náležitostí podle správního řádu, obsahuje vymezení skupin stavebních výrobků s označením CE, pro něž se právnická osoba pověřuje subjektem pro technické posuzování.

(4) Ministerstvo kontroluje podle čl. 29 odst. 3 přímo použitelného předpisu, zda subjekt pro technické posuzování dodržuje povinnosti a splňuje požadavky stanovené přímo použitelným předpisem. V případě, že subjekt pro technické posuzování přestane splňovat požadavky nebo neplní povinnosti stanovené přímo použitelným předpisem, Ministerstvo zruší podle čl. 30 odst. 3 přímo použitelného předpisu jeho pověření k výkonu činností subjektu pro technické posuzování.

CELEX 32011R0305

§ 6

Oznámené subjekty

(1) Úřad provádí oznamování subjektů oprávněných provádět činnosti oznámeného subjektu⁴⁾.

(2) Pro proces oznamování, pro práva a povinnosti oznámených subjektů a pro výkon státní správy s tím související se použijí obdobně ustanovení upravující oznámení a kontrolu oznámených subjektů zákona o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh⁵⁾.

CELEX 32011R0305

Díl 2

Uvádění a dodávání stanovených stavebních výrobků na trh

§ 7

(1) Výrobce nebo dovozce smí uvést na trh nebo distributor smí dodat na trh pouze takový stanovený stavební výrobek, jehož vlastnosti odpovídají národnímu prohlášení o vlastnostech a požadavkům uplatňovaným při navrhování a použití do staveb v České republice. Vlastnosti stanoveného stavebního výrobku uváděné v národním prohlášení o vlastnostech se vyjadřují úrovní, třídou, mezní hodnotou nebo popisem a vztahují se k základním požadavkům na stavby.

(2) Pro účely vzájemného uznávání se má za to, že stanovené stavební výrobky uvedené na trh v jiném členském státě Evropské unie, nebo pocházející ze státu Evropského sdružení volného obchodu a uvedené na trh ve státě Evropského sdružení volného obchodu, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, nebo pocházející a uvedené na trh v Turecku, jsou slučitelné s tímto zákonem.

(3) Výrobce nebo dovozce uvádí na trh nebo distributor dodává na trh stanovené stavební výrobky s návodem k užívání, kde je uvedeno výrobcem zamýšlené použití a podrobný způsob zabudování do stavby, návod na jeho údržbu, vlastnosti, které má mít výrobek po dobu obvyklé a předpokládané životnosti (dále jen „pokyny“), a bezpečnostní informace. Je-li stanovený stavební

⁴⁾ Čl. 39 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011.

⁵⁾ § 17 až 26 zákona č. 90/2016 Sb., o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh, ve znění zákona č. 265/2017 Sb.

výrobek uváděn anebo dodáván na trh, musí být národní prohlášení o vlastnostech, prohlášení distributora o vlastnostech, pokyny a bezpečnostní informace poskytované se stanoveným stavebním výrobkem v českém jazyce. Hospodářský subjekt, který uvádí nebo dodává stanovený stavební výrobek na trh, musí zajistit soulad překladů této dokumentace s originální dokumentací. Pokyny a bezpečnostní informace se uvádějí na obalu nebo musí být přiloženy k dodávce stanoveného stavebního výrobku.

§ 8

(1) Prováděcí právní předpis stanoví skupiny stanovených stavebních výrobků určených k posouzení a ověření stálosti vlastností (dále jen „posouzení stálosti vlastností“) podle jejich zamýšleného použití do stavby, popřípadě podle jejich společných fyzikálních, chemických nebo jiných vlastností.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví v závislosti na technické složitosti stanovených stavebních výrobků a míře možného rizika ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí spojeného s jejich použitím do stavby systém posouzení stálosti vlastností pro jednotlivé skupiny stanovených stavebních výrobků.

§ 9

Národní prohlášení o vlastnostech

(1) Národní prohlášení o vlastnostech vydává výrobce před uvedením na trh na základě výsledků posouzení stálosti vlastností v systému posouzení stálosti vlastností stanoveném v prováděcím právním předpise.

(2) Vydáním národního prohlášení o vlastnostech potvrzuje výrobce shodu vlastností typu stanoveného stavebního výrobku s vlastnostmi uvedenými v národním prohlášení o vlastnostech.

(3) Kopii národního prohlášení o vlastnostech přiloží výrobce v listinné podobě nebo elektronickými prostředky na datovém nosiči nebo poskytne zpřístupněním na internetu ke každému typu stanoveného stavebního výrobku. Na vyžádání odběratele poskytuje výrobce kopie národního prohlášení o vlastnostech v listinné podobě.

(4) V případě, že je kopie národního prohlášení o vlastnostech zpřístupněna zveřejněním na internetu, musí být v průvodní dokumentaci přiložené ke stanovenému stavebnímu výrobku uvedena adresa umístění národního prohlášení o vlastnostech na konkrétních internetových stránkách. Pro zveřejňování národního prohlášení o vlastnostech na internetu se použije obdobně nařízení Komise v přenesené pravomoci upravující podmínky týkající se zpřístupňování prohlášení o vlastnostech stavebních výrobků na internetové stránce⁶⁾.

(5) Výrobce uchovává národní prohlášení o vlastnostech po dobu 10 let od konce výroby stanoveného stavebního výrobku.

⁶⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 157/2014 ze dne 30. října 2013 o podmínkách týkajících se zpřístupňování prohlášení o vlastnostech stavebních výrobků na internetové stránce.

(6) Dojde-li ke změně skutečností, které mohou ovlivnit vlastnosti stanoveného stavebního výrobku, výrobce vydá nové národní prohlášení o vlastnostech.

§ 10

Výjimky z povinnosti vydat národní prohlášení o vlastnostech

Výrobce může upustit od zajištění posouzení stálosti vlastností a vydání národního prohlášení o vlastnostech pro stanovený stavební výrobek v případě, že je stanovený stavební výrobek

- a) vyroben jednotlivě nebo nesériově na zakázku, kdy se nepředpokládá opakování výroby stejného nebo typově obdobného výrobku, a má být zabudován do stavby výrobcem,
- b) vyroben zhotovitelem stavby přímo na staveništi za účelem jeho zabudování do stavby, nebo
- c) vyroben tradičním způsobem nebo způsobem vhodným z hlediska zachování kulturního dědictví a neprůmyslovým postupem pro obnovu stavby chráněné podle jiného právního předpisu.

§ 11

Obsah národního prohlášení o vlastnostech

(1) Národní prohlášení o vlastnostech obsahuje

- a) jméno a adresu výrobce a zplnomocněného zástupce, pokud byl jmenován,
- b) místo skutečné výroby stanoveného stavebního výrobku,
- c) jméno a adresu dovozce, pokud je stanovený stavební výrobek uváděn na trh dovozcem,
- d) informaci o zamýšleném použití stanoveného stavebního výrobku ve stavbě, která musí být v souladu s technickou specifikací, která byla pro posouzení stálosti vlastností použita,
- e) jedinečný identifikační kód anebo označení typu stanoveného stavebního výrobku, případně sériové číslo anebo jiný identifikační prvek umožňující identifikaci typu stanoveného stavebního výrobku, pro který je národní prohlášení o vlastnostech vydáváno,
- f) vlastnosti, které mají vztah k základním požadavkům na stavby s ohledem na zamýšlené použití vyjádřené úrovní, třídou, mezní hodnotou nebo popisem; pokud nejsou vlastnosti stanoveny prováděcím právním předpisem, uvádí se tak, aby stavba mohla být řádně navržena a provedena,
- g) označení, číslo a datum vydání technické specifikace, která byla pro posouzení stálosti vlastností použita,
- h) označení použitého systému nebo systémů posouzení stálosti vlastností,
- i) název autorizované osoby, a
- j) název národního subjektu pro technické posuzování.

(2) Prováděcí právní předpis stanoví vzor národního prohlášení o vlastnostech.

(3) Výrobce v národním prohlášení o vlastnostech uvede, zda stanovený stavební výrobek obsahuje komponenty ohrožující zdraví, životní prostředí nebo bezpečnost při práci. Pokud stanovený stavební výrobek obsahuje komponenty ohrožující zdraví, životní prostředí nebo bezpečnost při práci,

výrobce k národnímu prohlášení o vlastnostech připojí informace o výskytu těchto komponentů podle přímo použitelných předpisů Evropské unie⁷⁾.

§ 12

Označení stanoveného stavebního výrobku

(1) Označení SCZ potvrzuje, že stanovený stavební výrobek má pro zamýšlené použití posouzenou stálost všech vlastností podle prováděcího právního předpisu a je vhodný pro navržení a použití do stavby v České republice.

(2) Výrobce provede označení SCZ na stanoveném stavebním výrobku a v případě, že to velikost nebo povaha stanoveného stavebního výrobku neumožňuje, provede označení SCZ na národním prohlášení o vlastnostech, na obalu nebo dokladu přiloženém ke stanovenému stavebnímu výrobku. Distributor provede označení SCZ na prohlášení distributora o vlastnostech. K označení SCZ doplní výrobce nebo distributor dvě poslední číslice roku, v němž bylo k národnímu prohlášení o vlastnostech nebo prohlášení distributora o vlastnostech poprvé připojeno.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví vzor označení SCZ.

§ 13

Technická dokumentace ke stanovenému stavebnímu výrobku

(1) Výrobce vypracuje jako podklad pro posouzení stálosti vlastností stanoveného stavebního výrobku technickou dokumentaci.

(2) Technickou dokumentaci musí výrobce zpracovat v takovém rozsahu, aby umožňovala posouzení stálosti vlastností stanoveného stavebního výrobku podle technických požadavků obsažených v technických specifikacích a v technických předpisech. Technickou dokumentaci, která je nezbytná pro správné pochopení funkce stanoveného stavebního výrobku ve stavbě ve vztahu k základním požadavkům, a ze které vyplývá zamýšlené použití stanoveného stavebního výrobku ve stavbě, poskytne výrobce osobě autorizované k činnostem podle tohoto zákona nebo národnímu subjektu pro technické posuzování v českém jazyce nebo v jazyce, který je s autorizovanou osobou nebo národním subjektem pro technické posuzování dohodnut.

(3) Technická dokumentace s přihlédnutím k charakteru stanoveného stavebního výrobku obsahuje

- a) podrobný popis stanoveného stavebního výrobku a vymezení způsobu jeho použití ve stavbě,
- b) jméno a adresu výrobce,

⁷⁾ Například nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, o zřízení Evropské agentury pro chemické látky, o změně směrnice 1999/45/ES a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 793/93, nařízení Komise (ES) č. 1488/94, směrnice Rady 76/769/EHS a směrnic Komise 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES, v platném znění.

- c) odkaz na technické specifikace, harmonizované technické specifikace⁸⁾, české technické normy, zkušební a výpočtové protokoly, které budou využity pro vypracování národního technického posouzení, a odkaz na technické předpisy, pokud stanovují požadavky na stanovený stavební výrobek,
- d) projektové a výrobní výkresy stanoveného stavebního výrobku, popřípadě jinou dokumentaci konkretizující vlastnosti stanoveného stavebního výrobku vzhledem k jeho zamýšlenému použití, jako jsou technologický postup pro jeho výrobu a pro použití do stavby, údaje o technických vlastnostech stanoveného stavebního výrobku, které se vztahují k základním požadavkům a další technické dokumenty potřebné k posouzení stálosti vlastností nebo k posouzení zamýšleného použití do stavby,
- e) popisy a vysvětlení nezbytné ke srozumitelnosti výkresů a funkce stanoveného stavebního výrobku, upozornění na nebezpečí nebo omezení použitelnosti, další nezbytné informace související s použitím stanoveného stavebního výrobku do stavby a návody k bezpečnému použití v českém jazyce, a
- f) výsledky návrhových a konstrukčních výpočtů, zkušební protokoly, výsledky provedených zkoušek, popřípadě certifikáty, pokud byly vydány před posouzením stálosti vlastností.

§ 14

Technické specifikace

Technickými specifikacemi se rozumí určené stavební normy podle § 15 a národní technická posouzení podle § 16.

§ 15

Určená stavební norma

- (1) Určenými stavebními normami jsou české technické normy nebo jiné technické předpisy nebo dokumenty obsahující technické požadavky na stanovený stavební výrobek konkretizované vlastnostmi stanoveného stavebního výrobku, které zohledňují základní požadavky na stavby, a které byly notifikovány podle jiného právního předpisu⁹⁾.
- (2) Pokud určená stavební norma z hlediska základních požadavků, zamýšleného použití a metod pro posouzení stálosti vlastností konkretizuje všechny vlastnosti stanoveného stavebního výrobku, je závaznou technickou specifikací pro posouzení stálosti vlastností.
- (3) Úřad předloží po dohodě s ministerstvy a jinými ústředními správními úřady, jejichž působnosti se příslušná oblast týká, návrh na určení stavebních norem Ministerstvu.
- (4) Úřad po schválení Ministerstvem určí stavební normy.

⁸⁾ Čl. 2 odst. 10 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011.

⁹⁾ Nařízení vlády č. 339/2002 Sb., o postupech při poskytování informací v oblasti technických předpisů, technických dokumentů a technických norem, ve znění pozdějších předpisů.

(5) Pro oznámení a zveřejnění seznamu určených stavebních norem ve Věstníku Úřadu a pro přístup k nim se použije obdobně zákon o technických požadavcích na výrobky¹⁰⁾.

(6) Pro změnu nebo zrušení určené stavební normy se použijí odstavce 3 až 5 obdobně.

§ 16

Národní technické posouzení

(1) Na žádost výrobce nebo zplnomocněného zástupce vypracuje národní subjekt pro technické posuzování pro stanovený stavební výrobek, jehož vlastnosti nejsou v souladu s určenými stavebními normami, nebo pokud takové normy nekonkretizují z hlediska určeného použití všechny vlastnosti stanoveného stavebního výrobku související se základními požadavky na stavby, národní technické posouzení.

(2) Při vypracování použije národní subjekt pro technické posuzování metody a postupy z harmonizovaných technických specifikací⁸⁾, určených stavebních norem, vydaných národních technických posouzení, českých technických norem a technických předpisů.

(3) Výrobce nebo zplnomocněný zástupce předkládá národnímu subjektu pro technické posuzování za účelem vydání národního technického posouzení technickou dokumentaci stanoveného stavebního výrobku, včetně vymezení zamýšleného použití stanoveného stavebního výrobku. Je-li to pro vypracování národního technického posouzení potřebné, výrobce poskytne národnímu subjektu pro technické posuzování vzorek stanoveného stavebního výrobku nebo umožní národnímu subjektu pro technické posuzování odebrání vzorku stanoveného stavebního výrobku pro ověřovací zkoušky.

(4) Národní subjekt pro technické posuzování

- a) posoudí předloženou technickou dokumentaci, zejména za účelem identifikace stanoveného stavebního výrobku a vymezení jeho vlastností, které mají být předmětem posouzení stálosti vlastností,
- b) určí vlastnosti stanoveného stavebního výrobku, které musí být uvedeny v národním prohlášení o vlastnostech, a vymezí zejména jejich úroveň, třídy nebo mezní hodnoty s ohledem na zamýšlené použití stanoveného stavebního výrobku ve stavbě,
- c) stanoví systém nebo systémy posouzení stálosti vlastností stanoveného stavebního výrobku,
- d) provede ověřovací zkoušky vzorku stanoveného stavebního výrobku, pokud je to nezbytné,
- e) stanoví zásady pro systém řízení výroby stanoveného stavebního výrobku,
- f) může po dohodě s výrobcem nebo zplnomocněným zástupcem omezit zamýšlené použití stanoveného stavebního výrobku,
- g) vydává národní technické posouzení s omezenou dobou platnosti maximálně však na 5 let; tuto dobu lze opakovaně prodloužit.

(5) Národní technické posouzení obsahuje

¹⁰⁾ § 4a zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- a) identifikaci a popis stanoveného stavebního výrobku,
- b) zamýšlené použití stanoveného stavebního výrobku, včetně jeho případného omezení,
- c) přehled technické dokumentace předložené výrobcem,
- d) přehled použitých harmonizovaných technických specifikací⁸⁾, určených stavebních norem, vydaných národních technických posouzení, českých technických norem a technických předpisů, popřípadě dalších předpisů nebo použitých vědeckých a technických poznatků a údaje o poznatcích z praxe, pokud byly použity, a výsledky ověřovacích zkoušek, pokud byly provedeny,
- e) vlastnosti stanoveného stavebního výrobku,
- f) systém posouzení stálosti vlastností stanoveného stavebního výrobku,
- g) popis požadavků na systém řízení výroby,
- h) jméno a adresu výrobce a zplnomocněného zástupce, pokud byl jmenován,
- i) místo skutečné výroby stanoveného stavebního výrobku,
- j) název národního subjektu pro technické posuzování, který národní technické posouzení vypracoval, a
- k) datum vystavení a dobu platnosti národního technického posouzení.

§ 17

Národní subjekty pro technické posuzování stanovených stavebních výrobků

(1) Ministerstvo může pověřit subjekt pro technické posuzování stavebních výrobků s označením CE na jeho žádost výkonem činností národního subjektu pro technické posuzování stanovených stavebních výrobků v rozsahu skupin stanovených stavebních výrobků podle prováděcího právního předpisu, pokud odpovídají skupinám výrobků podle přímo použitelného předpisu, pro které je určen jako subjekt pro technické posuzování stavebních výrobků s označením CE.

(2) Kromě subjektů pro technické posuzování stavebních výrobků s označením CE podle odstavce 1 může Ministerstvo pro skupinu stanovených stavebních výrobků s vymezeným rozsahem pověřit na žádost právnickou osobu výkonem činnosti národního subjektu pro technické posuzování stanovených stavebních výrobků.

(3) Žadatel musí splňovat tyto podmínky:

- a) členové statutárního orgánu a prokuristé, je-li prokura udělena, a členové dozorčí rady nebo jiného kontrolního orgánu, je-li zřízen, a osoby, které se podílejí na provádění úkolů v rámci zpracování národního technického posouzení, jakož i sám žadatel, musí být nezávislí na hospodářském subjektu, pro něhož se národní technické posouzení zpracovává a na stanoveném stavebním výrobku, který se posuzuje,
- b) jeho zaměstnanci musí provádět činnost na odpovídající úrovni technické odborné způsobilosti ve vztahu k posouzení stálosti vlastností výrobku a nesmějí být vystaveni ničemu, co by mohlo ovlivnit jejich úsudek nebo výsledky činnosti,

- c) musí být specializován na příslušné položky skupin stanovených stavebních výrobků a musí být schopen provádět všechny činnosti spojené se zpracováním národního technického posouzení,
- d) má nezbytný počet zaměstnanců, kteří
 - 1. jsou objektivní a schopni řádného technického úsudku,
 - 2. mají znalosti v oblasti stavební praxe a požadavků na stanovené stavební výrobky ve skupinách výrobků, pro které mají být určeni,
 - 3. mají znalosti technických aspektů stavebních postupů a souvisejících rizik,
 - 4. mají znalosti v oblasti technických specifikací, harmonizovaných technických specifikací⁸⁾, technických předpisů a zkušebních metod pro skupiny výrobků, pro které mají být určeni,
 - 5. mají znalosti o vztahu mezi výrobními postupy a vlastnostmi výrobku, souvisejícími s řízením výroby,
- e) má k dispozici prostředky a vybavení nezbytné k posouzení stálosti vlastností, které mají vztah k základním požadavkům na stavby v rámci skupin výrobků, pro které mají být určeny,
- f) má vnitřní systém k zajištění ochrany osobních údajů, obchodního tajemství a výrobně technických a jiných hospodářsky využitelných poznatků, a to jak v rámci národního subjektu pro technické posuzování, tak u případných subdodavatelů,
- g) má systém řízení dokumentace k zajištění její registrace, zpětné dohledatelnosti a archivace,
- h) má postupy pro zpracování reklamací a stížností, má mechanismy interního auditu a přezkumu řízení k zajištění pravidelných kontrol dodržování příslušných metod řízení,
- i) musí zajistit, že činnosti jeho subdodavatelů neohrožují důvěrnost, objektivitu a nestrannost jeho činností při posuzování stanovených stavebních výrobků,
- j) musí zajistit odměňování zaměstnanců, kteří se budou podílet na zpracování národních technických posouzení tak, aby odměny nezávisely na počtu zpracovaných národních technických posouzení ani na výsledcích těchto posouzení,
- k) musí mít sjednáno před zahájením činnosti a v jejím průběhu pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou jeho činností, s limitem pojistného plnění ve výši přiměřené rozsahu činností,
- l) musí zajistit, aby zaměstnanci byli povinni zachovávat mlčenlivost, pokud jde o informace, které získají při plnění svých povinností.

(4) Součástí žádosti jsou doklady prokazující splnění technických, odborných a personálních předpokladů podle odstavce 3 pro výkon činnosti národního subjektu pro technické posuzování.

(5) Výroková část rozhodnutí kromě obecných náležitostí podle správního řádu obsahuje určení skupin stanovených stavebních výrobků, pro které se žadatel pověřuje výkonem činností národního subjektu pro technické posuzování.

(6) Ministerstvo kontroluje, zda národní subjekt pro technické posuzování dodržuje povinnosti a splňuje požadavky stanovené v odstavci 3. V případě, že subjekt pro technické posuzování tyto povinnosti a požadavky neplní, Ministerstvo zruší jeho pověření k výkonu činností národního subjektu pro technické posuzování.

(7) Ministerstvo zveřejní na svých internetových stránkách názvy a sídla pověřených národních subjektů pro technické posuzování a skupiny výrobků, pro které byly národní subjekty pro technické posuzování pověřeny, každou změnu těchto údajů, jakož i údaj o zrušení pověření.

§ 18

Povinnosti národního subjektu pro technické posuzování

Národní subjekt pro technické posuzování

- a) dohodne s výrobcem nebo zplnomocněným zástupcem lhůty pro vypracování národního technického posouzení s cílem zabránit zbytečnému prodlení,
- b) spolupracuje s ostatními národními subjekty pro technické posuzování pro dotčený stanovený stavební výrobek, aby byl zajištěn jednotný postup a požadavky při vydávání národních technických posouzení, a
- c) odpovídajícím způsobem zohlední ochranu obchodního tajemství a důvěrnost.

§ 19

Koordinace

(1) Koordinaci činností národních subjektů pro technické posuzování provádí Ministerstvo nebo na základě dohody¹¹⁾ s Ministerstvem Úřad, nebo Ministerstvem pověřená právnická osoba, která má technické, odborné a personální předpoklady pro výkon této činnosti, a která neprovádí národní technické posuzování nebo která bude provádět tato posuzování odděleně od koordinace činností národních subjektů pro technické posuzování.

(2) Technickými, odbornými a personálními předpoklady se rozumí podmínky stanovené v § 17 odst. 3 a zkušenosti s koordinací autorizovaných osob nebo oznámených subjektů. Součástí žádosti právnické osoby o pověření ke koordinaci národních subjektů pro technické posuzování jsou doklady prokazující splnění technických, odborných a personálních předpokladů pro výkon činnosti koordinátora národních subjektů pro technické posuzování.

(3) V případě, že koordinující právnická osoba přestane splňovat technické, odborné nebo personální předpoklady pro výkon činnosti koordinátora národních subjektů pro technické posuzování, Ministerstvo pověření ke koordinaci odejme.

¹¹⁾ § 160 odst. 3 správního řádu.

Díl 3

Povinnosti hospodářských subjektů

§ 20

Výrobce

(1) Výrobce uvádí na trh stanovené stavební výrobky podle § 7 odst. 1 a 3. Výrobce zajistí posouzení stálosti vlastností stanovených stavebních výrobků v souladu se zamýšleným použitím a systémem nebo systémy posouzení vlastností uvedenými v prováděcím právním předpise.

(2) Výrobce

a) vypracuje a přiloží ke stanovenému stavebnímu výrobku národní prohlášení o vlastnostech a pokyny,

b) vypracuje a po dobu 10 let od konce výroby stanoveného stavebního výrobku uchovává soubor všech dokumentů, předkládaných k posouzení a prokazujících posouzení stálosti vlastností.

(3) Výrobce zavede a zdokumentuje systém řízení výroby, aby byla při sériové výrobě stanoveného stavebního výrobku zaručena neměnnost jeho vlastností a jejich úrovně, tříd a mezních hodnot, jak je uvedeno v národním prohlášení o vlastnostech.

(4) Výrobce odpovídajícím způsobem zohlední změny v typu výrobku a změny v použitých technických specifikacích, aby byly vždy pravdivě uváděny informace v národním prohlášení o vlastnostech. V případech, kdy je to vhodné pro zajištění přesnosti, spolehlivosti a stálosti vlastností výrobku, výrobce provádí nebo nechá provést zkoušky vzorků stanovených stavebních výrobků již uvedených na trh a vede registr stížností, nevyhovujících výrobků a výrobků stažených z oběhu.

(5) Výrobce zajistí, aby byl na stanoveném stavebním výrobku uveden, typ, série, výrobní nebo sériové číslo nebo jakýkoliv jiný identifikační prvek nebo údaj, umožňující identifikaci výrobku. Výrobce uvede na stanoveném stavebním výrobku svoje jméno nebo ochrannou známku a adresu. Adresa musí uvádět jediné místo, kde lze výrobce kontaktovat.

(6) V případě, že to velikost nebo povaha stavebního výrobku neumožňuje, výrobce uvede požadované informace na obalu nebo dokladu přiloženém ke stanovenému stavebnímu výrobku.

(7) Výrobce zajistí, že národní prohlášení o vlastnostech, pokyny a bezpečnostní informace poskytované se stanoveným stavebním výrobkem, který uvádí na trh, jsou v českém jazyce.

§ 21

Další povinnosti výrobce

(1) Výrobce, který uvedl na trh stanovený stavební výrobek, jež není ve shodě s národním prohlášením o vlastnostech nebo s jinými příslušnými požadavky, přijme opatření k uvedení stanoveného stavebního výrobku ve shodu nebo jej stáhne z trhu nebo z oběhu. Pokud stanovený stavební výrobek představuje riziko ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, anebo jiného veřejného zájmu (dále jen „riziko“), výrobce o tom neprodleně informuje Českou obchodní inspekci.

(2) Výrobce poskytne na základě žádosti České obchodní inspekce neprodleně všechny informace a dokumentaci nezbytné k prokázání shody stanoveného stavebního výrobku s národním prohlášením o vlastnostech a souladu s jinými příslušnými požadavky v českém jazyce nebo v jazyce, který s Českou obchodní inspekcí dohodne. Výrobce spolupracuje s Českou obchodní inspekcí při všech činnostech, jejichž cílem je vyloučit riziko vyvolané uvedením nebo dodáním stanoveného stavebního výrobku na trh.

(3) Výrobce uchovává po dobu 10 let od konce výroby údaje potřebné pro identifikaci všech hospodářských subjektů, kterým dodal stanovený stavební výrobek.

§ 22

Zplnomocněný zástupce

(1) Výrobce může písemně pověřit svého zplnomocněného zástupce k vykonávání činností stanovených v pověření. Pověření musí umožňovat uchovávat národní prohlášení o vlastnostech, pokyny a technickou dokumentaci a poskytování součinnosti České obchodní inspekci. Zplnomocněný zástupce nemůže být pověřen zpracováním technické dokumentace.

(2) Zplnomocněný zástupce uchovává národní prohlášení o vlastnostech, pokyny a technickou dokumentaci potřebnou k identifikaci výrobku a hospodářských subjektů, se kterými spolupracoval, po dobu 10 let.

(3) Zplnomocněný zástupce poskytne na základě žádosti České obchodní inspekce všechny informace a dokumentaci nezbytné k prokázání shody stanoveného stavebního výrobku s národním prohlášením o vlastnostech a jinými příslušnými požadavky v českém jazyce nebo v jazyce, který s Českou obchodní inspekcí dohodne. Zplnomocněný zástupce spolupracuje s Českou obchodní inspekcí při všech činnostech, jejichž cílem je vyloučit riziko vyvolané uvedením nebo dodáním stanoveného stavebního výrobku na trh.

§ 23

Dovozce

(1) Dovozce uvádí na trh stanovené stavební výrobky pocházející z jiného než členského státu Evropské unie, nebo státu Evropského sdružení volného obchodu, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, nebo z Turecka podle § 7 odst. 1 a 3.

(2) Před uvedením stanoveného stavebního výrobku na trh dovozce zajistí, aby výrobce u jím dováženého stanoveného stavebního výrobku

- a) provedl nebo nechal provést posouzení stálosti vlastností v souladu se zamýšleným použitím a systémy posouzení vlastností uvedenými v prováděcím právním předpisu,
- b) vypracoval technickou dokumentaci,
- c) vypracoval a přiložil pokyny,
- d) vydal a přiložil národní prohlášení o vlastnostech.

(3) Dovozce musí mít k dispozici všechny informace a dokumentaci nezbytné k prokázání shody stanoveného stavebního výrobku s národním prohlášením o vlastnostech.

(4) Dovozce zajistí, aby národní prohlášení o vlastnostech a pokyny byly přiloženy ke stanovenému stavebnímu výrobku při uvedení na trh v českém jazyce.

(5) Dovozce zajistí, aby byl na stanoveném stavebním výrobku uveden typ, série, výrobní nebo sériové číslo nebo jakýkoliv jiný identifikační prvek nebo údaj, umožňující identifikaci výrobku. V případě, že to velikost nebo povaha stavebního výrobku neumožňuje, zajistí, aby byly požadované informace uvedeny na obalu nebo dokladu přiloženém ke stanovenému stavebnímu výrobku.

(6) Dovozce zajistí, aby na stanoveném stavebním výrobku bylo uvedeno jméno výrobce nebo jeho ochranná známka a adresa. V případě, že to velikost nebo povaha stavebního výrobku neumožňuje, dovozce zajistí, aby byly požadované informace uvedeny na obalu nebo dokladu přiloženém ke stanovenému stavebnímu výrobku. Adresa musí uvádět jediné místo, kde lze výrobce kontaktovat.

(7) Dovozce uvede na stanoveném stavebním výrobku svoje jméno nebo ochrannou známku a adresu. V případě, že to velikost nebo povaha stavebního výrobku neumožňuje, dovozce uvede požadované informace na obalu nebo dokladu přiloženém ke stanovenému stavebnímu výrobku. Adresa musí uvádět jediné místo, kde lze dovozce kontaktovat.

(8) Dovozce zajistí, že národní prohlášení o vlastnostech, pokyny a bezpečnostní informace poskytované se stanoveným stavebním výrobkem, který uvádí na trh, jsou v českém jazyce.

§ 24

Další povinnosti dovozce

(1) Dovozce zajistí, aby při skladování a přepravě nedošlo k ohrožení souladu a stálosti vlastností stanoveného stavebního výrobku s vlastnostmi, jež jsou uvedeny v národním prohlášení o vlastnostech.

(2) V případech, kdy je to vhodné pro zajištění přesnosti, spolehlivosti a stálosti vlastností výrobku, dovozce provede nebo nechá provést zkoušky vzorků stanovených stavebních výrobků již uvedených na trh, vede registr stížností nevyhovujících výrobků a výrobků stažených z oběhu a informuje o stažení stanovených stavebních výrobků distributory.

(3) Dovozce, který uvedl na trh stanovený stavební výrobek, který není v souladu s národním prohlášením o vlastnostech nebo se stanovenými požadavky, přijme opatření, aby stanovený stavební výrobek splňoval v prohlášení o vlastnostech deklarovanou stálost jeho vlastností, nebo jej stáhne z trhu nebo z oběhu. Pokud stanovený stavební výrobek představuje riziko, dovozce neprodleně o tom informuje Českou obchodní inspekci.

(4) Dovozce uchovává kopii národního prohlášení o vlastnostech, pokyny, technickou dokumentaci a údaje potřebné pro identifikaci hospodářských subjektů, kterým stanovený stavební výrobek dodal po dobu 10 let.

(5) Dovozce poskytne na základě žádosti České obchodní inspekce neprodleně všechny informace a dokumentaci nezbytné k prokázání shody stanoveného stavebního výrobku s národním prohlášením o vlastnostech a stanovenými požadavky v českém jazyce nebo v jazyce, který s Českou

obchodní inspekci dohodne. Dovozce spolupracuje Českou obchodní inspekci při všech činnostech, jejichž cílem je vyloučit riziko vyvolané uvedením nebo dodáním stanoveného stavebního výrobku na trh.

§ 25

Distributor

(1) Distributor dodává na trh stanovené stavební výrobky podle § 7 odst. 1 až 3. Před dodáním stanoveného stavebního výrobku na trh podle § 7 odst. 1 a 3 distributor zajistí, aby výrobce nebo dovozce splnil požadavky stanovené tímto zákonem.

(2) Distributor může při dodání stanoveného stavebního výrobku podle § 7 odst. 2 v případě, že splnil požadavky stanovené podle tohoto zákona s výjimkou toho, že výrobce nevydal a nepřiložil národní prohlášení o vlastnostech, přiložit ke stanovenému stavebnímu výrobku pro účely navržení a použití stanoveného stavebního výrobku do stavby v České republice prohlášení distributora o vlastnostech s připojeným označením SCZ, pokud jsou splněny požadavky § 12 odst. 2. Prohlášením distributora o vlastnostech distributor potvrzuje, že výrobce zajistil pro stanovený stavební výrobek pro zamýšlené použití posouzení stálosti všech vlastností stanovených prováděcím právním předpisem. Prohlášení distributora o vlastnostech obsahuje následující informace:

- a) údaje o výrobcí, a to jeho jméno nebo ochrannou známku a adresu, která musí uvádět jediné místo, kde ho lze kontaktovat, místo výroby, identifikační číslo, pokud bylo přiděleno,
- b) údaje o distributorovi, a to jeho jméno, ochrannou známku a adresu, která musí uvádět jediné místo, kde ho lze kontaktovat,
- c) informaci o výrobcem uvedeném zamýšleném použití stanoveného stavebního výrobku ve stavbě,
- d) jedinečný identifikační kód anebo označení typu stanoveného stavebního výrobku, případně sériové číslo anebo jiný identifikační prvek přidělený výrobcem umožňující identifikaci typu stanoveného stavebního výrobku,
- e) vlastnosti stanovené prováděcím právním předpisem vyjádřené zejména úrovní, třídou nebo mezní hodnotou,
- f) informace o osobě, která provedla posouzení stálosti vlastností,
- g) identifikaci právního předpisu členského státu Evropské unie a prohlášení, že byl stanovený stavební výrobek uveden na trh v souladu s tímto právním předpisem.

(3) Distributor uvede v prohlášení distributora o vlastnostech, zda stanovený stavební výrobek obsahuje komponenty ohrožující zdraví, životní prostředí anebo bezpečnost při práci. Pokud stanovený stavební výrobek obsahuje komponenty ohrožující zdraví, životní prostředí anebo bezpečnost při práci, připojí distributor k prohlášení distributora o vlastnostech informace o výskytu těchto komponentů podle přímo použitelných předpisů Evropské unie⁷⁾. Prohlášení distributora o vlastnostech, pokyny a bezpečnostní informace poskytované se stanoveným stavebním výrobkem musí být v českém jazyce.

(4) Distributor, který dodal na trh stanovený stavební výrobek, který není v souladu s národním prohlášením o vlastnostech, prohlášením distributora o vlastnostech nebo se stanovenými požadavky, přijme opatření k uvedení stanoveného stavebního výrobku ve shodu nebo jej stáhne z trhu nebo z oběhu. Pokud stanovený stavební výrobek představuje riziko, je distributor povinen o tom informovat výrobce, dovozce a Českou obchodní inspekci.

(5) Distributor je povinen České obchodní inspekci poskytnout na základě žádosti všechny informace a dokumentaci nezbytné k prokázání shody stanoveného stavebního výrobku s národním prohlášením o vlastnostech nebo o souladu s prohlášením distributora o vlastnostech, a to v českém jazyce nebo v jazyce, který s Českou obchodní inspekcí dohodne. Spolupracuje s Českou obchodní inspekcí při všech činnostech, jejichž cílem je vyloučit riziko vyvolané uvedením nebo dodáním stanoveného stavebního výrobku na trh.

(6) Prohlášení distributora o vlastnostech může distributor zpřístupnit zveřejněním na internetu. Pro zveřejňování prohlášení distributora o vlastnostech na internetu se použije obdobně nařízení Komise v přenesené pravomoci upravující podmínky týkající se zpřístupňování prohlášení o vlastnostech stavebních výrobků na internetové stránce⁶⁾.

(7) Distributor uchovává kopii národního prohlášení o vlastnostech, prohlášení distributora o vlastnostech, technickou dokumentaci a údaje potřebné pro identifikaci hospodářských subjektů, kterým stanovený stavební výrobek dodal, po dobu 10 let.

(8) Distributor zajistí, aby při skladování a přepravě nedošlo k ohrožení souladu vlastností stanoveného stavebního výrobku s vlastnostmi, jež jsou uvedeny v národním prohlášení o vlastnostech.

(9) Prováděcí právní předpis stanoví vzor prohlášení distributora o vlastnostech.

§ 26

Jiné možnosti uvádění stanovených stavebních výrobků na trh

(1) Na dovozce se vztahují povinnosti podle § 20 a 21, pokud uvádí na trh stanovený stavební výrobek pod svým jménem nebo ochrannou známkou nebo pokud již na trh uvedený stanovený stavební výrobek upravuje takovým způsobem, že může být dotčena shoda s národním prohlášením o vlastnostech.

(2) Na distributora se vztahují povinnosti podle § 20 a 21, pokud dodává na trh stanovený stavební výrobek pod svým jménem nebo ochrannou známkou, nebo pokud již na trh uvedený stanovený stavební výrobek upravuje takovým způsobem, že může být dotčena shoda s národním prohlášením o vlastnostech.

Díl 4

Kontaktní místo pro stavební výrobky

§ 27

(1) Ministerstvo vykonává činnost kontaktního místa pro stavební výrobky (dále jen „kontaktní místo“).

(2) Informace o stavebních výrobcích s označením CE poskytuje kontaktní místo podle čl. 10 přímo použitelného předpisu.

(3) Kontaktní místo dále poskytuje bezplatně informace o ustanoveních právních předpisů, která mají za cíl splnění základních požadavků na stavby, vztahujících se na zamýšlené použití stanoveného stavebního výrobku do stavby v České republice.

CELEX 32011R0305

Díl 5

Posouzení stálosti vlastností stanovených stavebních výrobků a autorizace

§ 28

(1) Obsahem posouzení stálosti vlastností stanoveného stavebního výrobku je ověření neměnnosti deklarovaných vlastností stanoveného stavebního výrobku zkouškou, výpočtem, na základě tabulkových hodnot nebo popisem prostřednictvím systémů posouzení stálosti vlastností, které jsou stanoveny v příloze k tomuto zákonu.

(2) Autorizovaná osoba vydáním certifikátu osvědčuje, že vlastnosti stanoveného stavebního výrobku jsou v souladu s technickou specifikací uvedenou v certifikátu a s požadavky prováděcího předpisu stanovujícího vlastnosti takového výrobku pro použití do staveb a jsou neměnné anebo že systém řízení výroby zajišťuje stálost vlastností v souladu s technickou specifikací uvedenou v certifikátu.

(3) Autorizovaná osoba vydáním protokolu o posouzení vlastností osvědčuje, že vlastnosti vzorku výrobku jsou v souladu s technickou specifikací uvedenou v protokolu o posouzení vlastností a s požadavky prováděcího předpisu stanovujícího vlastnosti pro použití do staveb.

(4) Certifikáty a protokol o posouzení vlastností vydané autorizovanou osobou využije výrobce při zpracování národního prohlášení o vlastnostech.

(5) V případě, kdy je k posouzení vlastností oprávněn výrobce, může využít při zpracování národního prohlášení o vlastnostech protokoly vydané akreditovanou zkušební laboratoří.

§ 29

(1) Úřad vydává právnícké osobě na základě její žádosti pověření k činnostem při posuzování stálosti vlastností stanovených stavebních výrobků vymezených prováděcím právním předpisem

(dále jen „autorizace“). Pro autorizaci se použije obdobně zákon o technických požadavcích na výrobky¹²⁾, pokud není dále stanoveno jinak

(2) Autorizace může být udělena pro tyto činnosti při posuzování stálosti vlastností podle přílohy k tomuto zákonu:

- a) certifikaci stálosti vlastností stanoveného stavebního výrobku,
- b) certifikaci systému řízení výroby,
- c) posuzování vlastností stanoveného stavebního výrobku.

§ 30

Autorizace se uděluje pro skupiny výrobků podle prováděcího právního předpisu. Autorizovaná osoba musí být schopná provádět všechny úkoly v příslušných systémech posouzení vlastností. Úřad může v rozhodnutí o autorizaci vymezit část skupiny výrobků, pro kterou je autorizace udělena.

§ 31

Autorizovaná osoba je kromě povinností stanovených zákonem o technických požadavcích na výrobky dále povinna

- a) v případech a v rozsahu stanoveném prováděcím právním předpisem
 - 1. vydat certifikát nebo protokol o posouzení vlastností, jestliže bylo provedením příslušného postupu posuzování stálosti vlastností prokázáno, že stanovený stavební výrobek splňuje technické požadavky stanovené v technické specifikaci; platnost tohoto certifikátu nebo protokolu o posouzení vlastností mohou autorizované osoby omezit, pozastavit nebo zrušit,
 - 2. vyzvat výrobce, aby přijal vhodná nápravná opatření, pokud autorizovaná osoba v průběhu posuzování stálosti vlastností nebo následně zjistí, že stanovené stavební výrobky nesplňují technické požadavky stanovené v technické specifikaci, nebo odmítnout vydat certifikát nebo protokol o posouzení vlastností, jestliže výrobce neuvedl stanovený stavební výrobek do souladu s technickými požadavky stanovenými v technické specifikaci,
 - 3. informovat Úřad o odmítnutí, pozastavení nebo zrušení certifikátů z důvodu změn významných pro vydání certifikátu; na vyžádání poskytnout kopie certifikátů nebo protokolů o posouzení vlastností včetně souvisejících dokladů o vydání, odmítnutí, pozastavení nebo zrušení certifikátů nebo protokolů o posouzení vlastností Úřadu a České obchodní inspekci; informovat národní subjekty pro technické posouzení, autorizované osoby nebo další osoby, jejichž činnosti se odmítnutí, pozastavení nebo zrušení certifikátů týkají,
 - 4. informovat Úřad o všech žádostech České obchodní inspekce týkajících se činností

¹²⁾ § 11 až 11b zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

posuzování stálosti vlastností,

5. informovat na vyžádání Úřad o provedených činnostech posuzování stálosti vlastností a o jakýchkoli jiných činnostech provedených v souvislosti s autorizací, včetně přeshraničních činností a zadávání subdodávek,

b) ohlásit neprodleně České obchodní inspekci, že stanovený stavební výrobek může představovat riziko, pokud to zjistí při výkonu své činnosti.

§ 32

(1) Právnická osoba, které bylo rozhodnutím Úřadu zrušeno rozhodnutí o autorizaci nebo omezeno rozhodnutí o autorizaci nebo pozastavena jeho účinnost, je povinna

a) o tomto rozhodnutí Úřadu bez zbytečného odkladu informovat všechny dotčené hospodářské subjekty,

b) na požádání výrobce nebo zplnomocněného zástupce, kterého se dotýká důsledek tohoto rozhodnutí, převést práva a povinnosti související s posuzováním stálosti vlastností, včetně následného ověřování plnění předpokladů, za nichž byl vydán certifikát, na autorizovanou osobu určenou výrobcem nebo zplnomocněným zástupcem, předat mu související dokumentaci a informovat Úřad o převedení práv a povinností včetně předání dokumentace,

c) zajistit, aby byla příslušná dokumentace týkající se činnosti autorizované osoby na vyžádání k dispozici Úřadu nebo České obchodní inspekci, a to po dobu, kterou jí k tomu v tomto rozhodnutí Úřad stanovil.

(2) Certifikáty nebo protokoly o posouzení vlastností vztahující se k posuzování stálosti vlastností, vydané autorizovanou osobou před zrušením rozhodnutí o autorizaci nebo pozastavením jeho účinnosti v rozporu s tímto zákonem, nebo chybně vydané, a jí nezrušené, je oprávněna zrušit autorizovaná osoba, která převzala práva a povinnosti podle odstavce 1 písm. b), nebo Česká obchodní inspekce, zjistí-li se jejich chybné vydání při dozoru nad trhem.

HLAVA III

Požadavky uplatňované při navrhování a použití stavebních výrobků s označením CE a stanovených stavebních výrobků do staveb

§ 33

Základní ustanovení

Pro stavbu mohou být navrženy a použity pouze takové stavební výrobky s označením CE a stanovené stavební výrobky, které odpovídají požadavkům stanoveným stavebním zákonem¹³⁾, přičemž stavba s takovými výrobky bude splňovat technické požadavky na stavby.

¹³⁾ § 156 odst. 2 stavebního zákona.

Navrhování a použití stavebních výrobků s označením CE a stanovených stavebních výrobků do staveb

(1) Stavební výrobky s označením CE a stanovené stavební výrobky, které mají být navrženy a použity do stavby, a které mohou ovlivnit splnění základních požadavků na stavby, musí splňovat podmínky a musí být posouzeny podle tohoto zákona a přímo použitelného předpisu.

(2) Stanovený stavební výrobek vyrobený a dodaný na trh souladu s § 7 odst. 2 se považuje za odpovídající požadavkům tohoto zákona uplatňovaným pro navrhování a použití do staveb, pokud vyhovuje zkouškám a zjištěním, které podle metod platných v České republice nebo uznaných za rovnocenné autorizovanou osobou provedl subjekt k tomu schválený ve státě výrobce.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví z důvodu bezpečnosti při práci, ochrany zdraví a životního prostředí seznam vlastností stavebních výrobků s označením CE podle čl. 8 odst. 4 přímo použitelného předpisu a seznam vlastností stanovených stavebních výrobků, které mohou při použití ovlivnit mechanickou odolnost a stabilitu stavby, požární odolnost stavby, ochranu zdraví a životního prostředí, bezpečnost při užívání, provozu a údržbě stavby, úsporu energie a tepla nebo udržitelné využití přírodních zdrojů, včetně metod jejich zkoušení.

(4) Do stavby mohou být navrženy a použity pouze takové stavební výrobky s označením CE, které splňují požadavky jiných právních předpisů¹⁴⁾ a harmonizovaných technických specifikací⁸⁾, a mají, s ohledem na zamýšlené použití, posouzenou stálost vlastností v souladu s prováděcím právním předpisem, pokud byly prováděcím právním předpisem stanoveny a splňují požadavky českých technických norem pro navrhování tak, aby stavba mohla být řádně navržena a provedena.

(5) Pro stavbu mohou být navrženy a použity takové stanovené stavební výrobky, které splňují požadavky jiných právních předpisů¹⁴⁾ a technických specifikací podle § 15, a mají s ohledem na zamýšlené použití posouzenou stálost vlastností v souladu s prováděcím právním předpisem, pokud byly prováděcím právním předpisem stanoveny, a splňují požadavky českých technických norem pro navrhování tak, aby stavba mohla být řádně navržena a provedena.

(6) Pokud nejsou vlastnosti stavebního výrobku s označením CE nebo stanoveného stavebního výrobku prováděcím právním předpisem stanoveny, stanoví je fyzická osoba oprávněná podle zvláštního právního předpisu k projektové činnosti ve výstavbě¹⁵⁾ (dále jen „projektant“) v příslušné dokumentaci s přihlédnutím k požadavkům stavebníka. Pokud není dokumentace v příslušných podrobnostech zpracována, stanoví vlastnosti stavebního výrobku s označením CE nebo stanoveného stavebního výrobku zhotovitel stavby s přihlédnutím k požadavkům stavebníka.

¹⁴⁾ Například zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 266/1994 Sb. o drahách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 268/2009 Sb., vyhláška č. 398/2009 Sb. a vyhláška č. 23/2008 Sb.

¹⁵⁾ Zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů.

(7) Pokud harmonizované technické specifikace⁸⁾ nebo technické specifikace umožňují dodávat na trh stavební výrobek s označením CE nebo stanovený stavební výrobek s vlastnostmi ve více úrovních, třídách nebo mezních hodnotách, a tyto úrovně, třídy nebo mezní hodnoty nejsou pro použití stavebního výrobku s označením CE nebo stanoveného stavebního výrobku podle tohoto zákona vymezeny, stanoví je projektant¹⁵⁾ v příslušné dokumentaci s přihlédnutím k požadavkům stavebníka. Pokud není dokumentace v příslušných podrobnostech zpracována, stanoví úrovně, třídy, mezní hodnoty vlastností nebo popis vlastností stavebního výrobku s označením CE nebo stanoveného stavebního výrobku zhotovitel stavby s přihlédnutím k požadavkům stavebníka.

HLAVA IV

Dozor nad trhem

§ 35

(1) Při výkonu dozoru nad trhem se stavebními výrobky s označením CE Česká obchodní inspekce postupuje podle přímo použitelného předpisu, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 2019/1020 a zákona upravujícího dozor nad trhem¹⁶⁾.

(2) Česká obchodní inspekce vykonává působnost vnitrostátního orgánu podle čl. 11 odst. 7 a 8, čl. 12 odst. 2 písm. b), čl. 13 odst. 7 a 9 a čl. 14 odst. 4 a 5 přímo použitelného předpisu, působnost kontrolního úřadu podle čl. 12 odst. 2 písm. a) přímo použitelného předpisu, a orgánu dozoru nad trhem podle čl. 13 odst. 2, čl. 13 odst. 8, čl. 14 odst. 2 a čl. 16, čl. 50 a čl. 56 přímo použitelného předpisu.

(3) Při výkonu dozoru nad trhem se stanovenými stavebními výrobky Česká obchodní inspekce postupuje podle přímo použitelného předpisu, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 2019/1020 a zákona upravujícího dozor nad trhem¹⁶⁾, pokud není stanoveno tímto zákonem jinak.

(4) Česká obchodní inspekce může pro účely kontroly vyžádat od autorizované osoby informace a dokumenty týkající se posuzování stálosti vlastností stanoveného stavebního výrobku.

(5) Hospodářský subjekt identifikuje pro účely kontroly na požádání České obchodní inspekce všechny hospodářské subjekty, které mu dodaly stanovený stavební výrobek nebo kterým dodal stanovený stavební výrobek za posledních 10 let.

CELEX 32011R0305

§ 36

Zvláštní ustanovení o dozoru nad trhem se stavebními výrobky s označením CE a stanovenými stavebními výrobky dodanými přímo na staveniště a do skladovacích prostor určených pro stavbu

(1) Česká obchodní inspekce provádí dozor na staveništi a ve skladovacích prostorách určených pro stavbu samostatně nebo po dohodě se stavebním úřadem během kontrolní prohlídky

¹⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 2019/1020 ze dne 20. června 2019 o dozoru nad trhem a souladu výrobků s předpisy a o změně směrnice 2004/42/ES a nařízení (ES) č. 765/2008 a (EU) č. 305/2011. Zákon č. .../2021 Sb. o dozoru nad trhem a souladu výrobků s předpisy.

stavby. Kontrolovanou osobou pro dozor na staveništi a ve skladovacích prostorách určených pro stavbu je zhotovitel stavby.

(2) Česká obchodní inspekce může během kontroly na místě do stavebního deníku provést záznam o provedení kontroly a o uložených opatřeních.

(3) Hospodářský subjekt zajistí, že prohlášení o vlastnostech, národní prohlášení o vlastnostech, prohlášení distributora o vlastnostech, označení CE, bezpečnostní informace a pokyny ke všem stavebním výrobkům s označením CE a stanoveným stavebním výrobkům, jež jsou na staveništi nebo ve skladovacích prostorách určených pro stavbu umístěny, nebo mají být bezprostředně použity do stavby, jsou v průběhu kontroly, pokud nejsou aktuálně dostupné na internetu, přístupné na místě v listinné nebo elektronické podobě všem osobám oprávněným ke kontrole.

(4) Inspektor České obchodní inspekce je oprávněn uložit postupem podle zákona o České obchodní inspekci¹⁷⁾ kontrolované osobě povinnost bezodkladně informovat o nebezpečí osoby, které by mohly být vystaveny nebezpečí plynoucímu ze stavebního výrobku s označením CE nebo stanoveného stavebního výrobku dodaného přímo na staveniště a do skladovacích prostor určených pro stavbu v souvislosti s konkrétní kontrolovanou stavbou.

§ 37

V případě zjištění rizika postupuje Česká obchodní inspekce podle zákona o obecné bezpečnosti výrobků¹⁸⁾. Pokud má Česká obchodní inspekce podezření na nesprávné posouzení výrobku ze strany autorizované osoby, oznámí to Úřadu.

§ 38

(1) Česká obchodní inspekce oznámí příslušnému stavebnímu úřadu výsledky provedené kontroly stavebních výrobků na staveništi nebo ve skladovacích prostorách určených pro stavbu, pokud je při kontrole zjištěn stavební výrobek nebo jeho série, který může představovat riziko.

(2) Příslušný stavební úřad bezodkladně informuje Českou obchodní inspekci, pokud se dozví o nehodách, škodách na zdraví nebo závadách stavby, u kterých vzniká důvodné podezření, že byly způsobeny závadnými stavebními výrobky, stavebními výrobky s označením CE, které nejsou v souladu s prohlášením o vlastnostech nebo stanovenými stavebními výrobky, které nejsou v souladu s národním prohlášením o vlastnostech nebo prohlášením distributora o vlastnostech.

¹⁷⁾ § 7 odst. 2 a 3 zákona č. 64/1986 Sb. o České obchodní inspekci, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁸⁾ Zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků), ve znění pozdějších předpisů.

§ 39

Obdrží-li Česká obchodní inspekce od Evropské komise nebo příslušného orgánu členského státu Evropské unie oznámení o přijetí opatření vůči stavebnímu výrobku s označením CE, postupuje podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 2019/1020¹⁶⁾.

CELEX 32011R0305

§ 40

(1) V případě stanovených stavebních výrobků Česká obchodní inspekce uloží hospodářskému subjektu, aby v přiměřené lhůtě odstranil nesoulad, pokud zjistí že

- a) národní prohlášení o vlastnostech nebo prohlášení distributora o vlastnostech nebylo vypracováno v souladu s tímto zákonem,
- b) technická dokumentace, nezbytné pokyny a bezpečnostní informace nejsou dostupné nebo úplné, nebo
- c) označení SCZ bylo připojeno v rozporu s tímto zákonem.

(2) Pokud nesoulad podle odstavce 1 i nadále trvá, postupuje Česká obchodní inspekce podle čl. 59 odst. 2 přímo použitelného předpisu.

HLAVA IV

Přestupky

§ 41

Přestupky fyzických osob

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) označí stanovený stavební výrobek neoprávněně označením CE, padělá nebo pozmění označení CE, prohlášení o vlastnostech, osvědčení anebo jiný dokument podle přímo použitelného předpisu, nebo opatří stanovený stavební výrobek neoprávněně národním prohlášením o vlastnostech, padělá nebo pozmění certifikát anebo jiný dokument podle tohoto zákona,
- b) opatří stavební výrobek s označením CE neoprávněně národním prohlášením o vlastnostech, certifikátem anebo jiným dokumentem podle tohoto zákona, padělá nebo pozmění národní prohlášení o vlastnostech, certifikát anebo jiný dokument podle tohoto zákona, nebo
- c) nesplní některou z povinností podle přímo použitelného předpisu.

(2) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako hospodářský subjekt

- a) neidentifikuje hospodářské subjekty, které jí dodaly stanovený stavební výrobek, nebo kterým dodala stanovený stavební výrobek podle § 35 odst. 5,
- b) nezajistí přístupnost dokumentů podle § 36 odst. 3, nebo

c) nesplní některou z povinností podle přímo použitelného předpisu.

(3) Za přestupek lze uložit

a) pokutu do 1 000 000 Kč, pokud jde o přestupek podle odstavce 2 písm. a) nebo b),

b) pokutu do 5 000 000 Kč, pokud jde o přestupek podle odstavce 1 nebo odstavce 2 písm. c).

§ 42

Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) označí stanovený stavební výrobek neoprávněně označením CE, padělá nebo pozmění označení CE, prohlášení o vlastnostech, osvědčení anebo jiný dokument podle přímo použitelného předpisu, nebo opatří stanovený stavební výrobek neoprávněně národním prohlášením o vlastnostech, padělá nebo pozmění certifikát anebo jiný dokument podle tohoto zákona,

b) opatří stavební výrobek s označením CE neoprávněně národním prohlášením o vlastnostech, certifikátem anebo jiným dokumentem nebo označením SCZ podle tohoto zákona, padělá nebo pozmění národní prohlášení o vlastnostech, certifikát anebo jiný dokument podle tohoto zákona,

c) uvede nebo dodá stavební výrobek s označením CE na trh bez českého překladu prohlášení o vlastnostech, pokynů nebo bezpečnostních informací v rozporu s čl. 11 odst. 1, 13 odst. 2 a 14 odst. 2 přímo použitelného předpisu,

d) vykonává činnosti subjektu pro technické posuzování stavebních výrobků s označením CE bez pověření podle § 5,

e) vykonává činnosti národního subjektu pro technické posuzování bez pověření podle § 17, nebo

f) neposkytne informace nebo dokumenty podle § 35 odst. 4.

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba jako výrobce se dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s § 7 odst. 1 uvede nebo dodá na trh stanovený stavební výrobek, jehož vlastnosti neodpovídají požadavkům uplatňovaným pro návrh a použití do staveb v České republice národním prohlášením o vlastnostech,

b) v rozporu s § 7 odst. 3 uvede nebo dodá na trh stanovený stavební výrobek bez pokynů výrobce nebo bezpečnostních informací,

c) v rozporu s § 7 odst. 3 uvede nebo dodá na trh stanovený stavební výrobek bez národního prohlášení o vlastnostech, prohlášení distributora o vlastnostech, pokynů a bezpečnostních informací v českém jazyce,

d) vydá národní prohlášení o vlastnostech v rozporu s § 9,

e) neuvede v průvodní dokumentaci adresu umístění kopie národního prohlášení o vlastnostech zveřejněného na internetu podle § 9 odst. 4,

f) neuchovává národní prohlášení o vlastnostech podle § 9 odst. 5,

g) nevydá nové národní prohlášení o vlastnostech podle § 9 odst. 6,

- h) vypracuje národní prohlášení o vlastnostech v rozporu s § 11 odst. 1,
 - i) nepřipojí k národnímu prohlášení o vlastnostech informace podle § 11 odst. 3, pokud stanovený výrobek obsahuje komponenty ohrožující zdraví, životní prostředí anebo bezpečnost při práci,
 - j) označí stanovený stavební výrobek označením SCZ v rozporu s § 12 nebo jej neoznačí podle § 12,
 - k) v rozporu s § 13 nevypracuje technickou dokumentaci,
 - l) vypracuje technickou dokumentaci v rozporu s § 13 odst. 2 nebo 3,
 - m) uvede na trh stanovené stavební výrobky v rozporu s § 20 odst. 1,
 - n) v rozporu s § 20 odst. 1 nezajistí posouzení stálosti vlastností stanovených stavebních výrobků v souladu s určeným použitím a systémem nebo systémy posouzení vlastností,
 - o) nevypracuje národní prohlášení o vlastnostech podle § 20 odst. 2,
 - p) neuchovává dokumenty nebo nepřiloží pokyny podle § 20 odst. 2,
 - q) nezavede systém řízení výroby podle § 20 odst. 3,
 - r) v rozporu s § 20 odst. 5 nezajistí, aby byl na stanoveném stavebním výrobku uveden typ, série, výrobní nebo sériové číslo nebo jakýkoliv jiný identifikační prvek nebo údaj, umožňující identifikaci výrobku,
 - s) neuvede svoje jméno nebo ochrannou známku a adresu podle § 20 odst. 5,
 - t) nepřijme opatření k uvedení stanoveného stavebního výrobku ve shodu s prohlášením o vlastnostech nebo jinými příslušnými požadavky nebo jej nestáhne z trhu nebo z oběhu podle § 21 odst. 1, nebo
 - u) neinformuje neprodleně Českou obchodní inspekci podle § 21 odst. 1,
 - v) neposkytne informace a dokumentaci podle § 21 odst. 2, nebo
 - w) v rozporu s § 22 odst. 1 pověří zplnomocněného zástupce zpracováním technické dokumentace.
- (3) Právnícká osoba jako národní subjekt pro technické posuzování se dopustí přestupku tím, že
- a) vypracuje národní technické posouzení v rozporu s § 16, nebo
 - b) neplní některou z povinností nebo nesplňuje některé z požadavků stanovené v § 17 odst. 3.
- (4) Právnícká osoba jako subjekt pro technické posuzování se dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností stanovenou přímo použitelným předpisem.
- (5) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba jako zplnomocněný zástupce se dopustí přestupku tím, že
- a) neuchovává národní prohlášení o vlastnostech a technickou dokumentaci podle § 22 odst. 2, nebo
 - b) neposkytne informace a dokumentaci podle § 22 odst. 3.
- (6) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba jako dovozce se dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s § 7 odst. 1 uvede na trh nebo dodá stanovený stavební výrobek, jehož vlastnosti neodpovídají požadavkům uplatňovaným pro návrh a použití do staveb v České republice nebo národnímu prohlášení o vlastnostech,
- b) v rozporu s § 7 odst. 3 uvede nebo dodá na trh stanovený stavební výrobek bez pokynů výrobce nebo bezpečnostních informací,
- c) v rozporu s § 7 odst. 3 uvede nebo dodá na trh stanovený stavební výrobek bez národního prohlášení o vlastnostech, prohlášení distributora o vlastnostech, pokynů a bezpečnostních informací v českém jazyce,
- d) v rozporu s § 23 odst. 1 uvádí na trh stanovené stavební výrobky, které nejsou v souladu s tímto zákonem,
- e) v rozporu s § 23 odst. 2 před uvedením stanoveného stavebního výrobku na trh nezajistí, aby výrobce
 - 1. provedl nebo nechal provést posouzení stálosti vlastností stanovených stavebních výrobků v souladu se zamýšleným použitím a systémy posouzení vlastností,
 - 2. vypracoval technickou dokumentaci,
 - 3. vypracoval a přiložil pokyny, nebo
 - 4. vypracoval a přiložil národní prohlášení o vlastnostech,
- f) v rozporu s § 23 odst. 4 nezajistí,
 - 1. aby bylo ke stanovenému stavebnímu výrobku přiloženo národní prohlášení o vlastnostech, nebo
 - 2. aby byly ke stanovenému stavebnímu výrobku přiloženy pokyny v českém jazyce,
- g) v rozporu s § 23 odst. 5 nezajistí, aby byl na stanoveném stavebním výrobku, na obalu nebo dokladu uveden typ, série, výrobní nebo sériové číslo nebo jakýkoliv jiný identifikační prvek nebo údaj umožňující identifikaci výrobku,
- h) v rozporu s § 23 odst. 6 nezajistí, aby bylo na stanoveném stavebním výrobku, na obalu nebo dokladu uvedeno jméno výrobce nebo jeho ochranná známka a adresa,
- i) neuvede na stanoveném stavebním výrobku, na obalu nebo dokladu svoje jméno nebo ochrannou známku a adresu podle § 23 odst. 7,
- j) v rozporu s § 24 odst. 1 nezajistí, aby při skladování a přepravě nedošlo k ohrožení shody vlastností výrobku s národním prohlášením o vlastnostech,
- k) nepřijme opatření k uvedení stanoveného stavebního výrobku ve shodu s prohlášením o vlastnostech nebo jinými příslušnými požadavky nebo jej nestáhne z trhu nebo z oběhu podle § 24 odst. 3,
- l) neinformuje Českou obchodní inspekci podle § 24 odst. 3,
- m) neuchovává kopii národního prohlášení o vlastnostech podle § 24 odst. 4,
- n) neposkytne informace a dokumentaci v českém jazyce nebo v dohodnutém jazyce podle § 24 odst. 5, nebo
- o) jako výrobce v rozporu s § 26 odst. 1 nesplní některou z povinností podle § 20 a 21.

(7) Právnická nebo podnikající fyzická osoba jako distributor se dopustí přestupku tím, že

- a) v rozporu s § 7 odst. 1 uvede na trh nebo dodá stanovený stavební výrobek, jehož vlastnosti neodpovídají požadavkům uplatňovaným pro návrh a použití do staveb v České republice nebo národnímu prohlášení o vlastnostech,
- b) v rozporu s § 7 odst. 3 uvede nebo dodá na trh stanovený stavební výrobek bez pokynů výrobce nebo bezpečnostních informací,
- c) v rozporu s § 7 odst. 3 uvede nebo dodá na trh stanovený stavební výrobek bez národního prohlášení o vlastnostech, prohlášení distributora o vlastnostech, pokynů a bezpečnostních informací v českém jazyce,
- d) v rozporu s § 25 odst. 1 před dodáním stanoveného stavebního výrobku na trh nezajistí, aby výrobce nebo dovozce splnili požadavky podle tohoto zákona,
- e) v rozporu s § 25 odst. 3 nepřipojí k prohlášení distributora další informace o výskytu komponentů podle přímo použitelných předpisů Evropské unie, pokud stanovený výrobek obsahuje komponenty ohrožující zdraví, životní prostředí anebo bezpečnost při práci,
- f) v rozporu s § 25 odst. 4 nepřijme opatření k uvedení stanoveného stavebního výrobku ve shodu s prohlášením o vlastnostech nebo jinými příslušnými požadavky nebo jej nestáhne z trhu nebo z oběhu,
- g) neposkytne informace a dokumentaci podle § 25 odst. 5, nebo
- h) jako výrobce v rozporu s § 26 odst. 2 nesplní některou z povinností podle § 20 a 21.

(8) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) jako projektant v rozporu s § 34 odst. 1, 4 nebo 5 navrhne do stavby stavební výrobek, pro který nebylo vydáno prohlášení o vlastnostech nebo prohlášení distributora o vlastnostech, a k porušení povinnosti nedošlo v důsledku porušení povinností výrobce, dovozce, distributora nebo zplnomocněného zástupce podle tohoto zákona nebo podle jiných právních předpisů, nebo
- b) jako zhotovitel stavby v rozporu s § 34 odst. 1, 4 nebo 5 navrhne nebo použije do stavby stavební výrobek, pro který nebylo vydáno prohlášení o vlastnostech nebo prohlášení distributora o vlastnostech, a k porušení povinnosti nedošlo v důsledku porušení povinností výrobce, dovozce, distributora, zplnomocněného zástupce či projektanta podle tohoto zákona nebo podle jiných právních předpisů.

(9) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako výrobce, dovozce, distributor nebo zplnomocněný zástupce podle přímo použitelného předpisu nesplní některou z povinností podle přímo použitelného předpisu.

(10) Právnická osoba se dopustí přestupku tím, že jako hospodářský subjekt

- a) neidentifikuje hospodářské subjekty, které mu dodaly stanovený stavební výrobek, nebo kterým dodal stanovený stavební výrobek podle § 35 odst. 5,
- b) nezajistí přístupnost dokumentů podle § 36 odst. 3, nebo
- c) provede činnost vyhrazenou pro účely tohoto zákona autorizované osobě bez autorizace podle § 29 odst. 1.

§ 43

Přestupky autorizovaných osob

- (1) Autorizovaná osoba se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 31.
- (2) Právnícká osoba se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 32.

§ 44

Pokuty

Za přestupek lze uložit pokutu do

- a) 25 000 000 Kč, pokud jde o přestupek podle § 42 odst. 1 písm. d), e) nebo odst. 10 písm. c),
- b) 10 000 000 Kč, pokud jde o přestupek podle § 42 odst. 1 písm. a), b), odst. 2 písm. m), n), r), u), odst. 3 písm. b), odst. 4, odst. 6 písm. d), e) bod 1., k), o), odst. 7 písm. d), e), h), odst. 9 nebo § 43,
- c) 3 000 000 Kč, pokud jde o přestupek podle § 42 odst. 8 písm. b), nebo
- d) 1 000 000 Kč, pokud jde o přestupek podle § 42 odst. 1 písm. c), f), odst. 2 písm. d) až l), o), p), s), t), v) a w), odst. 3 písm. a), odst. 6 písm. e) body 2. až 4., písm. f) až j), k) až n), odst. 7 písm. f), g), odst. 8 písm. a) nebo odst. 10 písm. a) nebo b).

§ 45

Společná ustanovení k přestupkům

- (1) Přestupky podle § 42 odst. 1 písm. d) a e), odst. 3 a 4 projednává Ministerstvo, přestupky podle § 41 a § 42 odst. 1 písm. a) až c), f), odst. 2, 5 až 10 projednává Česká obchodní inspekce a přestupky podle § 43 projednává Úřad.
- (2) Pokuty vybírá orgán, který je uložil.

HLAVA VI

Společná, zmocňovací a přechodná ustanovení

§ 46

Zmocňovací ustanovení

Ministerstvo vydá vyhlášku k provedení § 8 odst. 1 a 2, § 11 odst. 2, § 12 odst. 3, § 25 odst. 9 a § 34 odst. 3.

§ 47

Přechodná ustanovení

(1) Řízení s hospodářským subjektem podle § 18 a 18a zákona č. 22/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle § 18 a 18a zákona č. 22/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Řízení o přestupku hospodářského subjektu, zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle zákona č. 22/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

(2) Řízení o autorizaci k činnostem při posuzování shody stavebních výrobků, zahájená podle zákona č. 22/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dnem účinnosti tohoto zákona zastavují.

(3) Rozhodnutí o autorizaci k činnostem při posuzování shody stavebních výrobků vydaná podle zákona č. 22/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pozbývají platnosti dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

(4) Řízení zahájená podle § 11c zákona č. 22/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle § 11c zákona č. 22/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

(5) Subjekty, které byly oznámeny Evropské komisi a ostatním členským státům Evropské unie podle § 11c zákona č. 22/1997 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, a jsou oprávněny k příslušným činnostem podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh, a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS, se považují za oznámené podle § 6 tohoto zákona.

(6) Stavební výrobky, které byly uvedeny na trh v souladu s nařízením vlády č. 163/2002 Sb. přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují za stanovené stavební výrobky, pokud splňují požadavky tohoto zákona.

(7) Po dni nabytí účinnosti tohoto zákona může výrobce vydat národní prohlášení o vlastnostech na základě dokumentů vydaných nebo pořízených při posuzování shody v souladu s nařízením vlády č. 163/2002 Sb. přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

§ 48

Notifikace

Tento zákon byl oznámen postupem podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o technických požadavcích na výrobky

§ 49

Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění zákona č. 71/2000 Sb., zákona č. 102/2001 Sb., zákona č. 205/2002 Sb., zákona č. 226/2003 Sb., zákona č. 277/2003 Sb., zákona č. 186/2006 Sb., zákona č. 229/2006 Sb., zákona č. 481/2008 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 490/2009 Sb., zákona č. 155/2010 Sb., zákona č. 34/2011 Sb., zákona č. 100/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 91/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 265/2017 Sb., zákona č. 277/2019 Sb. a zákona č. .../2021 Sb., se mění takto:

1. V § 1 se odstavec 3 včetně poznámky pod čarou č. 10 zrušuje.
2. V § 9 se slova „a u stavebních výrobků s označením CE posouzení a ověření stálosti jejich vlastností podle přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky“ zrušují.
3. § 11c a 11d se včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 15 zrušují.
4. V § 13 se odstavec 15 zrušuje.
5. § 13c se zrušuje.
6. V § 18 odst. 1 se slova „, zda jsou stavební výrobky s označením CE uváděny a dodávány na trh v souladu s přímo použitelným předpisem pro stavební výrobky“ a slova „a přímo použitelným předpisem pro stavební výrobky,“ zrušují.
7. V § 18 odst. 2 písm. a) se slova „nebo přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky“ zrušují.
8. V § 18 se odstavce 4 a 5 včetně poznámky pod čarou č. 16 zrušují.
9. V § 18a odst. 1 se slova „nebo přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky“ zrušují.
10. V § 18a odst. 3 se slova „nebo přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky“ zrušují.
11. V § 18b se odstavec 7 zrušuje.
12. § 18c se včetně nadpisu zrušuje.
13. V § 19 odst. 1 písm. a) se slova „anebo přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky“ zrušují.

14. V § 19a odst. 1 písm. a) se slova „anebo přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky“ a slova „nebo přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky“ zrušují.

15. V § 19a se odstavec 5 zrušuje.

Dosavadní odstavec 6 se označuje jako odstavec 5.

16. V § 19a odst. 5 písm. d) se slova „nebo 5“ zrušují.

17. V § 19b odst. 1 se slova „až 5“ nahrazují slovy „a 4“.

§ 50

Zrušovací ustanovení

Zrušují se:

1. Nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky.
2. Nařízení vlády č. 312/2005 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky.
3. Nařízení vlády č. 215/2016 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky.

ČÁST TŘETÍ

Změna stavebního zákona

§ 51

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 68/2007 Sb., zákona č. 191/2008 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 345/2009 Sb., zákona č. 379/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 142/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 257/2013 Sb., zákona č. 39/2015 Sb., zákona č. 91/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 193/2017 Sb., zákona č. 194/2017 Sb., zákona č. 205/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 169/2018 Sb., zákona č. 277/2019 Sb., zákona č. 312/2019 Sb., zákona č. 47/2020 Sb., zákona č. 403/2020 Sb., a zákona č. .../2021 Sb., se mění takto:

1. V § 153 odst. 2 věty poslední se na konci doplňují slova „a s dalšími osobami oprávněnými plnit úkoly správního dozoru podle zvláštních právních předpisů⁴⁾“.

2. Poznámka pod čarou č. 39 zní:

„³⁹⁾ Zákon č. .../2021 Sb. o stavebních výrobcích a o jejich použití do staveb a o změně některých zákonů.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS, v platném znění.“.

ČÁST ČTVRTÁ

ÚČINNOST

§ 52

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2023, s výjimkou ustanovení § 3 odst. 2 písm. b) a § 3 odst. 4 písm. b), § 17, 29 a 30, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2022.

Systémy posouzení stálosti vlastností

1. Certifikace stálosti vlastností (Systém I+)

(1) Výrobce nebo zplnomocněný zástupce

- a) zajistí u autorizované osoby posouzení a ověření stálosti vlastností a pravidelný dozor nejméně jedenkrát za 12 měsíců, pokud nestanoví požadavky technické specifikace podle § 16 nebo 17 zákona (dále jen „technická specifikace“) jinak,
- b) poskytne autorizované osobě identifikační údaje výrobce, kterými jsou jméno a příjmení, trvalý pobyt, sídlo podnikatele a identifikační číslo fyzické osoby nebo název, popřípadě obchodní firma, sídlo a identifikační číslo právnické osoby, místo výroby; v případě jmenování zplnomocněného zástupce rovněž identifikační údaje zplnomocněného zástupce, kterými jsou jméno a příjmení, trvalý pobyt, sídlo podnikatele, a identifikační číslo fyzické osoby nebo název, popřípadě obchodní firma, sídlo a identifikační číslo právnické osoby,
- c) poskytne autorizované osobě technickou dokumentaci podle § 14 zákona (dále jen „technická dokumentace“),
- d) poskytne autorizované osobě popis systému řízení výroby,
- e) umožní autorizované osobě výběr vzorků stanoveného stavebního výrobku v místě výroby nebo v místě skladování.

(2) Autorizovaná osoba vydá certifikát stálosti vlastností stanoveného stavebního výrobku na základě

- a) přezkoumání technické dokumentace, zda odpovídá požadavkům zákona,
- b) zkoušky typu stanoveného stavebního výrobku, na vzorku odebraném v místě výroby nebo v místě skladování,
- c) posouzení, zda stanovený stavební výrobek splňuje požadavky technické specifikace a zda jsou s ohledem na zamýšlené použití stanoveného stavebního výrobku posouzeny a ověřeny vlastnosti pro jeho použití stanovené vyhláškou o vlastnostech výrobků,
- d) počáteční prověrky v místě výroby a posouzení a hodnocení systému řízení výroby, zda zabezpečují, aby stanovený stavební výrobek uváděný na trh vykazoval stálost vlastností stanovených zkouškou typu.

(3) Certifikát stálosti vlastností, případně jeho přílohy, obsahují základní popis stanoveného stavebního výrobku zahrnující identifikaci a použití, které výrobce zamýšlí uvést do národního prohlášení o vlastnostech, popřípadě zobrazení stanoveného stavebního výrobku, pokud je to nezbytné pro jeho identifikaci, parametry stanoveného stavebního výrobku vyjádřené úrovní a třídou vlastností, závěry posuzování, ověřování, případně výsledky zkoušek.

(4) Autorizovaná osoba provádí nejméně jedenkrát za 12 měsíců, pokud nestanoví technická specifikace jinak, pravidelný dozor zkoušením vzorku stanoveného stavebního výrobku včetně jeho odebrání v místě výroby a posouzením a hodnocením systému řízení výroby, nebo zkoušením vzorku

včetně jeho odebrání v místě skladování a posouzením a hodnocením systému kontroly stanovených stavebních výrobků. Pokud zjistí nedostatky ve vlastnostech stanoveného stavebního výrobku, ve fungování systému řízení výroby nebo systému kontroly stanovených stavebních výrobků, je oprávněna pozastavit, zrušit nebo změnit jí vydaný certifikát. O vyhodnocení dozoru vydá zprávu, kterou předá výrobci nebo zplnomocněnému zástupci.

2. Certifikace stálosti vlastností bez zkoušek při dozoru (Systém I)

(1) Při certifikaci stálosti vlastností bez zkoušek při dozoru se postupuje obdobně podle odstavců 1 až 3 Certifikace stálosti vlastností (Systém I+).

(2) Autorizovaná osoba provádí nejméně jedenkrát za 12 měsíců, pokud nestanoví technická specifikace jinak, pravidelný dozor posouzením a hodnocením systému řízení výroby. Pokud zjistí nedostatky ve fungování systému řízení výroby nebo systému kontroly stanovených stavebních výrobků je oprávněna pozastavit, zrušit nebo změnit jí vydaný certifikát. O vyhodnocení dozoru vydá zprávu, kterou předá výrobci nebo zplnomocněnému zástupci.

(3) V případě, že výrobce nezajistí při dozoru autorizované osobě možnost provedení prověrky a posouzení a hodnocení systému řízení výroby v místě výroby, které je mimo území České republiky, použije se systém I+.

3. Certifikace systému řízení výroby (Systém II+)

(1) Výrobce nebo zplnomocněný zástupce

a) zajistí u autorizované osoby posouzení systému řízení výroby a pravidelný dozor nejméně jedenkrát za 12 měsíců, pokud nestanoví technická specifikace jinak,

b) poskytne autorizované osobě identifikační údaje výrobce, kterými jsou jméno a příjmení, trvalý pobyt, sídlo podnikatele, a identifikační číslo fyzické osoby nebo název, popřípadě obchodní firma, sídlo a identifikační číslo právnické osoby, místo výroby; v případě jmenování zplnomocněného zástupce rovněž identifikační údaje zplnomocněného zástupce, kterými jsou jméno a příjmení, trvalý pobyt, sídlo podnikatele, a identifikační číslo fyzické osoby nebo název, popřípadě obchodní firma, sídlo a identifikační číslo právnické osoby,

c) poskytne autorizované osobě technickou dokumentaci,

d) poskytne autorizované osobě zkoušky typu stanoveného stavebního výrobku a posouzení, zda stanovený stavební výrobek splňuje požadavky technické specifikace a zda jsou s ohledem na jeho zamýšlené použití posouzeny a ověřeny vlastnosti stanovené vyhláškou o vlastnostech stavebních výrobků,

e) poskytne autorizované osobě popis systému řízení výroby.

(2) Autorizovaná osoba vydá certifikát systému řízení výroby na základě počáteční prověrky v místě výroby a posouzení a hodnocení systému řízení výroby, zda zabezpečuje, aby stanovený stavební výrobek uváděný na trh vykazoval stálost vlastností stanovených zkouškou typu.

(3) Certifikát systému řízení výroby, případně jeho přílohy, obsahují závěry z posuzování a hodnocení fungování systému řízení výroby.

(4) Autorizovaná osoba provádí nejméně jedenkrát za 12 měsíců, pokud nestanoví technická specifikace jinak, pravidelný dozor posouzením a hodnocením systému řízení výroby. Pokud zjistí nedostatky ve fungování systému řízení výroby je oprávněna pozastavit, zrušit nebo změnit vydaný certifikát. O vyhodnocení dozoru vydá zprávu, kterou předá výrobci nebo zplnomocněnému zástupci.

(5) V případě, že výrobce nezajistí při doзору autorizované osobě možnost provedení prověrky a posouzení a hodnocení systému řízení výroby v místě výroby, které je mimo území České republiky, použije se systém I+.

4. Posouzení vlastností (Systém III)

(1) Výrobce nebo zplnomocněný zástupce

- a) zajistí u autorizované osoby provedení zkoušky typu stanoveného stavebního výrobku,
- b) poskytne autorizované osobě identifikační údaje výrobce, kterými jsou jméno a příjmení, trvalý pobyt, sídlo podnikatele, a identifikační číslo fyzické osoby nebo název, popřípadě obchodní firma, sídlo a identifikační číslo právnické osoby, místo výroby; v případě jmenování zplnomocněného zástupce rovněž identifikační údaje zplnomocněného zástupce, kterými jsou jméno a příjmení, trvalý pobyt, sídlo podnikatele, a identifikační číslo fyzické osoby nebo název, popřípadě obchodní firma, sídlo a identifikační číslo právnické osoby,
- c) zajistí technickou dokumentaci,
- d) zajistí vzorek stanoveného stavebního výrobku,
- e) provozuje systém řízení výroby tak, aby stanovené stavební výrobky uváděné na trh vykazovaly stálost vlastností stanovených zkouškou typu.

(2) Autorizovaná osoba vydá protokol o posouzení vlastností na základě zkoušky typu stanoveného stavebního výrobku na vzorku předaném výrobcem a posouzení, zda stanovený stavební výrobek splňuje požadavky technické specifikace a jsou s ohledem na jeho zamýšlené použití posouzeny vlastnosti stanovené vyhláškou o vlastnostech výrobků.

(3) Protokol o posouzení vlastností má neomezenou dobu platnosti za předpokladu, že se nezměnil stanovený stavební výrobek, určená norma, zkušební postup nebo systém řízení výroby.

5. Posouzení vlastností výrobcem (Systém IV)

(1) Výrobce zajistí

- a) identifikační údaje výrobce, kterými jsou jméno a příjmení, trvalý pobyt, sídlo podnikatele, a identifikační číslo fyzické osoby nebo název, popřípadě obchodní firma, sídlo a identifikační číslo právnické osoby, místo výroby; v případě jmenování zplnomocněného zástupce rovněž identifikační údaje zplnomocněného zástupce, kterými jsou jméno a příjmení, trvalý pobyt, sídlo podnikatele, a identifikační číslo fyzické osoby nebo název, popřípadě obchodní firma, sídlo a identifikační číslo právnické osoby,
- b) technickou dokumentaci,

- c) zkoušku typu stanoveného stavebního výrobku a posouzení, zda stanovený stavební výrobek splňuje požadavky technické specifikace a jsou s ohledem na jeho zamýšlené použití posouzeny vlastnosti stanovené vyhláškou o vlastnostech stavebních výrobků,
- d) systém řízení výroby, aby stanovené stavební výrobky uváděné na trh vykazovaly stálost vlastností stanovených zkouškou typu.

(2) Pokud výrobce nezajistí posouzení podle odst. 1, provádí se posouzení systémem III.

Použití subdodávek autorizovanou osobou v rámci jednotlivých systémů posouzení stálosti vlastností

(1) Autorizovaná osoba může se souhlasem zákazníka některé zkoušky, případně jiná, zejména speciální zjištění, zajistit subdodávkou.

(2) Autorizovaná osoba

- a) posoudí a zdokumentuje kvalifikaci subdodavatele; pro subdodávku upřednostní akreditovaný subjekt,
- b) nese odpovědnost za činnosti provedené subdodavateli,
- c) zajistí, aby činnosti subdodavatelů neohrožovaly důvěrnost, objektivitu a nestrannost posuzování a ověřování stálosti vlastností,
- d) uchovává pro potřebu kontroly doklady týkající se posouzení kvalifikací subdodavatelů a doklady o činnostech provedených subdodavateli,
- e) může při posouzení využít převzaté výsledky zkoušek z jiných zkušebních akreditovaných laboratoří, nebo ve výjimečných případech, pokud není dostupná akreditovaná zkouška, z neakreditovaných laboratoří.

Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona o stavebních výrobcích a jejich použití do staveb a o změně některých zákonů

I. Obecná část

Návrh zákona naplňuje usnesení vlády č. 872 ze dne 5. října 2016, kterým vláda České republiky schválila návrh věcného záměru zákona o stavebních výrobcích a jejich použití do staveb s úpravami podle připomínek uvedených ve stanovisku Legislativní rady vlády. Návrh zákona odpovídá obsahově schválenému věcnému záměru zákona.

I.1 Název

Zákon o stavebních výrobcích a jejich použití do staveb a o změně některých zákonů (dále jen „zákon“).

I.2 Zhodnocení platného právního stavu

Současný systém několika právních předpisů platných pro oblast uvádění stavebních výrobků na trh a jejich následné použití je pro hospodářské subjekty (výrobci, dovozci, distributoři) i pro projektanty, zhotovitele a uživatele staveb složitý, nepřehledný a mnohdy proto i nedostatečně účinný.

Stavební výrobky se zásadně liší od ostatních výrobků tím, že se svojí podstatou jedná o meziprodukty určené k zabudování do staveb. Stavební výrobky tak nejsou určeny pouze k použití ze strany „konečných uživatelů staveb“, ale pracují s nimi zejména profesionálové – projektanti a zhotovitelé.

Vzhledem k jejich zvláštní povaze je třeba, stejně jako tomu je v případě harmonizovaných stavebních výrobků podle přímo použitelného předpisu, pohlížet na bezpečnost stanovených stavebních výrobků z pohledu stavby, resp. splnění základních požadavků na stavby, zavést zvláštní metody posouzení a ověření stálosti vlastností ve vztahu k základním charakteristikám stavebních výrobků pro neharmonizované stavební výrobky a poskytnout dostatek informací o výrobku pro jeho zamýšlené použití do stavby.

Uvádění a dodávání stavebních výrobků na trh

Technické požadavky při uvádění a dodávání stavebních výrobků s označením CE na trh jsou s účinností od 1. července 2013 upraveny přímo použitelným nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh, a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS, v platném znění (Construction Products Regulation, dále jen „přímo použitelný předpis“). Harmonizované stavební výrobky jsou při uvedení na trh označeny CE.

Přímo použitelný předpis zohledňuje odlišnost stavebních výrobků od ostatních výrobků. Jeho koncepce je založena na posouzení a ověření stálosti vlastností s ohledem na zamýšlené použití stavebního výrobku a na prohlašování vlastností výrobku, na rozdíl od jiných harmonizačních předpisů založených na koncepci prokazování shody. Cílem přímo použitelného předpisu je zabezpečit, aby byly dostupné spolehlivé informace o vlastnostech stavebního výrobku při uvedení na trh. Příslušné vlastnosti stavebních výrobků z hlediska zamýšleného použití jsou obsaženy v harmonizovaných technických specifikacích. Výrobce vydáním prohlášení o vlastnostech podává informaci o těchto vlastnostech a nese odpovědnost za shodu vlastností stavebního výrobku s vlastnostmi uvedenými v prohlášení o vlastnostech. Vlastnosti uvedené v prohlášení o vlastnostech jsou základní informací pro projektanta, zhotovitele stavby, případně jiného uživatele stavebního

výrobku pro rozhodnutí, zda je výrobek svými vlastnostmi vhodný k použití do konkrétní stavby. Tyto informace však často nejsou dostačující pro vyhodnocení vhodnosti aplikace výrobku do stavby dle § 156 zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), protože výrobce nese odpovědnost jenom za informace o vlastnostech uvedených v prohlášení, ne však za rozsah všech vlastností podle harmonizované normy potřebných z hlediska použití. Stavební výrobek tedy může plnit svoji funkci až poté, kdy je na základě svých vlastností správně vybrán a zabudován do stavby.

Technické požadavky při uvádění stavebních výrobků regulovaných na národní úrovni jsou upraveny nařízením vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky, ve znění nařízení vlády č. 312/2005 Sb. a nařízení vlády č. 215/2016 Sb., které je prováděcím předpisem k zákonu č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o technických požadavcích na výrobky“). Toto nařízení vlády používá pojem „vybrané stavební výrobky“, nová právní úprava tyto výrobky pojmově označuje jako „stanovené stavební výrobky“.

Národní úprava při uvádění vybraných stavebních výrobků na trh je historicky založena na koncepci prokazování shody s technickou specifikací, a tím se principiálně odlišuje od evropské harmonizované úpravy. V důsledku toho není při uvádění vybraného stavebního výrobku na trh požadována informace o konkrétních vlastnostech výrobku, která by byla vodítkem pro projektanty a zhotovitele staveb, ale pouhá obecná informace o jeho shodě s požadavky nařízení vlády č. 163/2002 Sb.

Jedná se o zásadní koncepční odlišnost, která má za následek, kromě nedostatku informací o vlastnostech výrobku, rovněž rozdílné požadavky na hospodářské subjekty (výrobce, zplnomocněné zástupce, pokud jsou jmenováni, distributory a dovozce) při uvádění stavebních výrobků s označením CE a vybraných stavebních výrobků na trh v České republice.

Pro účely posouzení shody se využívá určených norem nebo stavebních technických osvědčení. Na rozdíl od harmonizovaných norem určené normy (normy, které jsou oznámeny jako určené k nařízení vlády č. 163/2002 Sb. ve Věstníku ÚNMZ) stanovují vlastnosti konkrétního stavebního výrobku pro jeho zamýšlené použití v dostatečném rozsahu spíše výjimečně, zejména z toho důvodu, že při jejich zpracování nebylo budoucí určení uvažováno nebo zohledněno.

Stavební technická osvědčení zpracovává autorizovaná osoba (autorizovaná osoba podle zákona o technických požadavcích na výrobky) podle požadavku výrobce/zplnomocněného zástupce, dovozce nebo distributora. Autorizované osoby mají k dispozici společný návod/postup pro zpracování stavebních technických osvědčení v podobě technických návodů pro jednotlivé skupiny a položky výrobků. Vzhledem k počtu autorizovaných osob v České republice, kterých je dle informací zveřejněných na webu Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (dále jen „ÚNMZ“) k datu 7. února 2020 celkem 21, a k množství rozdílně formulovaných žádostí výrobců, jsou však i přes existenci technických návodů vydávána rozdílná stavebně technická osvědčení pro shodný typ výrobku i jeho určené použití.

Nekonzistentnost předpisů, požadavků a postupů způsobuje v praxi zbytečné problémy a obtížnou praktickou aplikovatelnost, a to jak pro hospodářské subjekty a odběratele stavebních výrobků, tak rovněž pro projektanty, stavební inženýry, zhotovitele staveb, pracovníky stavebních úřadů apod. Tento stav přispívá k tomu, že se do staveb mnohdy použijí výrobky neodpovídající jejich určenému použití nebo výrobky s nevhodnými vlastnostmi.

Důsledkem nekoncepčního systému je negativní dopad na bezpečnost, kvalitu, provozuschopnost a životnost staveb.

Použití stavebních výrobků do staveb v České republice

Současný systém předpisů upravující oblast stavebních výrobků neřeší problematiku týkající se použití stavebních výrobků ve stavbě komplexně. Řada požadavků technických předpisů pro stavby se v technickém detailu opírá o podrobná technická řešení rozpracovaná v českých technických normách (ČSN) pro navrhování a provádění staveb a dalších typech dokumentů, např. v technických kvalitativních podmínkách (TKP), technických podmínkách (TP), případně zvláštních technických kvalitativních podmínkách (ZTKP) Ministerstva dopravy, technických pravidlech TPG, technických normách vodního hospodářství TNV. Podrobná technická řešení jsou uvedena roztržštěně (řádově ve stovkách ČSN a jiných technických dokumentech), a to včetně požadavků na stavební výrobky.

Problémem je rovněž nejednotnost a nesystémovost ve způsobu stanovení požadavků pro navrhování a použití výrobků do staveb v České republice a skutečnost, že v případě některých stavebních výrobků nejsou tyto požadavky stanoveny vůbec.

Požadavky na konkrétní mezní hodnoty, úrovně, třídy popisy vlastností pro použití stavebních výrobků do staveb v České republice se v současném systému objevují v národních normách, v národních informativních přílohách k harmonizovaným normám nebo v jiných technických dokumentech. V případech některých stavebních výrobků tyto požadavky stanoveny nejsou nebo nejsou kompletní. V České republice není dostatečně využita možnost, kterou členským státům dává v tomto směru přímo použitelný předpis, zejména v článku 8 odst. 4, který odkazuje na požadavky pro dané použití v členském státě. Česká republika má možnost, stejně jako každý členský stát, komplexně specifikovat požadavky na stavební výrobky z hlediska jejich zamýšleného použití do staveb na území České republiky, a to zejména s ohledem na klimatické, geologické i zeměpisné rozdíly a s ohledem na různé úrovně základních požadavků na stavby, při respektování rámce harmonizace.

Provázání problematiky stavebních výrobků s oblastí navrhování a provádění staveb je dosud celkově nedostatečné a nesystémové. Využití nástrojů daných přímo použitelným předpisem (např. využití prohlášení o vlastnostech) není zohledněno a promítnuto do procesů navrhování ani realizace stavby. Nejednotný způsob stanovování konkrétních požadavků na vlastnosti stavebních výrobků s ohledem na jejich zamýšlené použití v České republice má v praxi za následek nesnadnou aplikovatelnost i pro projektanty, stavební inženýry, zhotovitele staveb a další účastníky procesu výstavby. Neexistence konkrétních požadavků na stavební výrobky nebo jejich obtížná dohledatelnost, jsou příčinou toho, že požadované vlastnosti z hlediska konkrétního použití nejsou často v projektech dostatečně specifikovány. Konečným důsledkem toho, že projekt není propojen se specifikací stavebních výrobků, jsou problémy s kvalitou a bezpečností samotné stavby.

Z hlediska požadavku na bezpečnou a kvalitní stavbu je nutné mít k dispozici informace o příslušných ustanoveních (právní předpisy, normy, technické předpisy), nezbytných deklarovaných vlastnostech výrobku plynoucích z těchto ustanovení a případné národní požadavky omezující/specifikující mezní úrovně a třídy vlastností, podle kterých bude odpovědná osoba (např. projektant) moci specifikovat konkrétní vlastnosti, jejich úrovně nebo třídy nebo popis stavebního výrobku. Současně je třeba zajistit kontrolu stavebních výrobků určených k zabudování do stavby.

Zajištění dostatečných informací o stavebním výrobku je významné i s ohledem na aktuálně se rychle rozvíjející digitalizaci stavebnictví a požadavků na navrhování, provádění a provozování staveb prostřednictvím informačního modelování staveb (BIM) a vznikající datový standard stavebnictví.

Dozor nad uváděním stavebních výrobků do obchodní sítě v České republice

Dozor nad splněním podmínek pro uvádění a dodávání stavebních výrobků do obchodní sítě zajišťuje Česká obchodní inspekce (dále jen „ČOI“). V rámci své činnosti může ČOI kontrolovat plnění zákonných povinností ze strany výrobců, zplnomocněných zástupců, distributorů a dovozců, provádět kontrolní nákupy, případně odebírat vzorky od kontrolovaných osob ve výrobě nebo z obchodní sítě. V pravomoci ČOI je mj. kontrola příslušné dokumentace, zejména prohlášení o vlastnostech a prohlášení o shodě a neoprávněného užití označení CE.

Dozor nad dodáváním stavebních výrobků na staveniště a do skladovacích prostor stavby

S ohledem na specifika procesu výstavby a na technickou složitost stavebního díla nelze u stavebních výrobků spoléhat na kontrolu až po jejich zabudování do díla. Zpravidla ani není taková kontrola po technické stránce realizovatelná.

Problémem je skutečnost, že velká část stavebních výrobků je dodávána od výrobce přímo na stavbu. Znamená to, že tyto výrobky nelze v obchodní síti odebrat a vyzkoušet, zda vyhovují nebo nevyhovují předepsaným požadavkům. V České republice není žádný subjekt přímo zmocněn pro dozor nad stavebními výrobky dodávanými výrobcem na staveniště nebo do skladovacích prostor určených pro potřeby stavby, přestože přímo použitelný předpis již tento dozor předpokládá.

1.3 Hlavní principy navrhované právní úpravy

Cílem je právní úprava pro stavební výrobky, která odstraní rozdíly a nedostatky současného systému; v té souvislosti je nutné provést dílčí úpravy v zákoně o technických požadavcích na výrobky a ve stavebním zákoně. Navrhovaná právní úprava uvádění a dodávání stavebních výrobků na trh je založena na dvou hlavních principech – komplexnosti, s ohledem na odlišnost stavebních výrobků od jiných výrobků, a přiblížení se evropskému harmonizovanému principu posuzování a ověřování stálosti vlastností. V zákoně o technických požadavcích na výrobky se zrušují adaptační ustanovení přijatá zákonem č. 100/2013 Sb., jež byl původně přijat v souvislosti s přímo použitelným předpisem. Tato ustanovení jsou upravena v novém zákoně. Ve stavebním zákoně se upravují provazby na nový zákon a oprávnění orgánu dozoru nad trhem.

Uvádění a dodávání stavebních výrobků na trh

Pro oblast stavebních výrobků s označením CE platí přímo použitelný předpis. Přímo použitelný předpis upravuje mj. podmínky pro uvádění na trh, dodávání do obchodní sítě, postupy posuzování a ověřování stálosti vlastností včetně požadavku na vydání a obsah prohlášení o vlastnostech, dobrovolný postup pro získání označení CE, definuje technické specifikace, povinnosti hospodářských subjektů, požadavky na subjekty pro technické posuzování a oznámené subjekty (dříve notifikované osoby).

Pro oblast stanovených stavebních výrobků návrh zákona stanovuje podmínky pro:

- uvádění na trh v České republice;
- dodávání do obchodní sítě v České republice;
- dodávání k použití přímo na staveniště a do skladovacích prostor stavby;

- posouzení a ověření stálosti vlastností (dále jen „posouzení stálosti vlastností“) včetně požadavku na vydání národního prohlášení o vlastnostech a stanovení systémů posouzení stálosti vlastností;
- požadavky na autorizované osoby a národní subjekty pro technické posuzování
- činnost kontaktního místa pro stavební výrobky.

Hlavním cílem je přiblížit ve výše uvedených oblastech národní úpravu evropskému systému a odstranit tak podstatné systémové rozdíly a odlišnosti, a to zejména:

- nahradit princip posouzení shody u stanovených stavebních výrobků principem posouzení stálosti vlastností;
- zavést institut národního prohlášení o vlastnostech; v případě, že výrobce toto prohlášení nevydal (např. při dodání na trh na základě vzájemného uznávání), zavést při dodání na trh institut prohlášení distributora o vlastnostech;
- nahradit stavební technické osvědčení technickou specifikací - národním technickým posouzením;
- zavést institut národního subjektu pro technické posuzování a oddělit jeho činnost od činnosti osoby autorizované k činnostem posuzování a ověřování stálosti vlastností (nyní osoby autorizované k činnostem při posuzování shody).

Dalším významným úkolem nového zákona je stanovit podmínky pro dozor nad plněním požadavků pro uvádění a dodávání stavebních výrobků s označením CE a stanovených stavebních výrobků na trh v České republice při jejich dodání přímo na staveniště a do skladovacích prostor stavby. Problematika dozoru nad stanovenými stavebními výrobky je nyní upravena zákonem o technických požadavcích na výrobky, nově bude tato problematika upravena zákonem o stavebních výrobcích a jejich použití do staveb a obdobně se použijí ustanovení přímo použitelného předpisu, přímo použitelného předpisu upravujícího dozor nad trhem (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 2019/1020 ze dne 20. června 2019 o dozor nad trhem a souladu výrobků s předpisy a o změně směrnice 2004/42/ES a nařízení (ES) č. 765/2008 a (EU) č. 305/2011) a zákona, jímž se na některá ustanovení tohoto přímo použitelného předpisu adaptuje právní řád ČR. Pro stavební výrobky s označením CE bude dozor upraven přímo použitelným předpisem, adaptačními ustanoveními v zákoně o stavebních výrobcích a přímo použitelným předpisem upravujícím dozor nad trhem a zákonem, jímž se na některá ustanovení tohoto přímo použitelného předpisu adaptuje právní řád ČR. Prostřednictvím prováděcího předpisu budou specifikovány výrobkové skupiny a požadovaný systém posouzení stálosti vlastností pro tyto skupiny výrobků.

Navrhování a použití do staveb

Cílem této části návrhu je stanovení podmínek pro navrhování a použití stavebních výrobků do staveb v České republice. Zákon jasně vymezuje vazbu mezi požadavky na vlastnosti stavebních výrobků a požadavky existujících stavebních předpisů a blíže specifikuje obecné požadavky na použití stavebních výrobků ve stavbě stanovené v § 156 odst. 2 stavebního zákona.

Prostřednictvím prováděcího předpisu bude poskytnut veřejnosti seznam vlastností stavebních výrobků s označením CE a stanovených stavebních výrobků, které musí být deklarovány tak, aby mohly být stavební výrobky následně použity do staveb v České republice, s ohledem na jejich zamýšlené použití. Výrobci a distributoři stavebních výrobků tak dostanou nezbytné informace pro

vydání prohlášení o vlastnostech, národního prohlášení o vlastnostech nebo prohlášení distributora o vlastnostech. Projektanti a zhotovitelé staveb budou mít k dispozici dostatečné informace pro návržení a následný výběr stavebních výrobků pro konkrétní stavby v České republice.

Informační modelování staveb

Návrh zákona byl zpracován s ohledem na Zásady pro tvorbu digitálně přívětivé legislativy.

Vlastnosti uvedené v prováděcím předpisu budou doplněny zveřejněním požadovaných mezních hodnot, úrovní, tříd a popisů vlastností a dalších nezbytných informací prostřednictvím elektronické databáze. Tento způsob zveřejnění umožní další využití informací o vlastnostech pro účely digitalizace údajů o stavebních výrobcích v návaznosti na zavádění metody informačního modelování staveb (BIM). Koncepce zavádění BIM v České republice byla schválena usnesením vlády č. 682 z 25. září 2017 a gestorem je stanoveno Ministerstvo průmyslu a obchodu.

I.4 Nezbytnost navrhované právní úpravy

Nový zákon bude pro stavební výrobky představovat jednotnou, srozumitelnou a komplexní právní úpravu, která zajistí zvýšení transparentnosti národního systému posouzení vlastností stanovených stavebních výrobků, zvýšení bezpečnosti a kvality prováděných staveb s ohledem na plnění základních požadavků na stavby a vytvoření podmínek pro použití stavebních výrobků s odpovídajícími vlastnostmi/parametry ve stavbách v České republice.

I.5 Soulad s ústavním pořádkem České republiky

Při tvorbě zákona byl zkoumán soulad především s ústavním zákonem č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a dále s usnesením předsednictva ČNR č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Předkládaný návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, který stanoví čl. 112 Ústavy České republiky, zejména s čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod („Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.“) a s jejím čl. 4 odst. 1 („Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.“).

I.6 Slučitelnost s předpisy Evropské Unie a mezinárodními smlouvami

Při tvorbě zákona byl zkoumán soulad s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána. Návrh je v souladu s právními předpisy Evropské unie, stejně jako s judikaturou soudních orgánů EU a obecnými právními zásadami. Právní úprava harmonizovaných stavebních výrobků je vymezena Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS. S právní úpravou je spojena problematika doзору, jež je na evropské úrovni upravena nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) 2019/1020 ze dne 20. června 2019 o doзору nad trhem a souladu výrobků s předpisy a o změně směrnice 2004/42/ES a nařízení (ES) č. 765/2008 a (EU) č. 305/2011. Adaptace právního řádu na toto nařízení bude provedena samostatně, zákon o stavebních výrobcích na problematiku této právní úpravy odkazuje.

Návrh právní úpravy je v souladu s obecnými právními zásadami práva Evropské unie, které vytváří a interpretuje Evropský soudní dvůr, resp. po přijetí Lisabonské smlouvy, Soudní dvůr Evropské unie. Tyto obecné právní zásady jsou většinou respektovány jako primární právo Evropské unie. Mezi tyto obecné právní zásady patří například:

- Princip rovnosti - Musí být zabezpečeno rovné postavení pro všechny. Zároveň musí být zabezpečena ochrana adresátů veřejné správy, kteří stojí v nerovném postavení vůči tomu, kdo rozhoduje.
- Princip vázanosti správy zákony, resp. právem - Veřejná moc je vázána cílem svého působení a nesmí zneužívat svých pravomocí.
- Princip ochrany nabytých práv a legitimního očekávání - Je dán požadavek právní jistoty. Důležitá je také kontinuita práva a rozhodování – vytváří jistotu a neměnnost rozhodování. Za stejné situace musí být vždy rozhodnuto stejně. Souvisí s principem proporcionality.
- Princip proporcionality (přiměřenosti) - Je dáno, že zásah musí být přiměřený a pouze tam, kde dochází k odchylkám vůči normálnímu stavu (normálnímu fungování veřejné správy). Tento princip znamená nutnost posoudit, zda je konkrétní opatření nutno přijmout a zda je přiměřené stavu, vůči němuž bylo přijato.
- Princip odpovědnosti správy - Správněprávní odpovědnost je odpovědnost za porušení veřejných povinností stanovených normami správního práva nebo na základě norem správního práva.

Předkladatel eviduje judikaturu v této oblasti, a to rozhodnutí Evropského soudního dvora C-100/13. Evropský soudní dvůr potvrdil, že Německo jako žalovaná strana, porušilo povinnosti, které pro něj vyplývají ze směrnice Rady 89/106/EHS ze dne 21. prosince 1988 o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se stavebních výrobků tím, že německé orgány použily seznam stavebních norem k tomu, aby požadovaly dodatečné schválení pro účinný přístup na trh a použití stavebních výrobků namísto toho, aby přijaly potřebné metody a kritéria hodnocení vyžadovaná v rámci harmonizovaných evropských norem.

Návrh zákona byl projednán v rámci povinné notifikace s Evropskou komisí/členskými státy. Vzhledem k nově přijatým předpisům EU byla upravena ustanovení týkající se dozoru nad trhem v návaznosti na nařízení EP a Rady (EU) č. 2019/1020 o dozoru nad trhem a souladu výrobků s předpisy a o změně směrnice 2004/42/ES a nařízení (ES) č. 765/2008 a (EU) č. 305/2011 a ustanovení týkající se vzájemného uznávání v návaznosti na nařízení EP a Rady (EU) 2019/515 o vzájemném uznávání zboží uvedeného v souladu s právními předpisy na trh v jiném členském státě a o zrušení nařízení (ES) č. 764/2008.

I.7 Předpokládaný hospodářský a finanční dopad

Finanční dopad

Návrh zákona nepředstavuje vznik významných finančních nákladů pro podnikatelské prostředí ve srovnání se současným stavem. Vychází při ukládání konkrétních povinností z aktuálně platných předpisů. Nepředpokládá se nutnost významných nových investic ze strany hospodářských subjektů, pokud tyto uvádějí/dodávají na trh výrobky s ohledem na možnost jejich následného použití do staveb v ČR, ani poskytovatelů činností třetích stran pro účely posouzení stálosti vlastností stanovených stavebních výrobků. Případné náklady hospodářských subjektů budou srovnatelné s náklady souvisejícími se splněním požadavků stanovených přímo použitelným předpisem. Pokud bude uvádět výrobce na trh stanovený stavební výrobek, u něhož nebudou posouzeny všechny informace o vlastnostech potřebné pro projektanty a zhotovitele, bude muset výrobce zajistit dodatečné zkoušky, jejichž cena se liší podle typu výrobku a požadovaného systému posouzení stálosti vlastností.

Samotné zavedení institutu národního prohlášení o vlastnostech a prohlášení distributora o vlastnostech neznamená žádné další požadavky na zkoušení stanovených stavebních výrobků nad rámec požadavků současné právní úpravy. To platí za předpokladu, že tyto subjekty již dnes zajišťují posouzení vlastností nezbytných pro použití stavebních výrobků do staveb v České republice v potřebném rozsahu.

Zpracování národního technického posouzení bude hradit shodně se současně platným systémem vydávání stavebních technických osvědčení výrobce. Náklady budou ale zejména na straně prvního výrobce, v případě zpracování dalších technických posouzení pro obdobné výrobky jiných výrobců bude muset být využito již existující posouzení. Náklady na zpracování technického posouzení pro tyto další výrobce se sníží.

Při zachování stávajícího procesu autorizace (s požadavkem na akreditaci) a výrobních skupin existujících podle nařízení vlády č. 163/2002 Sb., nedojde ke zvýšení nákladů na autorizaci ze strany autorizovaných osob. Nepředpokládá se správní poplatek za autorizaci.

Významné náklady pro národní subjekty pro technické posuzování se rovněž nepředpokládají. Stanovením podmínky odborné a technické způsobilosti pro jmenování národního subjektu pro technické posuzování lze předpokládat, že se jimi stanou osoby autorizované k činnostem posuzování a ověřování stálosti vlastností pro danou skupinu výrobků, které tyto podmínky již splňují. V rámci své organizační struktury budou muset zajistit splnění podmínky oddělení činností národního subjektu pro technické posuzování od činností vykonávaných v rámci posouzení stálosti vlastností, obdobně jako tomu bylo v případě pověření k vykonávání činností subjektů pro technické posuzování podle přímo použitelného předpisu.

V případě, že národním subjektem pro technické posuzování bude osoba autorizovaná k činnostem posuzování a ověřování stálosti vlastností podle návrhu zákona, bude kontrola dodržování povinností a splnění požadavků probíhat ve spolupráci Ministerstva průmyslu a obchodu a ÚNMZ tak, aby dotčené subjekty nebyly nadbytečně zatěžovány dvojí kontrolou.

Co se týká zkoušení stanovených stavebních výrobků lze očekávat, že se výrobci budou obracet na stejné autorizované osoby jako doposad, pokud s nimi mají dobré zkušenosti.

Posouzení provedená autorizovanými osobami v roce 2018:

Skupina výrobků dle NV 163/2002 Sb.	Posouzené výrobky	Jednotlivé AO															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	535	248			2						88	128		67			2
2	35	35															
3	9	2					4									3	
4	47	27		18			2										

5	743	25 7					21	19			12	2		34 8			84	
6	2									2								
7	193	34		53							13				2		91	
8	265	36		4			19 7	22			5					1		38
9	305	12 8				3 9	92	5	1 0			3	4				24	
10	383	75	5	88			7	15 9	1 1		15				11		12	
11	27	24					2										1	1
12	8	4		1													3	
celkem posouze no výrobků	2591	87 0	5	16 4	2	3 9	32 5	20 5	2 1	2	13 3	13 3	4	41 5	13	4	21 7	39

V souvislosti s činnostmi spojenými s dozorem nad trhem a rozšířením kontrolní činnosti ČOI nad dodáváním stavebních výrobků přímo na staveniště nebo do skladovacích prostor, určených pro potřeby stavby, se uvažuje se vstupními náklady ve výši cca 25,4 mil. Kč za rok a s pravidelnými náklady ve výši 18,4 mil. Kč v následujících letech.

Vyhodnocení nákladů vychází z předpokladu posílení ČOI o 23 nových zaměstnanců. Kontrolu by mělo zajišťovat 20 inspektorů technické kontroly se vzděláním z oboru stavebnictví. Dále je počítáno se dvěma právníky se specializací pro oblast stavebních výrobků a jedním metodikem pro Ústřední inspektorát ČOI. V celkové vstupní částce 25,4 mil. Kč se počítá se mzdovými náklady ve výši 11, 5 mil. Kč, s náklady na vybavení k výkonu kontroly včetně provozních a režijních nákladů ve výši 8,9 mil. Kč (z toho náklady na vybavení jsou odhadovány na 7,0 mil. Kč), a s náklady na odběr a zkoušení vzorků ve výši 5,0 mil. Kč. Náklady pro další léta jsou počítány bez nákladů na vybavení.

Vynaložené náklady budou kompenzovány vyšší kvalitou a lepšími užitnými vlastnostmi staveb, snížením nákladů na opravy v souvislosti se zvýšením životnosti staveb, snížením nákladů na reklamace.

Na návrh Ministerstva financí v rámci mezirezortního připomínkového řízení se náklady na navýšení kontrolní činnosti ČOI budou řešit podle aktuální situace při přípravě rozpočtu na rok 2022.

Návrh zákona nevyvolá zvýšené náklady u malých a středních podniků ani mikropodniků. Naopak lze očekávat snížení nákladů z titulu reklamace výrobků. U výrobců, kteří záměrně zneužívali nejednotný přístup k posouzení výrobků při uvádění na trh v České republice a pro cenovou výhodu na trhu snižovali kvalitu svých výrobků, dojde logicky k navýšení nákladů v důsledku nutného posouzení stálosti vlastností výrobku pro účely vydání CZ prohlášení o vlastnostech. V případě výrobních mikropodniků, které zejména vyrábí jednotlivé výrobky na zakázku, umožňuje přímo použitelný předpis využít výjimku z vydání prohlášení o vlastnostech případně postupovat při

uvádění svých výrobků na trh zjednodušenými postupy posouzení, to vše s hlavním cílem nezvyšovat nutné náklady. Možnost jiného způsobu uvádění na trh formou výjimky z vydání prohlášení o vlastnostech umožňuje pro stanovené stavební výrobky i tento návrh zákona. Využití zjednodušených postupů s ohledem na jejich nejasnost v rámci přímo platného předpisu není v návrhu zákona uplatněno.

Náklady ze státního rozpočtu pro jiné dotčené subjekty, stejně jako dopad na jiné veřejné rozpočty, se nepředpokládají.

Hospodářský dopad

Efektivní investiční výstavba je jedním ze základních pilířů hospodářského rozvoje a má významný prorůstový potenciál. K jeho řádnému využití přispívá rovněž zvýšení kvality staveb předcházením havárií na stavbách. Kvalitně navržená a realizovaná stavba při použití optimální skladby stavebních výrobků je prostředkem, který v dlouhodobém horizontu vytváří podmínky pro výrobní či užitný proces, ke kterému byla vybudována a snižuje náklady potřebné k běžné údržbě po dobu životního cyklu stavby. Proto je třeba již v počáteční fázi odstraňovat slabá místa, která současná praxe identifikuje, a vhodným způsobem za tím účelem upravit legislativní prostředí. Návrh zákona je v tomto směru jedním z hlavních nástrojů, který pomůže tyto cíle prosadit.

Problematika kvality staveb je jedním z důležitých bodů, na které je třeba se zaměřit z hlediska prosazování veřejných zájmů a zvyšování konkurenceschopnosti České republiky. Cílem návrhu zákona je mimo jiné zamezit netransparentním jednáním výrobců, dovozců a distributorů a používání výrobků s nevhodnými vlastnostmi či parametry ve stavbách, a to ať již z neznalosti nebo z důvodů záměrného účelového snižování nákladů.

Zvýšení kvality výrobků zabudovávaných do staveb, a tím i kvality a bezpečnosti dokončených staveb v důsledku zavedení komplexního dozoru nad stavebními výrobky (ne pouze v tržní síti, ale též při jejich přímém dodání na staveniště), sjednocení a zpřehlednění celého systému nakládání se stavebními výrobky, jsou prioritními cíli nového předpisu.

V souvislosti se zavedením povinnosti vydat národní prohlášení o vlastnostech a možnosti kontroly stavebních výrobků dodávaných na staveniště, i přes její spíše preventivní charakter, lze očekávat odpovědnější přístup hospodářských subjektů, a následně i zvýšení kvality staveb s pozitivním dopadem na životní prostředí. Dostatek konkrétních informací o vlastnostech stavebních výrobků by měl napomoci i zvýšení důvěry a následnému zájmu investorů/stavebníků, projektantů, zhotovitelů a provozovatelů staveb o výrobky recyklované nebo obsahující recyklát nebo znovupoužité stavební výrobky.

Zavedením povinnosti vydat národní prohlášení o vlastnostech pro stanovené stavební výrobky a zveřejněním vlastností stavebních výrobků a jejich úrovní a tříd požadovaných pro použití do staveb v České republice budou mít projektanti a další odpovědné osoby k dispozici potřebné informace pro to, aby mohli optimálně navrhovat a používat vhodné stavební výrobky pro konkrétní stavby.

Stanovením požadovaných vlastností v návrhu a jejich respektováním zhotoviteli dojde ke zmenšení rizika ohrožení bezpečnosti, poškození zdraví, majetku či životního prostředí a vzniku výdajů s tím spojených.

Úprava v jednom právním předpisu logicky a systematicky zahrnuje všechny podmínky pro uvádění a dodávání stanovených stavebních výrobků na trh v České republice a podmínky pro jejich použití do staveb. Postup posouzení stanovených stavebních výrobků je co nejvíce přizpůsoben zásadám

vycházejícím z posuzování stavebních výrobků s označením CE. Změnou současného systému je zvýšena transparentnost národního systému a zlepšena informovanost hospodářských subjektů, projektantů, zhotovitelů i konečných uživatelů.

Prováděcí předpis stanovující vlastnosti stavebních výrobků poskytne základ pro jednotný systém stanovení národních požadavků na vlastnosti stavebních výrobků prostřednictvím požadavků na stavby.

Z hlediska současné praxe je přínosem navrhovaného zákona ustanovení týkající se dozoru při dodávání stavebních výrobků přímo na staveniště a do skladovacích prostor určených pro potřeby stavby, a to zejména kontrolou požadované dokumentace, souladu vlastností stavebních výrobků s vlastnostmi deklarovanými v prohlášení o vlastnostech, označování stavebních výrobků nebo podmínek jejich skladování. V souvislosti s rozšířením dozorové činnosti ČOI se očekává snížení ekonomických dopadů souvisejících s dodáváním nekvalitních stavebních výrobků a jejich zabudováním do stavby.

Z pohledu malých a středních podniků bude hlavním přínosem dostupnost informací. Snížit by se mělo množství reklamací. Zároveň se podnikům novým zákonným předpisem zajistí porovnatelnost jednotlivých stavebních výrobků mezi sebou v důsledku přehlednosti a obecného sjednocení postupů jejich posouzení před uvedením na trh. Malé a střední podniky výrobního typu získají nástroj pro bezproblémové uvádění svých výrobků na trh.

I.8 Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Předkladatel neshledává dopad ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů. Viz též čl. 1.7.2 Závěrečné zprávy hodnocení dopadů regulace.

I.9 Zhodnocení dalších dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Předkladatel neshledává dopad navrhované právní úpravy ve vztahu k zákazu diskriminace. Viz zhodnocení čl. 1.7.1 Závěrečné zprávy hodnocení dopadů regulace.

I.10 Zhodnocení dopadů na životní prostředí

Předkladatel neshledává negativní dopad na životní prostředí, naopak předpokládá zvýšení zájmu o výrobky s obsahem druhotných surovin a vyšší využití stavebních materiálů, jejichž zdrojem jsou stavební a demoliční odpady. Viz též čl. 1.7.3 Závěrečné zprávy hodnocení dopadů regulace.

I.11 Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k sociálním dopadům, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny

Předkladatel neshledává sociální dopady, zejména dopady na specifické skupiny obyvatel, osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny. Viz též čl. 1.7.4 Závěrečné zprávy hodnocení dopadů regulace.

I.12 Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k bezpečnosti státu

Předkladatel neshledává dopad navrhované právní úpravy na bezpečnost státu – viz též čl. 1.7.5 Závěrečné zprávy hodnocení dopadů regulace.

I.13 Zhodnocení korupčních rizik

Předkladatel provedl zhodnocení korupčních rizik, jak stanoví Legislativní pravidla vlády, a to podle Metodiky CIA (Corruption Impact Assessment; Metodika hodnocení korupčních rizik), zveřejněné na webové stránce Odboru hodnocení dopadů regulace Úřadu vlády České republiky, oddělení boje s korupcí. Bližší zhodnocení je uvedeno v čl. 1.7.6 Závěrečné zprávy hodnocení dopadů regulace.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K ČÁSTI PRVNÍ

Hlava I

Tato Hlava upravuje obecná ustanovení právní úpravy.

K § 1

Úvodní ustanovení vymezuje předmět právní úpravy.

Zákon upravuje podmínky uvádění na trh v České republice pro stanovené stavební výrobky regulované na národní úrovni. Stanovenými stavebními výrobky jsou výrobky, které mohou významným způsobem po jejich zabudování do stavby ohrozit zdraví, bezpečnost nebo životní prostředí. Zákon upravuje podmínky pro jejich uvádění a dodávání na trh, např. povinnosti hospodářských subjektů, autorizovaných osob, národních subjektů pro technické posuzování. Zákon dále pro stanovené stavební výrobky upravuje výkon státní správy, jež zahrnuje právní úpravu pověřování národních subjektů pro technické posuzování, právní úpravu autorizace pokud není upravena obecným předpisem upravujícím autorizaci (zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů), právní úpravu dozoru na těchto výrobky pokud není upravena přímo použitelným předpisem pro dozor nad trhem a adaptačním zákonem pro dozor nad trhem a právní úpravu přestupků a ukládání správních trestů v této oblasti.

Pro stavební výrobky s označením CE, jejichž uvádění na trh je regulováno na evropské úrovni přímo použitelným předpisem zákon upravuje výkon státní správy, jímž je právní úprava pověřování, koordinace a kontroly subjektů pro technické posuzování a stanovuje oznamující orgán (ÚNMZ) a orgán dozoru nad trhem (ČOI) a právní úpravu přestupků a ukládání správních trestů. Na základě požadavku přímo použitelného předpisu zákon stanovuje češtinu jako jazyk požadovaný členským státem podle čl. 8 přímo použitelného předpisu. Zákon rovněž stanovuje Ministerstvo průmyslu a obchodu kontaktním místem pro stavební výrobky s označením CE.

Na trhu se mohou vyskytnout i další stavební výrobky, které jsou do staveb použitelné, ale nejsou regulovány ani na úrovni EU, ani na národní úrovni předpisy pro stavební výrobky. Na tyto "jiné stavební výrobky" se vztahují požadavky zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků), ve znění pozdějších předpisů nebo případně jiné právní předpisy.

Dále zákon upravuje podmínky pro návrh a použití stavebních výrobků (stanovených i s označením CE) do staveb v České republice. V případě stavebních výrobků s označením CE je stanovení podmínek pro návrh a použití právní úprava, jež je ryze národní bez vazby na právo EU a váže se na požadavky stavebního zákona, které jsou zcela v kompetenci členských států.

Použitím do stavby se rozumí zabudování nebo montáž.

K § 2

Pro účely zákona jsou upraveny pojmy a definice. Pro stavební výrobky s označením CE platí pojmy a definice uvedené v čl. 2 přímo použitelného předpisu, jež mají aplikační přednost. Pro stanovené stavební výrobky se použijí základní pojmy ze zákona o technických požadavcích na výrobky, jakožto obecného právního předpisu upravujícího dodávání a uvádění výrobků na trh, (konkrétně se

jedná např. o definice hospodářských subjektů – výrobce, dovozce, distributora a zplnomocněného zástupce), pokud není v odstavci 2 stanoveno jinak. Pro stanovené stavební výrobky se dále zavádějí speciální definice, jež si právní úprava vyžaduje, zejména definice stavebního výrobku a sestavy, definice typu stanoveného stavebního výrobku apod. Uvedením na trh se rozumí první dodání na trh v České republice.

Stavební výrobek s označením CE může být vyroben v kterémkoliv členském státě včetně České republiky nebo dovezen do některého členského státu z třetí země, pokud je v souladu s harmonizovanou technickou specifikací.

Stanovený stavební výrobek (viz § 1 odst. 2) je výrobek, který může po zabudování do stavby ohrozit významným způsobem zdraví, bezpečnost práce nebo životní prostředí. Může být vyroben a uveden na trh v České republice nebo dovezen z členského státu nebo z třetí země, pokud jsou jeho vlastnosti v souladu s technickými specifikacemi platnými v České republice.

Stavební výrobky s označením CE a stanovené stavební výrobky jsou určeny pro trvalé zabudování do staveb nebo jejich částí, kdy trvalým zabudováním do stavby je takové zabudování, při kterém se vyjmutím nebo výměnou výrobku trvale mění vlastnosti stavby vztahující se k základním požadavkům na stavby nebo je výměna výrobku stavební prací (stavební prací se v tomto případě rozumí stavební a montážní činnosti, jejichž účelem je změna stavby nebo udržovací práce, které mohou ovlivnit vlastnosti stavby). Vlastnosti jsou vyjádřeny úrovní, třídou, mezní hodnotou nebo popisem, přičemž úroveň se rozumí výsledek posouzení vlastnosti vyjádřený konkrétní hodnotou, třídou se rozumí rozmezí úrovní vlastností ohraničené minimální a maximální hodnotou a mezní úroveň se rozumí minimální nebo maximální úroveň vlastností.

Požadavky zákona se vztahují na všechny stavební výrobky, tj. jak na nové tak i na znovu použité výrobky, obsahující recyklát nebo recyklované stavební výrobky, neboť je nezbytné zajistit jejich požadovanou kvalitu a bezpečnost s ohledem na jejich zamýšlené použití ve stavbě.

Sestavou se pro potřeby tohoto zákona rozumí stavební výrobek sestávající alespoň ze dvou samostatných součástí vyrobených jedním nebo více výrobci, který je uveden na trh jedním výrobcem.

Řízení výroby musí být výrobcem zdokumentováno. Řízení kontroly výrobku musí být dovozcem zdokumentováno.

K § 3

Ustanovení dává přehled o výkonu státní správy nad stavebními výrobky, na něž se vztahuje režim tohoto zákona. Výkon státní správy vykonává Ministerstvo průmyslu a obchodu, ČOI a ÚNMZ.

Ministerstvo průmyslu a obchodu vede správní řízení o žádostech k výkonu činnosti subjektu pro technické posuzování a národního subjektu pro technické posuzování. Dále Ministerstvo průmyslu a obchodu tyto subjekty kontroluje a v případě národních subjektů vykonává koordinaci mezi těmito subjekty. V souvislosti s výkonem této činnosti Ministerstvo průmyslu a obchodu vede správní řízení o některých přestupcích těchto subjektů. Další činnosti, jež Ministerstvo průmyslu a obchodu vykonává je činnost kontaktního místa pro stavební výrobky s označením CE, kontaktního místa pro stanovené stavební výrobky a činnost spočívající ve zveřejňování informací ke stavebním výrobkům, jež zákon reguluje, na internetu.

ČOI vykonává činnosti orgánu dozoru nad trhem, a to jak se stanovenými stavebními výrobky, tak se stavebními výrobky s označením CE, projednává některé přestupky hospodářských subjektů. Je oprávněna ke kontrole stavebních výrobků dodaných přímo na staveniště nebo do prostor stavby.

ÚNMZ vede správní řízení o autorizacích podle zákona o technických požadavcích na výrobky a řízení o oznamování podle zákona o posuzování shody. ÚNMZ určuje stavební normy a zveřejňuje jejich seznam. ÚNMZ dále vede správní řízení o některých přestupcích.

Hlava II, Díl 1

Tato část zákona se týká stavebních výrobků s označením CE, na které se vztahuje přímo použitelný předpis. Jedná se o ustanovení, kterými byla zákonem č. 100/2013 Sb. provedena novela zákona o technických požadavcích na výrobky v souvislosti s adaptací přímo použitelného předpisu. Tato ustanovení jsou současně ve změnové části zákona vyjmuta ze zákona o technických požadavcích na výrobky.

K § 4

Podmínky pro uvádění a dodávání stavebních výrobků s označením CE na trh upravuje přímo použitelný právní předpis, z tohoto důvodu není možné tyto podmínky upravit jinak. Pro stavební výrobek s označením CE však může prováděcí předpis stanovit, které vlastnosti musí být deklarovány, aby mohly být výrobky použity do stavby v České republice (podle čl. 8 odst. 4 přímo použitelného předpisu). Uvádění a dodávání stavebních výrobků s označením CE na trh v České republice nelze vnitrostátním právem omezit. Je ale možné stanovit pro účely zabudování stavebního výrobku do stavby.

Ustanovení požaduje vydání prohlášení o vlastnostech, bezpečnostních informací a pokynů výrobce v českém jazyce, a to v souladu s čl. 7 odst. 4 přímo použitelného předpisu. V případě, že se jedná o překlad odpovídá za něj výrobce nebo dovozce, který uvádí, případně distributor, který dodává výrobek na trh v České republice.

K § 5

Upravuje způsob pověření právnické osoby k výkonu činností subjektu pro technické posuzování v souladu s čl. 29 odst. 1 přímo použitelného předpisu, který stanoví požadavky na subjekt pro technické posuzování a jeho povinnosti. Vyjmutím ustanovení ze zákona o technických požadavcích na výrobky nedochází ke změně právní úpravy. Na základě § 47 odst. 5 přejdou dnešní subjekty pro technické posuzování do nové právní úpravy. Ministerstvo pověřuje právnickou osobu výkonem činností subjektu pro technické posuzování pro skupiny stavebních výrobků s označením CE, které jsou uvedeny ve výrokové části rozhodnutí. Jsou zde vymezena práva a povinnosti Ministerstva průmyslu a obchodu v této oblasti, včetně kontroly.

K § 6

Oznamujícím orgánem pro určení právnické osoby k výkonu činností oznámeného subjektu v souladu s čl. 40 odst. 1 přímo použitelného předpisu je stanoven ÚNMZ. Vzhledem ke shodnému prvku

„oznámeného subjektu“ s novým legislativním rámcem, odkazuje ustanovení na zákon o posuzování shody, který problematiku oznamování upravuje.

Díl 2

Tato část zákona stanovuje podmínky pro uvádění a dodávání stanovených stavebních výrobků na trh v České republice tak, aby bylo možné jejich použití do staveb v České republice a současně byl zajištěn soulad s principem vzájemného uznávání. Právní úprava uvádění a dodávání stavebních výrobků s označením CE je upravena přímo použitelným předpisem – viz též text k § 4.

K § 7

Posouzení stálosti vlastností stanoveného stavebního výrobku před jeho uvedením na trh je povinným postupem, bez kterého nelze stanovený stavební výrobek uvést na trh. Posouzení se týká těch vlastností, které jsou podstatné pro použití stanoveného stavebního výrobku do stavby v České republice tak, aby byla zajištěna jejich bezpečnost při používání.

Pro použití stavebních výrobků do staveb je obecně nezbytné mít dostatečné informace o jejich konkrétních vlastnostech. Z této skutečnosti vychází i institut prohlášení o vlastnostech podle přímo použitelného předpisu, který však umožňuje pro uvedení a dodání na trh v členském státě deklarovat vlastnosti pouze k jedné základní charakteristice, může se jednat i o deklaraci jediné vlastnosti, např. reakce na oheň. Pro zajištění splnění základních požadavků na stavby je však deklarace jedné vlastnosti většinou nedostatečná.

Ustanovení § 7 specifikuje možnosti pro uvedení a dodání stanovených stavebních výrobků, u kterých byly posouzeny vlastnosti, na trh v České republice. V návaznosti na přímo použitelný předpis zavádí nově národní prohlášení o vlastnostech (na rozdíl od dnešního prohlášení o shodě; specifikováno v § 9 až § 11). Současně umožňuje dobrovolné označení SCZ (specifikováno v § 12 a § 13), kterým může výrobce deklarovat, že v národním prohlášení o vlastnostech uvádí všechny vlastnosti specifikované v prováděcím předpise pro účely použití do stavby. V případě dodání výrobku, který byl uveden na trh v jiném členském státě Evropské unie a je distribuován do České republiky, má distributor, pokud výrobce nevydal národní prohlášení o vlastnostech, možnost dodat výrobek na trh v souladu s principem vzájemného uznávání a připojit prohlášení pro vzájemné uznávání podle nařízení (EU) 2019/515 ze dne 19. března 2019 o vzájemném uznávání zboží uvedeného v souladu s právními předpisy na trh v jiném členském státě a o zrušení nařízení (ES) č. 764/2008 nebo připojit prohlášení distributora o vlastnostech podle tohoto zákona a označit výrobek SCZ. Takovým postupem zveřejní informace o posouzených vlastnostech stanoveného stavebního výrobku, a deklaruje na svoji odpovědnost, že vlastnosti stanoveného stavebního výrobku odpovídají vlastnostem uvedeným v prováděcím předpisu a stanovený stavební výrobek je tudíž v souladu s požadavky pro jeho použití do staveb v České republice.

Požadavek na poskytnutí dokumentů v českém jazyce podle odst. 3 platí při uvedení nebo dodání výrobku na trh v České republice podle odst. 1 a odst. 2.

K § 8

Obsahuje zákonné zmocnění pro vydání prováděcího předpisu, ve kterém budou specifikovány skupiny stanovených stavebních výrobků, včetně požadovaných systémů posouzení stálosti vlastností pro tyto skupiny. Předpokládá se, že skupiny podle přílohy č. 2 aktuálně platného nařízení vlády č. 163/2002 Sb. budou podřazeny ve formě podskupin skupinám podle přímo použitelného předpisu tak, aby byl zajištěn jednotný systém 36 skupin stavebních výrobků. Jednotlivé podskupiny budou v případě potřeby upraveny/doplněny.

K § 9 až 11

Národní prohlášení o vlastnostech je základním dokumentem, bez kterého není možné uvést stanovený stavební výrobek na trh v České republice, pokud není zákonem stanoveno jinak. Národní prohlášení o vlastnostech nahrazuje současné prohlášení o shodě s požadavky nařízení vlády č. 163/2002 Sb., resp. příslušnou určenou normou nebo stavebním technickým osvědčením.

Národní prohlášení o vlastnostech vydává výrobce, a to na základě posouzení stálosti vlastností, které musí zajistit.

Vydáním národního prohlášení o vlastnostech výrobce odpovídá za shodu vlastností stanoveného stavebního výrobku s vlastnostmi uvedenými v národním prohlášení o vlastnostech. Principiálně se jedná o zásadní rozdíl oproti aktuálně požadovanému prohlášení o shodě, u kterého výrobce deklaruje pouze shodu s příslušnou technickou specifikací, podle úpravy v nařízení vlády č. 163/2002 Sb.

Ustanovení určuje podmínky pro vydání národního prohlášení o vlastnostech, jeho poskytování a pro možnost uplatnění výjimky z vydání národního prohlášení o vlastnostech.

Je umožněno zveřejnit kopii národního prohlášení o vlastnostech na internetu, za podmínek stanovených v Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 157/2014.

Stanovení lhůty 10 let pro uchování dokumentace odpovídá lhůtě pro stavební výrobky s označením CE.

V § 10 jsou uvedeny výjimky pro stanovené stavební výrobky, pro které nemusí výrobce zajistit posouzení stálosti vlastností a vydat národní prohlášení o vlastnostech, tj. nemusí splňovat požadavky navrhovaného zákona, protože se jimi nenarušují pravidla tržního prostředí a jsou natolik individuální, že není problém vysledovat jejich výrobce, distributora nebo zhotovitele stavby. Výjimky z vydání národního prohlášení o vlastnostech jsou umožněny obdobně jako u stavebních výrobků s označením CE podle přímo použitelného předpisu, mj. pro kusové výrobky. Jedná se o výrobky vyrobené nesériově podle individuálního požadavku zákazníka pro jednu konkrétní stavbu, u kterých se nepředpokládá opakování výroby, a za podmínky, že je zabudován výrobcem. Výrobce se v tomto případě řídí stavebním zákonem a musí být stavebním podnikatelem. Realizace a odpovědnost mezi výrobcem stavebního výrobku, na kterého se vztahuje výjimka, a zhotovitelem celé stavby musí být řešena smluvně. Dalšími výjimkami z povinnosti vydat národní prohlášení o vlastnostech jsou situace, že stanovený stavební výrobek byl vyroben zhotovitelem stavby přímo na staveništi za účelem jeho zabudování do konkrétní stavby, nebo v případě že stanovený stavební výrobek byl vyroben tradičním způsobem pro zachování kulturního dědictví nebo obnovu stavby chráněné podle právního předpisu upravujícího ochranu památek. Odpovědnost za výběr a

zabudování stanoveného stavebního výrobku vyplývá ze soukromoprávních smluv v rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů.

Ustanovení § 11 specifikuje požadavky na obsah národního prohlášení o vlastnostech, zejména požadavek na uvedení konkrétních vlastností výrobku, které mají vztah k základním požadavkům na stavby s ohledem na jeho zamýšlené použití. Požadavek na uvádění vlastností je upraven obdobným způsobem, jako je tomu v čl. 6 přímo použitelného předpisu a nařízení komise v přenesené pravomoci (EU) č. 574/2014. V národním prohlášení o vlastnostech je pro další použití stanoveného stavebního výrobku do stavby nutné zohlednit a uvádět vlastnosti, které jsou stanoveny prováděcím předpisem, pokud je tento obsahuje.

V odstavci 3 se reaguje na požadavek čl. 6 odst. 5 přímo použitelného předpisu na zpracování bezpečnostního listu v případě stavebních výrobků, které jsou nebezpečné pro zdraví při zabudování do stavby, pro bezpečnost práce nebo životní prostředí. Jedná se zejména o chemické látky podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006.

Vzor národního prohlášení o vlastnostech stanoví Ministerstvo průmyslu a obchodu prováděcím předpisem.

Digitální podoba CZ prohlášení o vlastnostech umožní následné využití pro účely informačního modelování staveb (BIM).

K § 12

Nově se v § 12 zavádí možnost označení SCZ takového stanoveného stavebního výrobku, pro který bylo vydáno národní prohlášení o vlastnostech nebo prohlášení distributora o vlastnostech. Označením SCZ se oznamuje, že jsou deklarovány všechny vlastnosti v souladu s prováděcím předpisem a výrobek je tudíž vhodný pro použití do staveb v ČR pro stanovené zamýšlené použití.

Písmenná zkratka v označení SCZ znamená "stavební česká značka". Označení SCZ bylo zvoleno rovněž s ohledem na jednoznačnou orientaci ze strany uživatelů stavebních výrobků, podnikatelů i spotřebitelů, kdy označení SCZ vyjadřuje národní vymezení České republiky dané tímto zákonem.

V § 12 odst. 2 jsou stanovena pravidla a podmínky pro připojování označení SCZ obdobně jako u označení CE (čl. 9 přímo použitelného předpisu). Připojení této značky je dobrovolné a je na odpovědnosti hospodářského subjektu, který značku připojil. Nepředpokládá se povinnost schválení třetí stranou. Značka je určena pouze pro stanovené stavební výrobky, protože v souladu s přímo použitelným předpisem není možné připojit jiné označení vztahující se k vlastnostem stavebního výrobku k označení CE.

K § 13

V § 13 se specifikuje požadovaný rozsah podkladů od výrobce pro účely posouzení stálosti vlastností stanoveného stavebního výrobku, a to v rozsahu, který je nezbytný k pochopení funkce stavebního výrobku při jeho použití a pro požadovaný rozsah posouzení stálosti vlastností stanoveným systémem, tj. technická dokumentace ke stanovenému stavebnímu výrobku a její obsah.

K § 14 až 16

Ustanovení § 14 definuje technické specifikace. Jedná se o technické dokumenty, kterými se řídí výrobce a autorizovaná osoba při zajištění posouzení stálosti vlastností. Technickými specifikacemi jsou určené stavební normy specifikované v § 15 nebo národní technická posouzení podle § 16. Technické specifikace musí konkretizovat pro zamýšlené použití vlastnosti stanoveného stavebního výrobku a jejich úrovně, třídy, mezní hodnoty nebo popis, zkušební postupy pro stanovení těchto vlastností, a popis systému řízení výroby.

Určenou stavební normou podle § 15 může být česká technická norma, případně jiný technický předpis nebo dokument, pokud z hlediska základních požadavků, zamýšleného použití a systémů pro posouzení stálosti vlastností konkretizuje všechny vlastnosti stanoveného stavebního výrobku. Určenými stavebními normami mohou být i normy pro navrhování staveb, pokud ale stanoví konkrétní požadované vlastnosti s ohledem na použití do stavby v České republice. Určit lze pouze takovou českou technickou normu, která byla notifikována podle nařízení vlády č. 339/2002 Sb. o postupech při poskytování informací v oblasti technických předpisů, technických dokumentů a technických norem, ve znění pozdějších předpisů. Pokud stanovený stavební výrobek odpovídá předmětu určené stavební normy, musí být tato určená stavební norma výhradně použita jako technická specifikace pro uvedení na trh. Tato určená stavební norma je pak závazná pro posouzení před uvedením na trh takového stanoveného stavebního výrobku, obdobně jako příloha ZA harmonizované normy pro stavební výrobky s označením CE.

Institut určené stavební normy bude separátní od určené normy podle zákona o technických požadavcích na výrobky. Postup projednání návrhu ze strany ÚNMZ s relevantními podnikatelskými subjekty bude zachován v současné podobě, tj. v rámci pracovních skupin, kde je možnost zastoupení všech podnikatelských subjektů. Procesu určování bude předcházet vytipování vhodných norem na základě dohody ÚNMZ s ministerstvy a jinými ústředními správními úřady, jejichž působnosti se příslušná oblast týká. Následně ÚNMZ předloží návrh těchto norem na určení Ministerstvu průmyslu a obchodu ke schválení.

Z důvodu zachování kontinuity existující zvyklosti oznamování určených norem oznamuje Úřad seznam určených stavebních norem ve Věstníku ÚNMZ v souladu se zákonem č. 22/1997 Sb. Pro zveřejnění a přístup k určeným stavebním normám bude platit zákon č. 22/1989 Sb. obdobně, včetně sponzorovaného přístupu.

Podmínky pro vydání národního technického posouzení jsou specifikovány v § 16.

Národní technické posouzení zpracuje na základě žádosti výrobce národní subjekt pro technické posuzování.

Pokud pro stanovený stavební výrobek neexistuje určená stavební norma nebo pokud vzhledem k zamýšlenému použití nejsou vlastnosti a další požadavky v určené stavební normě plně obsaženy nebo pokud výrobce nechce dobrovolně postupovat podle evropského dokumentu pro posuzování, musí být pro posouzení stálosti vlastností použito národní technické posouzení.

Pro jeho zpracování se využijí zejména již vydaná národní technická posouzení, jejichž seznam bude zveřejněn na internetu, Evropské dokumenty pro technické posuzování, metody a postupy z harmonizovaných norem a z určených stavebních norem.

Národní technické posouzení vypracuje národní subjekt pro technické posuzování, který mj. určí posuzované a ověřované vlastnosti a stanoví jejich úrovně, třídy, mezní hodnoty nebo popis

s ohledem na použití výrobku ve stavbě, stanoví systém nebo systémy posuzování a ověřování stálosti vlastností a zásady pro systém řízení výroby. Pokud je to nezbytné, zejména pro určení úrovní, tříd nebo mezních hodnot vlastností, provede ověřovací zkoušky na vzorku výrobku. Na základě odborného posouzení a po dohodě s výrobcem nebo zplnomocněným zástupcem může omezit zamýšlené použití výrobku ve stavbě tak, aby bylo jednoznačné a odpovídající skutečným vlastnostem stanoveného stavebního výrobku.

Doba platnosti národního technického posouzení je stanovena maximálně na 5 let s možností prodloužení. Platnost může být prodloužena pouze v případě, že nedojde ke změnám (výrobku, systému řízení výroby, technické specifikace, zkušební metody), které mají vliv na vlastnosti stanoveného stavebního výrobku s ohledem na splnění základních požadavků na stavby. Doba platnosti byla ponechána na 5 let, s ohledem na dosavadní zkušenosti a značnou rozdílnost jednotlivých stavebních výrobků.

K § 17 až 19

Tato ustanovení vymezují podmínky pro pověření k činnosti nově vzniklého institutu národního subjektu pro technické posuzování stanovených stavebních výrobků Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Posuzování stavebních výrobků spadá již nyní z větší části do působnosti harmonizovaných norem a trend přechodu z národních posouzení do harmonizovaných postupů lze předpokládat. Přesto jsou a stále budou na trhu stavební výrobky, které jsou odchylné od harmonizovaných norem, jsou variantní a inovované, sestavené z neobvyklých komponent nebo specifické pro určitý region.

Pokud výrobce hodlá uvést na trh takový stavební výrobek, má možnost požádat subjekt pro technické posuzování o vydání evropského dokumentu pro posuzování a výrobek označit CE. Může ho však také uvést na trh České republiky jako stanovený stavební výrobek, přičemž postup posouzení by měl být co nejvíce v souladu s evropskými postupy a nejnovějšími technickými poznatky, při respektování požadavků na použití do staveb v České republice.

Protože se jedná především o výrobky vyžadující nová řešení, musí být národní subjekt pro technické posuzování na stejné odborné úrovni jako subjekt pro technické posuzování v harmonizované oblasti.

Evropské subjekty pro technické posuzování zajišťují svoji činnost odděleně na činnosti oznámených subjektů z důvodu zejména nezávislosti na hospodářských výsledcích oznámených subjektů. Požadavky na národní subjekty pro technické posuzování proto korespondují s požadavky na subjekty pro technické posuzování určené Ministerstvem průmyslu a obchodu. Žadatel musí splnit všechny požadavky podle § 17 odst. 3. Z důvodu pokrytí potřeb podnikatelské sféry mohou být, zejména v některých specializovaných oblastech, pověřeny výkonem činnosti národního subjektu pro technické posuzování i jiné právnické osoby, které jsou na posouzení stálosti vlastností stavebních výrobků z dané oblasti specializovány a technicky vybaveny. Tím bude rovněž poskytnuta možnost výběru, a to i s ohledem na potřeby malých a středních podnikatelů.

Např. splnění podmínky nestrannosti může žadatel doložit vlastnickou strukturou, z níž vyplývá, že je nestranný a že splňuje dané ustanovení. Odměňování zaměstnanců lze doložit například popisem personální politiky subjektu, a to včetně popisu způsobu odměňování. Rozsah a forma požadavku na vzdělání zaměstnanců bude věcí subjektu pro technické posuzování. Vzhledem k nutnosti zajištění činnosti na vysoké odborné úrovni a kvalitě lze předpokládat, že zaměstnanci by měli mít

vysokoškolské nebo středoškolské vzdělání v technických oborech, dostatečnou technickou praxi a znalosti v oboru. Požadavek na zaměstnance je nutno vnímat jako kontinuální, zaměstnanci by měli procházet pravidelnými školeními v oboru. Ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu tento požadavek bude podléhat kontrole, jak v rámci správního řízení při udělování oprávnění, tak i při pravidelných kontrolách. Dodržování povinností a plnění požadavků na národní subjekt pro technické posuzování, stejně jako v případě subjektů pro technické posuzování, kontroluje Ministerstvo průmyslu a obchodu, které může v případě jejich neplnění pověření zrušit.

Subjekt musí být specializován pro skupiny výrobků, pro které má být určen, tj. musí mít např. zkušenosti s tvorbou technických norem, posuzováním shody v dané oblasti apod.

V případě, že bude národním subjektem pro technické posuzování autorizovaná osoba, bude ověřování jeho způsobilosti a plnění povinností zajišťováno ve spolupráci s ÚNMZ tak, aby nedocházelo ke dvojí kontrole. Pro společné kontroly ÚNMZ a Ministerstva průmyslu a obchodu bude zpracován metodický pokyn.

Název a sídlo pověřených národních subjektů pro technické posuzování a skupiny výrobků, pro které byly pověřeny, zveřejní Ministerstvo průmyslu a obchodu na svých internetových stránkách.

Lhůta pro vydání národního technického posouzení bude stanovena smluvně, přičemž však národní subjekt pro technické posuzování nesmí způsobit zbytečné zdržení. Národní subjekty pro technické posuzování musí vzájemně spolupracovat, s cílem zajistit jednotný postup při vydávání národního technického posouzení a jednotné uplatňování požadavků v případě shodných/obdobných stanovených stavebních výrobků.

Koordinaci národních subjektů pro technické posuzování zajišťuje Ministerstvo průmyslu a obchodu nebo ÚNMZ na základě dohody mezi Ministerstvem průmyslu a obchodu a ÚNMZ nebo Ministerstvem průmyslu a obchodu pověřená právnická osoba. Ministerstvo průmyslu a obchodu jako gestor právní úpravy stavebních výrobků uděluje oprávnění národním subjektům pro technické posuzování, provádí jejich kontrolu a metodicky jim poskytuje součinnost. Cílem je, aby výstupy od národních subjektů pro technické posuzování (národní technická posouzení) byly věcně správné a aby byla eliminována situace, kdy by byla vydána rozdílná národní technická posouzení pro shodný/obdobný výrobek se stejným zamýšleným použitím.

K § 20 až 22

Povinnosti výrobce a zplnomocněného zástupce, pokud je tento výrobcem písemně určen, jsou stanoveny obdobně jako v přímo použitelném předpisu. Uvedením výrobku výrobcem na trh se rozumí i dodání výrobku výrobcem k použití přímo na stavenišť nebo do skladovacích prostor stavby.

Národní prohlášení výrobce o vlastnostech stavebního výrobku v českém jazyce je základním dokumentem, bez kterého nelze uvést stanovený stavební výrobek na trh v České republice. Výrobce je jediným hospodářským subjektem, který rozhoduje o výrobě, vlastnostech a zamýšleném použití stanovených stavebních výrobků, proto jako jediný hospodářský subjekt pořizuje technickou dokumentaci k výrobku a vydává národní prohlášení o vlastnostech, ke kterému poskytuje další nezbytné informace (viz např. § 11 odst. 3).

Ke stanovenému stavebnímu výrobku, pro který vydal výrobce národní prohlášení o vlastnostech, může připojit označení SCZ podle § 12. Současně musí přiložit nezbytné pokyny a další informace

(viz např. § 11 odst. 3). Splněním těchto povinností výrobce deklaruje, že stanovený stavební výrobek, který uvádí na trh, má vlastnosti uvedené v národním prohlášení o vlastnostech, které jsou v souladu s technickými požadavky platnými v České republice.

Pro zajištění dohledatelnosti informací o stanoveném stavebním výrobku, který uvedl výrobce na trh České republiky, byla stanovena lhůta deseti let od uvedení stavebního výrobku na trh, po kterou musí výrobce uchovávat národní prohlášení o vlastnostech a soubor všech dokumentů předkládaných k posouzení a prokazujících posouzení stálosti vlastností. Tato lhůta odpovídá požadavku stanovenému i v přímo použitelném předpisu.

Při uvedení stanoveného stavebního výrobku na trh České republiky výrobce rovněž zajistí vypracování pokynů a dalších informací v českém jazyce.

K jednoznačné identifikaci stanoveného stavebního výrobku a přiřazení ke zveřejněné dokumentaci musí výrobce zajistit, aby byl na stanoveném stavebním výrobku uveden identifikační prvek nebo údaj. Pokud to není možné, uvede výrobce identifikační prvek nebo údaj na obalu nebo dokladu přiloženému k výrobku.

Výrobce musí vždy zohlednit změny v typu výrobku, výrobě a změny v použité technické specifikaci, aby byly v národním prohlášení o vlastnostech uváděny pravdivé informace. Pokud se domnívá, že stanovený stavební výrobek, který uvedl na trh, není v souladu s národním prohlášením o vlastnostech nebo s jinými příslušnými požadavky, musí přijmout opatření k uvedení stanoveného stavebního výrobku do souladu. Současně musí přijmout opatření ke stažení neshodných výrobků z trhu nebo oběhu.

Výrobce může na základě plné moci pověřit plněním svých úkolů jmenovaného zplnomocněného zástupce s výjimkou zpracování technické dokumentace.

K § 23 až 24

Povinností dovozce je uvést ze zemí mimo Evropskou unii, ESVO, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, nebo Turecka na trh České republiky pouze takové stanovené stavební výrobky, které jsou v souladu s tímto zákonem tak, aby mohly být použity do stavby v České republice, tj. mají deklarovány všechny vlastnosti požadované pro použití do staveb v České republice a případně nesou označení SCZ. Předpokladem pro splnění tohoto požadavku je vydání národního prohlášení o vlastnostech.

Z tohoto důvodu musí před uvedením stanoveného stavebního výrobku na trh zajistit dovozce, aby výrobce vypracoval technickou dokumentaci, zajistil posouzení stálosti vlastností v souladu se zamýšleným použitím, vypracoval informace podle § 11 odst. 3 a pokyny a vydal národní prohlášení o vlastnostech. Dovozece musí současně zajistit, aby byly požadované informace v češtině. Za soulad překladu odpovídá dovozce. Dovozece uchovává kopii národního prohlášení o vlastnostech po dobu deseti let, stejně jako je tomu v případě výrobce. Pokud dovozce toto nezajistí, a přesto chce stanovený stavební výrobek uvést na trh České republiky, může postupovat pouze v souladu s povinnostmi výrobce podle § 26.

Dovozece nemůže vydat národní prohlášení o vlastnostech. Nezíská-li dovozce od výrobce potřebné dokumenty, musí se prohlásit výrobcem. V takovém případě se na něj vztahují všechny povinnosti výrobce.

Dovozce zajistí, aby v době, kdy nese za stanovený stavební výrobek odpovědnost, skladovací a přepravní podmínky neohrožovaly shodu vlastností výrobku s národním prohlášením o vlastnostech.

Pokud se domnívá, že stanovený stavební výrobek, který uvedl na trh, není v souladu s národním prohlášením o vlastnostech nebo s jinými příslušnými požadavky, platí pro něj obdobné povinnosti jako u výrobce.

K § 25

V § 25 jsou vymezeny povinnosti distributora. V odstavci 1 je stanoveno základní pravidlo dodávání stanovených stavebních výrobků uvedených na trh v jiném členském státě, státě ESVO, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, nebo Turecku na trh v České republice, které předpokládá, že ke stanovenému stavebnímu výrobku bylo vydáno národní prohlášení o vlastnostech. Odstavec druhý pak předpokládá, že může nastat situace, kdy výrobce nevydal národní prohlášení o vlastnostech – pak jej může nahradit distributor vydáním prohlášení distributora o vlastnostech, kterým potvrzuje, že stanovený stavební výrobek má pro zamýšlené použití v České republice posouzenou stálost všech vlastností uvedených v prováděcí předpisu. Vydáním prohlášení distributora o vlastnostech odpovídá distributor za obsah a přesnost informací a shodu vlastností stanoveného stavebního výrobku s vlastnostmi uvedenými v prohlášení distributora. Ustanovení se použije v případě výrobků dodaných na trh v ČR na základě vzájemného uznávání, tj. např. pokud je výrobek např. dovezen ze třetí země do členského státu EU, kde není povinnost posouzení vlastností pro uvedení na trh a následně je dodán na trh v ČR. ČR nemůže pro takový výrobek požadovat posouzení stálosti vlastností pro účely dodání na trh, ale pouze pro účely použití a zabudování. V takovém případě za předpokladu, že výrobce zajistil posouzení vlastností výrobku a tento výrobek vyhovuje požadavkům prováděcího předpisu, může distributor vydat prohlášení distributora o vlastnostech, aniž by výrobek musel být znovu posouzen.

Cílem je poskytnout informace o podmínkách a právních předpisech členského státu, kde byl výrobek uveden na trh a pro následné použití stanoveného stavebního výrobku do staveb v České republice.

Pokud se distributor domnívá, že stanovený stavební výrobek, který uvedl na trh, není v souladu s národním prohlášením o vlastnostech nebo s jinými příslušnými požadavky, platí pro něj obdobné povinnosti jako u výrobce.

K § 26

Odstavec 1 stanovuje dovozci povinnost postupovat při uvádění stanoveného stavebního výrobku na trh České republiky v souladu s povinnostmi výrobce, pokud dovozce označí stanovený stavební výrobek svým jménem nebo registrovanou obchodní značkou nebo pokud již na trh uvedený stanovený stavební výrobek upravuje takovým způsobem, že je dotčena shoda jeho vlastností s národním prohlášením o vlastnostech vydaným výrobcem.

Odstavec 2 stanovuje shodnou povinnost distributorovi.

K § 27

Povinnosti kontaktního místa pro stavební výrobky s označením CE jsou stanoveny přímo použitelným předpisem. Ustanovení rozšiřuje poskytování informací i na stanovené stavební

výrobky, a to v rozsahu obdobném jako je stanoven přímo použitelným předpisem. Poskytování informací je zdarma. Činnost kontaktního místa bude nadále vykonávat Ministerstvo průmyslu a obchodu, odbor stavebnictví a stavebních hmot. Informace o stanovených stavebních výrobcích nebude poskytovat kontaktní místo ProCop.

K § 28 až 32

Posouzení stálosti vlastností je podmínkou pro vydání národního prohlášení o vlastnostech. Systémy posouzení stálosti vlastností specifikuje Příloha zákona. Systémy nahrazují aktuálně platné postupy posuzování shody, a to bez významných změn v samotných činnostech hospodářských subjektů a autorizovaných osob v rámci těchto systémů. O posouzení stálosti vlastností může nově požádat pouze výrobce (případně zplnomocněný zástupce) stanoveného stavebního výrobku, protože je jako jediný schopen zajistit stálost systému řízení výroby. V případě certifikace systémem I může autorizovaná osoba provádět, vzhledem k požadované zkoušce vzorku při dozoru, pravidelný dozor v místě skladování a nahradit dozor nad systémem řízení výroby dozorem nad systémem kontroly stanovených stavebních výrobků.

Certifikace je činnost prováděná na žádost výrobce (případně zplnomocněného zástupce), při níž se vydáním certifikátu osvědčuje, že vlastnosti stanoveného stavebního výrobku jsou v souladu s technickou specifikací v certifikátu uvedenou a že je zajištěna jejich stálost nebo že systém řízení výroby je v souladu s technickou specifikací v certifikátu uvedenou a zajišťuje neměnnost vlastností.

Posouzení stálosti vlastností provádí autorizované osoby, kterými jsou právnické osoby pověřené k činnosti při posuzování stálosti vlastností stanovených stavebních výrobků. Autorizované osoby pověřené k činnosti při posuzování shody existují již v současném právním režimu. Protože se vychází ze stávající koncepce autorizace v zákoně č. 22/1997 Sb., mohou být podle § 111 autorizovány pouze právnické osoby, jinak by došlo k nežádoucí disbalanci. Autorizaci se deleguje výkon státní správy na autorizovanou osobu. Autorizaci k činnosti při posuzování stálosti vlastností uděluje ve vymezeném rozsahu ÚNMZ. Subjekty autorizované podle zákona o technických požadavcích na výrobky k činnosti při posuzování shody podle nařízení vlády č. 163/2002 Sb., budou muset požádat o autorizaci podle navrhované právní úpravy. Pro zajištění kontinuity je navržena účinnost ustanovení o autorizaci na 1. leden 2022 a účinnost celého zákona na 1. leden 2023.

Autorizace může být udělena podle konkrétního systému posouzení vlastností na certifikaci stálosti vlastností stanoveného stavebního výrobku, certifikaci systému řízení výroby nebo posuzování vlastností stanoveného stavebního výrobku, a to vždy na celou položku skupiny stanovených stavebních výrobků, přičemž autorizovaná osoba musí být schopná provádět všechny jí příslušející úkony v systémech posouzení stálosti vlastností. Autorizace se nevztahuje na národní technické posuzování. Subjekty pro národní technické posuzování jsou pověřeny k činnosti Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Vzhledem k podřazení současných skupin stavebních výrobků podle přílohy č. 2 nařízení vlády č. 163/2002 Sb. pod skupiny výrobků dle přímo použitelného předpisu v prováděcím předpise k zákonu a změně obsahu a rozsahu autorizace je nutné zajistit k datu účinnosti zákona novou autorizaci subjektů. Předpokládá se však, že se bude ve většině případů (tj. tam, kde nedojde k obsahové změně existujících skupin podle nařízení vlády č. 163/2002 Sb.) jednat o víceméně formální převod existujících autorizací.

Podmínky pro autorizaci k činnostem při posuzování stálosti vlastností zůstávají shodné s podmínkami stanovenými pro činnost autorizovaných osob pro účely posuzování shody podle zákona o technických požadavcích na výrobky. Dodržování povinností a plnění požadavků na autorizované osoby kontroluje ÚNMZ, který může v případě jejich neplnění rozhodnutí o autorizaci pozastavit, změnit nebo zrušit. Vzhledem k tomu, že ÚNMZ není současně dozorovým orgánem, spolupracuje při kontrole autorizovaných osob s ČOI, která má jakožto dozorový orgán dostatečné informace o situaci na domácím trhu.

Postup autorizace (správní řízení) upravuje zákon o technických požadavcích na výrobky – v zákoně o stavebních výrobcích jsou nad rámec zákona o technických požadavcích na výrobky stanoveny jen dílčí odlišnosti souvisící s tím, že se jedná o autorizaci pro účely posouzení stálosti vlastností, nikoliv pro posuzování shody.

Hlava III

Tato část zákona upravuje podmínky pro stavební výrobky uplatňované při navrhování a provádění staveb v České republice.

K § 33

Ustanovení určuje obecnou podmínku pro použití stavebních výrobků do staveb v České republice a zajišťuje návaznost zejména na stavební zákon, který je základním právním předpisem stavebního práva a mj. upravuje podmínky pro projektovou činnost a pro provádění staveb.

Do stavby v České republice mohou být navrženy a použity pouze takové stavební výrobky s označením CE nebo stanovené stavební výrobky, u kterých byly posouzeny a ověřeny všechny nezbytné vlastnosti, tj. takové vlastnosti, které mohou po zabudování ovlivnit splnění některého ze základních požadavků na stavbu. Stavba po zabudování těchto výrobků musí splňovat základní a technické požadavky na stavby.

K § 34

Odstavec 1 stanovuje podmínku, že není možné navrhnout a použít do stavby takový stavební výrobek s označením CE nebo stanovený stavební výrobek, u kterého by nebyla posouzena stálost vlastností podle příslušného prováděcího předpisu. V případě uvedení na trh podle principu vzájemného uznávání musí výrobce nebo distributor pro použití stanoveného stavebního výrobku zajistit, aby bylo posouzeno, zda byly vlastnosti výrobku zkoušeny metodou platnou v České republice nebo metodou srovnatelnou. Srovnatelnost metod posuzuje autorizovaná osoba pověřená k činnostem při posuzování stálosti vlastností pro danou skupinu výrobků.

Podle odstavce 3 bude z důvodu zajištění ochrany zdraví, bezpečnosti práce a životního prostředí vydán prováděcí předpis, jež stanoví seznam vlastností stavebních výrobků s označením CE (v souladu s čl. 8 odst. 4 přímo použitelného předpisu) a seznam vlastností stanovených stavebních výrobků, které mohou ovlivnit splnění základních požadavků na stavby.

Podle odstavce 3 budou v seznamu vlastností uvedeny vlastnosti včetně požadovaných metod jejich zkoušení. Seznam vlastností včetně metod zkoušení vychází z harmonizovaných technických specifikací, určených norem, návrhových norem, technických návodů autorizovaných osob atd. Zveřejněním seznamu se zaručí dostupnost a jednotnost informací potřebných na jedné straně pro

projektanty, zhotovitele, hospodářské subjekty i kontrolní orgány a na straně druhé pro výrobce, distributory a dodavatele.

V případě, že prováděcí předpis nedefinuje pro některý výrobek nebo zamýšlené použití seznam vlastností, musí je stanovit fyzická osoba oprávněná k projektové činnosti ve výstavbě podle zákona č. 360/1992 Sb.(projektant), nebo zhotovitel, stejně jako musí konkretizovat podle odstavce 7 požadované úrovně, mezní hodnoty nebo třídy vlastností, pokud tyto nejsou pro použití v České republice jednoznačně definovány v harmonizovaných technických specifikacích nebo technických specifikacích. Povinnosti projektanta a zhotovitele vyplývající ze stavebního zákona nejsou tímto ustanovením dotčeny.

Pokud nejsou vlastnosti stanoveny prováděcím předpisem nebo harmonizované technické specifikace nebo technické specifikace umožňují dodávat na trh stavební výrobek s vlastnostmi ve více úrovních nebo třídách nebo není zpracována dokumentace (např. v případě údržby, renovace nebo opravy kolejového pole), musí být vlastnosti stanoveny s přihlédnutím k požadavkům stavebníka, pokud jsou tyto požadavky v souladu s notifikovanými příslušnými technickými předpisy rezortu, např. technické podmínky nebo technické kvalitativní podmínky Ministerstva dopravy.

Hlava IV

Tato část zákona upravuje ustanovení o dozoru nad trhem.

K § 35

Ustanovení § 3 odst. 3 stanovuje národním orgánem dozoru nad uváděním a dodáváním stavebních výrobků s označením CE a stanovených stavebních výrobků na trh ČOI. V § 35 odstavci 1 se odkazuje na postupy orgánu dozoru nad stavebními výrobky s označením CE podle přímo použitelného předpisu a právní úpravu dozoru, jež je na úrovni EU upravena nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2019/1020 ze dne 20. června 2019 o dozoru nad trhem a souladu výrobku s předpisy a o změně směrnice 2004/42/ES a nařízení (ES) č. 765/2008 a (EU) č. 305/2011, které bude účinné od 16. července 2021. Odstavec 3 stanovuje, že pro postup orgánu dozoru nad stanovenými stavebními výrobky platí tento přímo použitelný předpis a právní úprava dozoru nad trhem včetně adaptačního zákona, jehož platnost se předpokládá od července 2021 obdobně. Cílem této koncepce je sjednocení postupů orgánu dozoru pro obě oblasti stavebních výrobků a stanovením shodných principů s dozorem nad trhem s ostatními výrobky.

Práva a povinnosti orgánu dozoru při kontrole v obchodní síti budou stanoveny zákonem o dozoru nad trhem s úpravami nezbytnými s ohledem na zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů a s ohledem na právní úpravu přímo použitelných předpisů (CPR a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2019/1020. Úprava ustanovení týkajících se dozoru nad trhem oproti současné úpravě dané zákonem o technických požadavcích na výrobky byla provedena s ohledem na námítky EK vůči některým existujícím ustanovením zákona o technických požadavcích na výrobky.

K § 36

Podle odstavce 1 je orgán dozoru oprávněn ke kontrole stavebních výrobků při jejich dodání hospodářským subjektem přímo na staveniště nebo do skladovacích prostor stavby, tj. mimo

obchodní síť. Tato pravomoc odpovídá rovněž přímo použitelnému předpisu. Dodání na staveniště je chápáno pro účely dozoru nad trhem jako dodání do tržní sítě.

Orgán dozoru je oprávněn k záznamu o kontrole do stavebního deníku tak, aby byla zajištěna sledovatelnost informace o provedení kontroly a o případných uložených opatřeních. Přitom kontrolovanou osobou je zhotovitel stavby.

Odstavec 3 stanovuje požadavek na dostupnost dokumentů požadovaných přímo použitelným předpisem a tímto zákonem v průběhu kontroly, a to buď na internetu nebo v listinné podobě, všem osobám oprávněným ke kontrole, tj. jak ČOI, tak stavebnímu úřadu.

Pro účely dozoru je důležité ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2019/1020, jež v čl. 15 předpokládá hrazení nákladů v případě, že výrobek není v souladu s právními předpisy.

K § 37

Deklaruje se, že v případě zjištění rizika postupuje orgán dozoru nad trhem podle zákona o obecné bezpečnosti výrobků obdobně. Stanovuje se informační povinnost ČOI vůči ÚNMZ v případě zjištění nesprávného postupu autorizované osoby.

K § 38

Stanovuje se informační povinnost mezi ČOI a stavebním úřadem tak, aby byly oba tyto orgány vzájemně informovány o provedených kontrolách a o jejich výsledcích v případě zjištění rizika.

K § 39

Postup k poskytování informací v případě oznámení přijetí opatření vůči stavebnímu výrobku s označením CE v některém členském státě bude stanoven pokyny Ústředního styčného úřadu podle přímo použitelného předpisu pro dozor nad trhem, kterým bude Ministerstvo průmyslu a obchodu.

K § 40

V § 40 se konkretizuje postup pro odstranění „formálního“ nesouladu stanoveného stavebního výrobku s požadavky zákona, jež je obdobný jako v případě právní úpravy přímo použitelného předpisu (čl. 59). Cílem této právní úpravy je vyřešení nesouladu přiložené dokumentace a připojeného označení v rozporu s požadavky stanovenými právní úpravou. Pokud by nesoulad i po uložení tohoto opatření nadále trval, postupuje orgán dozoru podle čl. 59 odst. 2 přímo použitelného předpisu.

Hlava V

Tato část zákona upravuje ustanovení o přestupcích.

K § 41 až 45

Vymezují se přestupky, jež jsou vázány na porušení povinností, jež stanovuje tento zákon a přímo použitelný předpis. Právní úprava přestupků zachovává z hlediska výkonu státní správy stávající model podle zákona o technických požadavcích na výrobky. Rozlišeny jsou přestupky fyzických osob, fyzických osob podnikajících a právnických osob. Přestupky projednává orgán dozoru s

výjimkou přestupků autorizovaných osob, jež projednává ÚNMZ a s výjimkou přestupků národních subjektů pro technické posuzování a subjektů pro technické posuzování, jež projednává Ministerstvo průmyslu a obchodu. Pokuty vybírá orgán, který je uložil.

Maximální výše pokut jsou určeny tak, aby byly jednak odrazující a jednak výchovné. Výše uložené pokuty bude odpovídat závažnosti protiprávního jednání a jeho případným následkům. Ze strany orgánu projednávajícího správní řízení o přestupku platí, že může upustit od potrestání tak, jak předpokládá zákon o odpovědnosti za přestupky. Výše pokut je rozlišena co do jejich výše u fyzických osob a osob podnikajících. U fyzické osoby nelze očekávat, že by její chování na trhu mohlo být tak závažné, jako chování podnikatele, jež například z pozice výrobce nebo dovozce může uvádět na trh větší objem výrobků, které při jejich vadnosti (nebezpečnosti, rizikovosti) mohou způsobit výrazně větší škodu. U fyzických osob lze spíše předpokládat, že účast na trhu bude minimální, nebo spíše ojedinělá a případně i méně riziková.

Hlava VI

Ustanovení společná, zmocňovací a přechodná.

K § 46

Ministerstvo průmyslu a obchodu je zmocněno k vydání vyhlášek k provedení konkrétních ustanovení zákona (§ 8 odst. 1 a 2, § 11 odst. 2, § 12 odst. 3, § 25 odst. 9, § 28 odst. 2 a 34 odst. 3).

K § 47

Přechodná ustanovení počítají s tím, že řízení o kontrole autorizované osoby k činnostem při posuzování shody stavebních výrobků, řízení o přestupku autorizované osoby k činnostem při posuzování shody stavebních výrobků, řízení podle § 18 a § 18a zákona o technických požadavcích na výrobky, řízení o přestupku výrobce, nebo jeho zplnomocněného zástupce, dovozce, distributora stavebního výrobku, zahájená podle dosavadní právní úpravy, se dokončí podle dosavadní právní úpravy. Řízení o autorizaci se ke dni účinnosti zákona zastavují. Rozhodnutí o autorizaci podle dosavadní právní úpravy pozbývá platnosti dnem účinnosti zákona. Subjekty pro technické posuzování dle dosavadního § 11c zákona o technických požadavcích na výrobky přechází do nové právní úpravy a nebudou muset podávat nově žádosti o uznání za tento subjekt. Stanovené stavební výrobky, které byly uvedeny na trh v souladu s nařízením vlády č. 163/2002 Sb. přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se považují za stanovené stavební výrobky, které jsou v souladu s tímto zákonem – znamená to, že ke dni účinnosti bude nutné, aby výrobky splňovaly požadavky nové právní úpravy. Dokumenty vydané nebo pořízené při posouzení shody podle nařízení vlády č. 163/2002 Sb. (certifikáty, protokoly, stavební technická osvědčení) zůstávají v platnosti a lze je využít po dni účinnosti tohoto zákona po dobu jejich platnosti jako podklady pro vyhotovení národní prohlášení o vlastnostech.

Distributor může pokračovat v prodeji výrobků dodaných před datem účinnosti tohoto zákona do vyprodání zásob, pokud tyto výrobky splňují požadavky tohoto zákona. To zajistí hospodářské subjekty tak, že výrobky před účinností zákona ode dne jeho platnosti mohou vybavit národním prohlášením o vlastnostech a označením SCZ dobrovolně. Cílem ustanovení je zamezit tomu, aby se na trhu nemohly v dalších letech pohybovat výrobky podle předchozí právní úpravy.

K § 48

Ustanovení § 48 deklaruje, že návrh zákona byl notifikován Evropské komisi podle směrnice EP a Rady (EU) 2015/1535.

K ČÁSTI DRUHÉ

K § 49 a 50, k bodům 1 – 17, k § 54

Těmito body se zrušují adaptační ustanovení, jež byla přijata zákonem č. 100/2013 Sb., který byl původně přijat v souvislosti s přímo použitelným nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS. Některá ustanovení jsou převzata do tohoto zákona.

Zrušuje se prováděcí nařízení vlády č. 163/2002 Sb. a jeho dvě novely.

K ČÁSTI TŘETÍ

K § 51, k bodům 1 a 2

Do stavebního zákona se doplňuje povinnost stavebníka spolupracovat s orgánem dozoru, kterým je pro oblast stavebních výrobků ČOI.

Upravuje se odkaz na zvláštní právní předpisy, podle kterých jsou stavební výrobky stanoveny, podle kterých jsou posuzovány a ověřovány, za účelem provazby na přímo použitelný předpis a nový zákon, namísto původně uvedeného zákona o technických požadavcích na výrobky, nařízení vlády 163/2002 Sb. a nařízení vlády 190/2002 Sb.

K ČÁSTI ČTVRTÉ

K § 52

Stanovuje se účinnost právní úpravy k datu 1. ledna 2023 s ohledem na délku legislativního procesu a na nutnou legisvakanční lhůtu, během níž se budou dotčené subjekty a veřejná správa připravovat na aplikaci právního předpisu.

Účinnost od 1. ledna 2023 zajistí dostatečný časový prostor pro hospodářské subjekty tak, aby splnili podmínky nového zákona, včetně případného posouzení stálosti těch vlastností, které dosud nemají u výrobku posouzeny a jejichž deklarace bude pro použití v České republice nezbytná.

Výjimku v účinnosti představují ustanovení o národním subjektu pro technické posuzování, autorizaci a výkonu veřejné správy ÚNMZ, jež nabývají účinnosti 1. ledna 2022. Předsunutá účinnost o jeden rok má umožnit včasné získání nové autorizace a určení národních subjektů pro technické posuzování ke skupinám výrobků podle tohoto zákona. Subjekty autorizované podle zákona o technických požadavcích na výrobky nebudou automaticky převedeny jako autorizované osoby podle nového zákona. Lhůta jeden rok by měla být dostatečná pro předložení žádostí o autorizaci a pro rozhodnutí ÚNMZ o těchto žádostech. Obdobně se počítá s tím, že lhůta jeden rok by měla být dostatečná pro vydání povolení k výkonu činnosti národního subjektu pro technické posuzování.

Příloha

Příloha zákona stanovuje jednotlivé systémy posouzení stálosti vlastností, činnosti autorizované osoby a výrobce v rámci těchto systémů a podmínky subdodávek pro potřeby posouzení stálosti vlastností.

V Praze dne 21. prosince 2020

Předseda vlády:

Ing. Andrej Babiš v. r.

Místopředseda vlády, ministr průmyslu a obchodu a ministr dopravy:

doc. Ing. Karel Havlíček, Ph.D., MBA, v. r.

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z HODNOCENÍ DOPADŮ REGULACE (RIA)

**Návrh zákona o stavebních výrobcích a jejich použití do
staveb a o změně některých zákonů**

Obsah

1	DŮVOD PŘEDLOŽENÍ A CÍLE.....	4
1.1	Název.....	4
1.2	Definice problému	4
1.3	Popis existujícího právního stavu v dané oblasti	8
1.4	Identifikace dotčených subjektů	25
1.5	Popis cílového stavu	25
1.6	Zhodnocení rizika	27
1.7	Zhodnocení dalších dopadů (čl. 9 odst. 2 a 3 LPV).....	32
1.7.6	Zhodnocení korupčních rizik	34
2	NÁVRH VARIANT ŘEŠENÍ.....	35
3	VYHODNOCENÍ NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ.....	39
3.1	Identifikace nákladů a přínosů varianty 1	39
3.2	Identifikace nákladů a přínosů varianty 2	Chyba! Záložka není definována.
3.3	Identifikace nákladů a přínosů varianty 3	Chyba! Záložka není definována.
3.4	Identifikace nákladů a přínosů varianty 4.....	Chyba! Záložka není definována.
4	NÁVRH ŘEŠENÍ.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
4.1	Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení.....	45
4.2	Srovnání platné a navrhované právní úpravy.....	31
5	IMPLEMENTACE DOPORUČENÉ VARIANTY A VYNUCOVÁNÍ.....	49
6	PŘEZKUM ÚČINNOSTI REGULACE.....	49
7	KONZULTACE A ZDROJE DAT	49
8	KONTAKT NA ZPRACOVATELE RIA.....	50

9	SHRNUTÍ ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA	51
----------	---	-----------

1 DŮVOD PŘEDLOŽENÍ A CÍLE

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY SVÝM USNESENÍM Č. 872 ZE DNE 5. ŘÍJNA 2016 SCHVÁLILA NÁVRH VĚCNÉHO ZÁMĚRU ZÁKONA O STAVEBNÍCH VÝROBCÍCH A JEJICH POUŽITÍ DO STAVEB S ÚPRAVAMI PODLE PŘIPOMÍNEK UVEDENÝCH VE STANOVISKU LEGISLATIVNÍ RADY VLÁDY A ULOŽILA MINISTRU PRŮMYSLU A OBCHODU ZPRACOVAT NA ZÁKLADĚ VĚCNÉHO ZÁMĚRU NÁVRH ZÁKONA A PŘEDLOŽIT HO VLÁDĚ DO 31. PROSINCE 2018.

1.1 NÁZEV

Návrh zákona o stavebních výrobcích a jejich použití do staveb a o změně některých zákonů (dále jen "zákon").

1.2 DEFINICE PROBLÉMU

Současný systém několika právních předpisů platných pro oblast stavebních výrobků a jejich uvádění na trh je pro hospodářské subjekty (výrobci, dovozci, distributoři) složitý, nepřehledný a mnohdy proto neúčinný.

Stavebním výrobkem se rozumí výrobek určený pro trvalé zabudování do stavby, který může ovlivnit splnění základních požadavků na stavbu. Stavebním výrobkem se rozumí i sestava sestávající alespoň ze dvou samostatných součástí vyrobených jedním nebo různými výrobci uvedená na trh jedním výrobcem. Použitím se rozumí zabudování nebo montáž stavebního výrobku do stavby.

Stavební výrobky se navíc zásadně liší od ostatních výrobků tím, že se svojí podstatou jedná o meziprodukty určené k zabudování do staveb. Stavební výrobky tak nejsou určeny pouze k používání ze strany "konečných uživatelů staveb", ale pracují s nimi zejména profesionálové – projektanti a zhotovitelé.

Uvádění a dodávání harmonizovaných stavebních výrobků na trh (stavební výrobky s označením CE)

Technické požadavky při uvádění a dodávání stavebních výrobků s označením CE na trh jsou s účinností od 1. července 2013 upraveny přímo použitelným nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS (Construction Products Regulation) (dále jen "přímo použitelný předpis"). Harmonizované stavební výrobky jsou při uvedení nebo dodání na trh označeny CE.

Přímo použitelný předpis zohledňuje odlišnost stavebních výrobků od ostatních výrobků. Principem je posuzování a ověřování stálosti vlastností s ohledem na zamýšlené použití stavebního výrobku určené

výrobce a prohlašování vlastností výrobku, zatímco jiné harmonizační předpisy jsou založeny na koncepci prokazování shody. Cílem přímo použitelného předpisu je zabezpečit, aby byly dostupné spolehlivé informace o vlastnostech stavebního výrobku, které mohou ovlivnit vlastnosti stavby, při jeho uvedení nebo dodání na trh. Příslušné vlastnosti stavebních výrobků z hlediska zamýšleného použití jsou obsaženy v harmonizovaných technických specifikacích. Výrobce vydáním prohlášení o vlastnostech informuje o těchto vlastnostech a nese odpovědnost za shodu vlastností stavebního výrobku s vlastnostmi uvedenými v prohlášení o vlastnostech. Vlastnosti uvedené v prohlášení o vlastnostech jsou základní informací pro projektanta a zhotovitele stavby pro rozhodnutí, zda je výrobek svými vlastnostmi vhodný do konkrétní stavby. Přímě použitelný předpis požaduje, aby výrobce deklaroval vlastnosti alespoň jedné základní charakteristiky významné z hlediska splnění základních požadavků na stavby pro jím zamýšlené použití výrobku. To však často není dostačující pro vyhodnocení vhodnosti použití stavebního výrobku do stavby dle § 156 zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen "stavební zákon").

Uvádění a dodávání neharmonizovaných stavebních výrobků na trh regulované na národní úrovni

Technické požadavky při uvádění a dodávání stavebních výrobků regulovaných na národní úrovni jsou upraveny nařízením vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na vybrané stavební výrobky, ve znění nařízení vlády č. 312/2005 Sb. a nařízení vlády č. 215/2016 Sb., které je prováděcím předpisem k zákonu č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o technických požadavcích na výrobky"). Toto nařízení vlády používá pojem "vybrané stavební výrobky", nová právní úprava tyto výrobky pojmově označuje jako "stanovené stavební výrobky".

Platná národní úprava při uvádění a dodávání vybraných stavebních výrobků na trh je založena na koncepci prokazování shody s technickou specifikací, a tím se principiálně odlišuje od evropské harmonizované úpravy. V důsledku toho není při uvádění a dodávání vybraného stavebního výrobku na trh požadována informace o konkrétních vlastnostech výrobku, která by byla vodítkem pro projektanty a zhotovitele staveb, ale pouhá obecná informace o jeho shodě s požadavky nařízení vlády č. 163/2002 Sb. Jedná se o zásadní koncepční odlišnost, která má za následek, kromě nedostatku informací o vlastnostech výrobku, rovněž rozdílné požadavky na hospodářské subjekty při uvádění a dodávání stavebních výrobků s označením CE a vybraných stavebních výrobků na trh v České republice.

Pro účely posouzení shody se využívá určených norem (normy, které jsou oznámeny jako určené k nařízení vlády č. 163/2002 Sb. ve Věstníku ÚNMZ) nebo stavebních technických osvědčení, které zpracovávají autorizované osoby (autorizovaná osoba podle zákona o technických požadavcích na výrobky). Na rozdíl od harmonizovaných norem stanovují určené normy požadavky na konkrétní stavební výrobek pro jeho zamýšlené použití v dostatečném rozsahu spíše výjimečně, a to i z toho

důvodu, že při jejich zpracování nebylo budoucí určení uvažováno nebo zohledněno. Z tohoto důvodu převažuje při posuzování shody postup cestou stavebních technických osvědčení.

Stavební technická osvědčení zpracovává autorizovaná osoba podle požadavku výrobce/zplnomocněného zástupce, dovozce nebo distributora. Autorizované osoby mají k dispozici společný návod/postup pro zpracování stavebních technických osvědčení v podobě Technických návodů pro jednotlivé skupiny a položky výrobků. Vzhledem k počtu autorizovaných osob v České republice, kterých bylo k datu 7. února 2020 podle informací zveřejněných na webu Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (dále jen "ÚNMZ") 21, i rozdílně formulovaným žádostem o posouzení, jsou i přesto, že existují příslušné technické návody pro postupy autorizovaných osob, vydávána v některých případech rozdílná stavební technická osvědčení pro shodný typ výrobku se stejným zamýšleným použitím.

Nekonzistentnost předpisů, požadavků a postupů způsobuje v praxi problémy a obtížnou praktickou aplikovatelnost, a to jak pro hospodářské subjekty a odběratele stavebních výrobků, tak rovněž pro projektanty, stavební inženýry, zhotovitele staveb, pracovníky stavebních úřadů apod. i přesto, že přímo použitelný předpis je zcela účinný od 1. 7. 2013. Tento stav přispívá k tomu, že se do staveb mnohdy použijí výrobky, které neodpovídají požadovanému použití do konkrétní stavby, výrobky s nevhodnými vlastnostmi nebo výrobky bez požadovaných dokladů. Důsledkem systému je výsledný negativní dopad na bezpečnost, kvalitu, provozuschopnost a trvanlivost staveb.

Použití stavebních výrobků do staveb v České republice

Současná právní úprava neřeší problematiku týkající se použití stavebních výrobků ve stavbě komplexně. Řada požadavků technických předpisů pro stavby se v technickém detailu opírá o podrobná technická řešení rozpracovaná v českých technických normách (ČSN) pro navrhování a provádění staveb a dalších typech dokumentů, např. technických kvalitativních podmínkách (TKP), technických podmínkách (TP), případně zvláštních technických kvalitativních podmínkách (ZTKP) Ministerstva dopravy, technických pravidlech TPG, technických normách vodního hospodářství TNV. Podrobná technická řešení jsou uvedena roztržštěně (řádkově ve stovkách ČSN a jiných technických předpisech), a to včetně požadavků na stavební výrobky.

Problémem je rovněž nejednotnost a nesystémovost ve způsobu stanovení požadavků pro navrhování a použití výrobků ve stavbě v České republice a skutečnost, že v případě některých stavebních výrobků nejsou tyto požadavky stanoveny vůbec. Výjimkou by mohla být oblast staveb pozemních komunikací, kde existují technické požadavky na stavby v podobě ČSN pro stavbu vozovek, TKP, TP, případně zvláštní technické kvalitativní podmínky (ZTKP) Ministerstva dopravy. Tyto předpisy (s výjimkou ČSN) ale nejsou až na výjimky notifikovány podle směrnice (EU) 2015/1535, resp. nařízení vlády č. 339/2002 Sb., a jejich splnění tak může být požadováno pouze na základě smluvního vztahu.

Požadavky na konkrétní mezní hodnoty, úrovně, nebo třídy vlastností pro použití stavebních výrobků do staveb v České republice se v současném systému objevují v národních normách, v národních

informativních přílohách k harmonizovaným normám nebo v jiných technických dokumentech. V případech některých stavebních výrobků stanovení toho, jaké vlastnosti musí být výrobcem deklarovány a jakých úrovní vlastností má být dosaženo s ohledem na konkrétní použití výrobku ve stavbě, aby výrobek plnil svoji funkci po zabudování do stavby, nejsou kompletní. V České republice není dostatečně využita možnost, kterou členským státům dává přímo použitelný předpis v článku 8 odst. 4, který odkazuje na požadavky pro dané použití v členském státě. Česká republika má možnost, stejně jako každý členský stát, komplexně specifikovat požadavky na stavební výrobky z hlediska jejich zamýšleného použití do staveb na území České republiky, a to zejména s ohledem na klimatické, geologické i zeměpisné rozdíly a s ohledem na různé úrovně základních požadavků na stavby, při respektování rámce harmonizace.

K provázání problematiky stavebních výrobků s oblastí navrhování a provádění staveb je vhodné využít nástrojů daných přímo použitelným předpisem (např. využití prohlášení o vlastnostech), které není zohledněno a promítnuto do procesů návrhu ani realizace stavby. Nejednotný způsob stanovování konkrétních požadavků na vlastnosti stavebních výrobků s ohledem na jejich zamýšlené použití má však v praxi za následek nesnadnou aplikovatelnost i pro projektanty, stavební inženýry, zhotovitele staveb a další účastníky procesu výstavby. Neexistence konkrétních požadavků na stavební výrobky nebo jejich obtížná dohledatelnost, jsou příčinou toho, že požadované vlastnosti z hlediska konkrétního použití nejsou často v projektech dostatečně specifikovány. Konečným důsledkem toho, že projekt není propojen se specifikací stavebních výrobků, jsou problémy s kvalitou a bezpečností samotné stavby.

Z hlediska požadavku na bezpečnou a kvalitní stavbu je třeba mít k dispozici informace o příslušných ustanoveních (právní předpisy, normy, technické předpisy), nutných deklarovaných vlastnostech výrobku plynoucích z těchto ustanovení a případné národní požadavky omezující/specifikující mezní úrovně a třídy vlastností, podle kterých bude odpovědná osoba (např. projektant) moci specifikovat konkrétní vlastnosti, jejich úrovně nebo třídy nebo popis stavebního výrobku. Současně je třeba zajistit kontrolu stavebních výrobků určených k zabudování do stavby.

Dozor nad uváděním a dodáváním výrobků do obchodní sítě v České republice

Dozor nad splněním podmínek pro uvádění a dodávání stavebních výrobků do obchodní sítě zajišťuje Česká obchodní inspekce (dále jen "ČOI"). ČOI může v rámci své činnosti, v souladu s kontrolním řádem, kontrolovat plnění zákonných povinností ze strany hospodářských subjektů, provádět kontrolní nákupy, odebírat vzorky od kontrolovaných osob ve výrobě nebo z obchodní sítě nebo provádět potřebné zkoušky. V pravomoci ČOI je, mj. kontrola příslušné dokumentace, zejména prohlášení o vlastnostech a prohlášení o shodě nebo neoprávněné užití označení CE.

Dozor nad dodáváním výrobků na staveniště a skladovacích prostor stavby

S ohledem na specifika procesu výstavby a na technickou složitost stavebního díla nelze u stavebních výrobků spoléhat na kontrolu až po jejich zabudování do díla. Zpravidla ani není taková kontrola po technické stránce realizovatelná.

Problémem je skutečnost, že velká část stavebních výrobků je dodávána od výrobce přímo na stavbu. Znamená to, že tyto výrobky nelze v obchodní síti odebrat a provést potřebné zkoušky k prokázání shody s požadavky. Dozorovým orgánem pro stavební výrobky dodávané přímo na staveniště nebo do skladovacích prostor určených pro potřeby stavby je rovněž ČOI. V České republice však dosud takové přímé zmocnění pro ČOI neexistuje. Z tohoto důvodu takové kontroly neprovádí, přestože přímo použitelný předpis je předpokládá.

1.3 POPIS EXISTUJÍCÍHO PRÁVNÍHO STAVU V DANÉ OBLASTI

Zastřešujícím zákonem pro stanovení technických požadavků na stavební výrobky, které mohou ve zvýšené míře ohrozit zdraví nebo bezpečnost osob, majetek nebo životní prostředí, popřípadě jiný veřejný zájem (souhrnně označováno jako „oprávněný zájem“), je zákon o technických požadavcích na výrobky.

Uvádění a dodávání stavebních výrobků s označením CE na trh

Technické požadavky na stavební výrobky s označením CE při jejich uvádění a dodávání na trh byly do 30. 6. 2013 upraveny směrnicí Rady 89/106/EHS, o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se stavebních výrobků. Tato směrnice byla do právního řádu České republiky transponována nařízením vlády č. 190/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na stavební výrobky označované CE (prováděcí předpis k zákonu o technických požadavcích na výrobky). Od 1. 7. 2013 tuto oblast upravuje přímo použitelný předpis, který je přímo aplikovatelný ve všech členských státech EU. U stavebních výrobků s označením CE musí být před jejich uvedením nebo dodáním na trh podle harmonizovaných podmínek v členských státech EU posouzeny vlastnosti a systém řízení výroby, v souladu s požadavky harmonizovaných technických specifikací (harmonizované normy, případně evropské dokumenty pro technické posuzování), ověřena stálost vlastností, vydáno prohlášení o vlastnostech a výrobek opatřen označením CE.

Přímo použitelný předpis je vypracován na principu stanovení harmonizovaných podmínek uvádění a dodávání stavebních výrobků na jednotný trh. Nestanoví konkrétní požadavky na bezpečnost výrobků, ty jsou uváděny v harmonizovaných normách v návaznosti na bezpečnost staveb, resp. na základní požadavky na stavby, ale požadavky pro jejich uvedení na trh. Evropské harmonizované normy musí být akceptovatelné ve všech státech EU s velmi různými např. klimatickými podmínkami, proto pro jednu vlastnost výrobku mohou stanovit harmonizované normy řadu tříd nebo úrovní. Tedy výrobek může vykazovat rozdílné vlastnosti a stále vyhovuje dané harmonizované normě a je označen CE. Členský stát je oprávněn konkretizovat vlastnosti a jejich úrovně nebo třídy s ohledem na použití.

Přímo použitelný předpis pro stavební výrobky není předpisem Nového legislativního rámce, byť některé aspekty využívá. Pokud pro daný výrobek existuje harmonizovaná norma, nelze při posouzení stálosti vlastností postupovat jinou cestou než v souladu s touto harmonizovanou normou, resp. její

přílohou ZA. Zde je zásadní rozdíl oproti principu posuzování shody, kde je postup podle harmonizované normy pouze možností, byť považovanou za nejlepší možnou.

Přímo použitelný předpis současně umožňuje dobrovolně označit CE stavební výrobky, pro které neexistuje harmonizovaná norma, pokud požádá o vydání evropského technického posouzení podle evropského dokumentu pro technické posuzování (EAD). Na rozdíl od harmonizované normy však výrobce nemusí při existenci evropského dokumentu pro technické posuzování podle něho postupovat a výrobek označit CE, ale může ho uvést na trh i postupem pro stanovené stavební výrobky.

Do harmonizované oblasti spadá odhadem 65 % – 70 % stavebních výrobků. Celkový počet "typů" stavebních výrobků však nelze spolehlivě stanovit, protože vývoj v této oblasti je velice rychlý a souvisí mimo jiné s využíváním nových technologií, materiálů, včetně např. recyklátů.

K 31. říjnu 2019 bylo (a stále je) pro stavební výrobky oznámeno ve Věstníku EU (OJ EU) 444 harmonizovaných norem (EN). Na harmonizaci čeká 113 norem, jejichž oznámení bylo pozdrženo, a to v důsledku Rozsudku SD EU C-613/14 ve věci „James Elliott Construction Limited v. Irish Asphalt Limited“ z 27. 10. 2016. Soudní dvůr objasnil úlohu a právní status harmonizovaných norem tím, že dospěl k závěru, že harmonizované normy jsou „součástí práva EU“ a potvrdil odpovědnost Komise v procesu iniciování, řízení, monitorování, posuzování harmonizovaných norem a zajištění jejich slučitelnosti s požadavky příslušných harmonizovaných právních předpisů Unie. Evropská komise v reakci na uvedený rozsudek SD podmiňuje zveřejnění odkazů na normy v OJ EU na základě vlastního přezkumu a posouzení, zda normy odpovídají základním požadavkům na bezpečnost stanoveným v přímo použitelném předpisu. Komise proto odmítá publikovat v OJ EU normy, které podle jejího názoru nejsou v souladu s CPR. V letech 2017 – 2019 probíhaly mezi Evropskou komisí a Evropskou organizací pro normalizaci konzultace ohledně úpravy evropských norem, tak aby tyto mohly být oznámeny v OJ EU. V dohledné době však nelze proto očekávat rozšíření harmonizované oblasti, ale spíše její optimalizaci a prioritizaci. Vyloučeno není ani omezení harmonizace v případě výrobků, které nebudou z pohledu členských států, co se týká harmonizace považovány za významné.

Obdobná situace je i v případě Evropských dokumentů pro technické posuzování (EAD), viz následující tabulka:

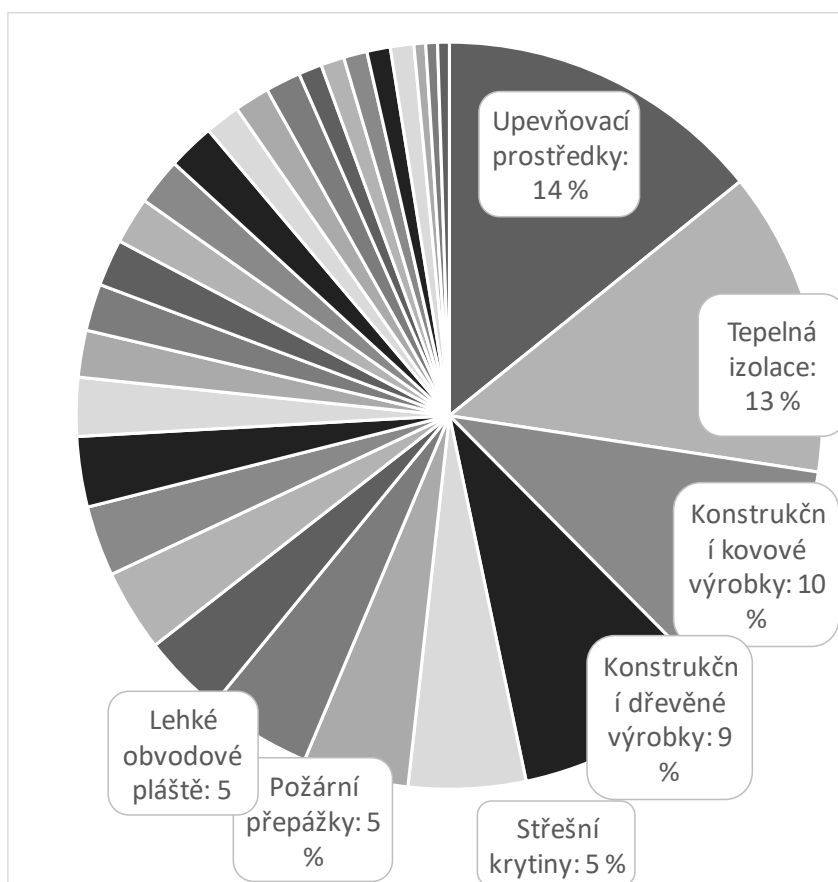
Rok	Oznámené EN v OJ EU	Revidované EN dosud neoznámené v OJ EU	Nové EN dosud neoznámené v OJ EU	Přijaté EAD	Citace EAD v OJ EU
2019	444	86	27	324	217

Zdroj EK – Maps of hTSs of Construction products 14. 10. 2019.

Zdroj EK – Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě z 24.10.2019 o výsledcích hodnocení důležitosti úkolů v čl. 31 odst. 4, které jsou financovány Uníí podle čl. 34 odst. 2 Nařízení č. 305/2011/EU.

Většina z nových evropských dokumentů pro posuzování se netýká nových výrobků vstupujících na trh, ale výrobků, na které se vztahuje (ne však plně) stávající norma nebo stávající evropský dokument pro posuzování (často v důsledku převodu pokynů pro evropská technická schválení nebo společných dohod o postupu posuzování). Tyto „nové“ evropské dokumenty pro posuzování obsahují v porovnání s dříve existujícími harmonizovanými technickými specifikacemi pouze jednu či dvě další základní charakteristiky nebo se týkají poněkud širší oblasti působnosti nebo dalších zamýšlených použití.

Mezi 107 evropských dokumentů pro posuzování, které byly přijaty, ale nebyly citovány, patří dokumenty znázorněné v následujícím grafu:

Zdroj EK – Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě z 24. 10. 2019 o výsledcích hodnocení důležitosti úkolů v čl. 31 odst. 4, které jsou financovány Unií podle čl. 34 odst. 2 Nařízení č. 305/2011/EU

Zájem výrobců o evropská technická posouzení se zaměřuje na několik skupin výrobků. Ve skutečnosti se dvě třetiny z 6 240 evropských technických posouzení týkají pouze tří skupin výrobků:

- skupina 33: upevňovací prostředky (36 %),
- skupina 35: výrobky pro požární přepážky, požární těsnění, pro požární ochranu a pro zpomalování hoření (17 %) a
- skupina 4: tepelněizolační výrobky, kompozitní izolační sestavy nebo systémy (15 %).

Pouhé tři dokumenty (kovové kotvy do betonu, ETICS a výrobky pro požární přepážky a požární těsnění) splňují podmínku jako základ pro tvorbu nové harmonizované normy podle čl. 19 přímo použitelného předpisu.

Na základě povinnosti přizpůsobit národní legislativu přímo použitelnému předpisu byl s účinností od 10. 5. 2013 novelizován zákon o technických požadavcích na výrobky zákonem č. 100/2013 Sb., kterým byl upraven v souvislosti s uváděním a dodáváním stavebních výrobků s označením CE na trh výkon státní správy, dozor nad trhem, oznamovací orgán pro subjekty pro technické posuzování (tzv. TAB) a kontaktní místo pro stavební výrobky s označením CE. Uvedenou novelizací byla do zákona nesystematicky doplněna ustanovení nutná pro zajištění aplikovatelnosti přímo použitelného předpisu. Výsledkem je stav, kdy obecný předpis stanovuje specifické požadavky a odchylky pro jeden konkrétní druh výrobků.

Uvádění a dodávání vybraných stavebních výrobků na trh

Technické požadavky na vybrané stavební výrobky vymezuje nařízení vlády č. 163/2002 Sb. U těchto vybraných výrobků musí být před jejich uvedením na trh posouzena shoda se základními požadavky a dodrženy postupy podle tohoto nařízení vlády.

Požadavky na vybrané stavební výrobky jsou obsaženy v určených normách, nebo pokud tomu tak není, nebo pokud podle nich výrobce nebo dovozce nehodlá postupovat, musí pro ně být zpracováno stavební technické osvědčení.

Vydáním prohlášení o shodě deklaruje výrobce shodu výrobku s technickou specifikací, tedy s určenou normou nebo stavebním technickým osvědčením.

Stavební technické osvědčení není veřejně přístupné, proto při jeho použití nemá projektant, zhotovitel stavby, případně jiný uživatel stavebního výrobku možnost rozhodnout se pro konkrétní výrobek na základě technických údajů.

Dne 22. června 2016 schválila vláda nařízení vlády č. 215/20016 Sb., které novelizovalo mj. přílohu č. 2 nařízení vlády č. 163/2002 Sb. a řešilo tak aktuální potřebu regulace některých nových stavebních výrobků (případně nové varianty již existujících výrobků), které nespádají pod přímo použitelný předpis, a nebyly dosud regulovány ani na národní úrovni. Protože u těchto výrobků není posuzována stálost vlastností a nebyla ani posuzována shoda, jejich použití tak představovalo potenciální riziko pro splnění základních požadavků na stavby, zejména z pohledu ochrany zdraví a bezpečnosti uživatelů staveb.

V současné době je pro stanovené stavební výrobky určeno 525 českých technických norem (zdroj – Informační portál ÚNMZ).

V souvislosti se zpracováním návrhu zákona bylo vyhodnoceno celkem 145 v současné době určených norem způsobilých jako určené stavební normy podle návrhu zákona, tj. stanovují všechny požadavky na vlastnosti a metody zkoušení ve vztahu k základním požadavkům na stavby, s výjimkou 7. základního požadavku, jehož splnění je dosud na dobrovolné úrovni, a to jak u harmonizovaných, tak národně regulovaných stavebních výrobků.

Na základě průzkumu, kterou provedl v březnu 2018 ÚNMZ oslovením subjektů autorizovaných k činnostem posuzování shody stavebních výrobků, bylo zjištěno, že ve druhém pololetí 2017 bylo vydáno 898 stavebních technických osvědčení. V 589 případech se jednalo o nová stavební technická osvědčení a v 309 případech o prodloužení již existujících. V rámci průzkumu poskytlo požadované informace 15 autorizovaných osob.

V roce 2018 autorizované osoby provedly celkem 2591 posouzení, viz tabulka:

Skupin a výrobků dle NV 163/200 2 Sb.		Posouzení výrobky AO																
1	535	24 8			2					88	12 8		67			2		
2	35	35																
3	9	2				4									3			
4	47	27		18		2												
5	743	25 7				21	19			12	2		34 8			84		
6	2								2									
7	193	34		53						13				2		91		
8	265	36		4		19 7	22			5					1		3 8	
9	305	12 8			3 9	92	5	1 0			3	4				24		
10	383	75	5	88		7	15 9	1 1		15				1 1		12		
11	27	24				2										1	1	
12	8	4		1												3		
celkem	2591	870	5	164	2	39	325	205	21	2	133	133	4	415	13	4	217	39

Struktura posuzovaných výrobků v AO 204 v letech 2017 – 2019:

Skupiny výrobků NV č. 163/2002 Sb.		Počet posuzování výrobků		
Název výrobků (skupiny) dle třídění skupin výrobků		2017	2018	2019
1	Stavební výrobky pro betonové a železobetonové části staveb	174	248	268
2	Stavební výrobky pro zděné stavby	20	35	34
3	Stavební výrobky ze dřeva a dřevěné konstrukce	3	2	7
4	Stavební výrobky pro kovové konstrukce	11	27	25
5	Ochranné, tepelně izolační materiály a výrobky, hydroizolační materiály, střešní krytiny a lepidla	285	257	206
6	Stavební výrobky ze skla	0	0	0
7	Stavební výrobky pro kanalizační systémy a rozvody kapalin a plynů	28	34	24
8	Stavební výrobky pro otvorové výplně	48	36	18
9	Zvláštní materiály, výrobky, konstrukce a zařízení	186	128	137
10	Technická zařízení staveb	102	75	53
11	Stavební výrobky pro vnitřní a vnější povrchové úpravy stěn, stropů, podlah	24	24	26
12	Stavební výrobky pro hygienická zařízení a ostatní speciální výrobky	4	4	4
Celkem		885	870	802

Skupiny výrobků dle přímo použitelného předpisu		Počet posuzování výrobků
Název výrobků (skupiny)		2019
26	Výrobky pro beton, malty a injektážní malty	166
33	Přípevňovací prostředky	4
12	Vybavení komunikací: silniční vybavení	9
4	Tepelněizolační výrobky, kompozitní izolační sestavy nebo systémy	47
20	Konstrukční kovové výrobky a doplňky	28

1	Prefabrikované výrobky z obyčejného / lehkého betonu a autoklávovaného pórobetonu	70
6	Komíny, kouřovody a specifické výrobky	
36	Výrobky pro impregnaci dřeva, ochranné nátěry a povlaky dřeva, kovů a zdiva	72
25	Stavební adheziva	49
17	Zdivo a související výrobky, zdící prvky, malty a doplňky	37
21	Vnitřní a vnější povrchové úpravy stěn a stropů, sestavy vnitřních příček	21
5	Stavební ložiska, čepy pro konstrukční spoje	13
3	Fólie, včetně litých a sestav (hydroizolačních nebo parotěsných)	24
36	Popílký a směsi s popínkem pro zásypy a násypy mimo stavby pozemních komunikací	44
2	Dveře, okna, okenice, vrata a příslušné stavební kování	20
13	Výrobky a prvky z konstrukčního dřeva a doplňky	6
10	Stabilní zařízení pro hašení požáru (výrobky pro požární poplach/detekce, stabilní výrobky pro hašení požáru, řízení požáru a kouře a pro potlačování výbuchu)	29
16	Výztužná a předpínací betonářská ocel (a doplňky), předpínací sestavy	31
18	Výrobky pro kanalizační systémy	18
19	Podlahoviny	18
28	Trubky, nádrže a doplňky, které nejsou v kontaktu s vodou určenou k lidské spotřebě	18
24	Kamenivo	
22	Střešní krytiny, střešní světlíky, střešní okna a doplňkové výrobky, střešní sestavy	9
36	Granulát pro kolejové lože a obslužné komunikace báňských provozů.	
36	Granulát a aditivovaný granulát do výsypek povrchových dolů pro násypy a zásypy při zahlazování důlní činnosti. Granulát pro rekultivaci báňských výsypek.	11
36	Zásypový materiál určený k likvidaci hlavních a starých důlních děl zasypáním	10
36	Horninové kotvy určené k trvalému zabudování	9
14	Panely a prvky na bázi dřeva	
35	Výrobky pro požární přepážky, požární těsnění, pro požární ochranu a pro zpomalování hoření	7
15	Cement, stavební vápna a jiná hydraulická pojiva	1
23	Výrobky pro konstrukce vozovek	4
36	Popílký a směsi s popínkem pro konstrukční vrstvy vozovek a pro násypy a zásypy při stavbě pozemních komunikací	7
8	Geotextilie, geomembrány a související výrobky	1

36	Protihluková zařízení a stěny pro použití jiná než uvedeno v bodu 9.5e) (např. k železnicím a u jiných hlučných zařízení)	5
36	Výrobky pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace	4
34	Stavební sestavy, jednotky, prefabrikované prvky	1
9	Lehké obvodové pláště/opláštění/ konstrukční těsné zasklení	1
27	Zařízení pro vytápění vnitřních prostor	2
29	Stavební výrobky, které jsou v kontaktu s vodou určenou k lidské spotřebě	2
36	Výrobky pro stabilizaci hornin a zemin jinde neuvedené	2
36	Upevňovací prvky a upevňovací systémy pro potrubní rozvody a rozvody vzduchotechniky	2
7	Výrobky ze sádky	
11	Vybavení pro hygienické prostory	
30	Výrobky z plochého skla, profilovaného skla a skleněných tvárnic	
31	Elektrické, ovládací a komunikační kabely	
32	Těsnění pro spoje	
Celkem		872

Finanční náročnost zkoušení stanovených stavebních výrobků

V tabulkách níže jsou uvedeny příklady stanovených stavebních výrobků s vysokými (250 – 700 tis. Kč), středními (80 – 250 tis. Kč) a nízkými finančními náklady na zkoušení (do 80 tis. Kč). Současně je uveden pro orientaci počet posouzení těchto vybraných stavebních výrobků, které provedla v roce 2019 vybraná autorizovaná osoba.

Vysoké náklady

Skupina	Výrobek	Systém posuzování	Počet posouzených výrobků (AO 204)
5.10	Vnější tepelněizolační systémy (ETICS)	§ 5a s požadavkem reakce na oheň	37
8.1	Okna, dveře a vrata pro dělení na požární/kouřové úseky a na únikových cestách	§ 5 požadavek požární odolnosti, kouřotěsnosti	11

9.4	Stavební ložiska, závěry dilatačních spár	§ 5a, 7	0
-----	--	---------	---

Středně vysoké náklady

Skupina	Výrobek	Systém posuzování	Počet posouzených výrobků (AO 204)
5.1	Tepelněizolační výrobky	§ 5a s požadavkem reakce na oheň	9
5.2	Hydroizolace (střešní)	§ 5a s požadavkem reakce na oheň	5
8.3	Okna, dveře a vrata se specifickými požadavky	§ 7 (hluk, tepelná ochrana, bezpečnost při užívání)	3
8.6	Střešní okna, střešní světlíky	§ 5a s požadavkem požární odolnosti, reakce na oheň	4
9.7	Sestavy vnitřních příček	§ 5a s požadavkem reakce na oheň, požární odolnosti	9
9.12	Popílký a směsi s popílkem pro zásypy a násypy	§ 5	44
9.24	– Protihluková zařízení a stěny	§ 7	5
11.1	Podlahové dlažební prvky, dlaždice	§ 5a	14

Nízké náklady:

Skupina	Výrobek	Systém posuzování	Počet posouzených výrobků AO 204
1.2	Betonářská a předpínací výztuž	§ 5	29
1.11	Prefabrikované výrobky z betonu pro konstrukční použití	§ 6	61

2.3	Žárovzdorné výrobky	§ 5	27
4.2	Konstrukční kovové stavební díly	§ 6	11
5.4	Hydroizolace podlah, stěn	§ 7	15
5.11	Tmely, maltoviny, lepidla	§ 5a až § 7	49
5.14	Impregnace dřeva, nátěry dřeva, kovů a zdiva	§ 5	72
10.3	Stabilní požární systémy	§ 5a	29

Žádosti o posouzení stanovených stavebních výrobků, které obdržela AO 204 v roce 2019, předložily v převážné většině české hospodářské subjekty. Procentuální zastoupení států je uvedeno v tabulce:

Požadavek na certifikaci za rok 2019 (AO 204)	
Stát	
Rakousko	0,9%
Česko	93,4%
Německo	1,6%
Řecko	0,1%
Maďarsko	0,5%
Itálie	0,4%
Nizozemsko	0,2%
Polsko	1,0%
Portugalsko	0,1%
Rusko	0,2%
Slovensko	1,6%
Thajsko	0,2%
Celkový součet	100,00%

Nový legislativní rámec

V souvislosti s povinností implementace směrnic nového legislativního rámce (New Legislation Framework, dále jen "NLF") byl v březnu 2016 schválen zákon č. 90/2016 Sb. o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh (dále jen "zákon o posuzování shody"). V roce 2017 byly schváleny dvě novely tohoto zákona (zákon č. 183/2017 Sb. a zákon č. 265/2017 Sb.).

Současně se zákonem o posuzování shody byl schválen zákon č. 91/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Přímo použitelný předpis nespadá pod NLF, ale přejímá některé jeho principy. Shodně zavádí např. termín oznámený subjekt. Postupy, které se využívají v rámci řízení oznamování subjektů a při jejich kontrole, ponechává NLF v kompetenci členských států. V České republice je pro oblast stavebních výrobků s označením CE upravoval zákon o technických požadavcích na výrobky. Postupy, které se využívají pro oznamování subjektů pro posuzování shody, jsou upraveny na národní úrovni zákonem o posuzování shody.

Dozor nad trhem

Dozor nad trhem v harmonizované oblasti zajišťují ve výhradní kompetenci jednotlivé členské státy EU. V České republice je orgánem dozoru nad trhem se stavebními výrobky Česká obchodní inspekce, na základě pověření zákonem o technických požadavcích na výrobky.

Stávající obecnou platnou právní úpravou EU v oblasti dozoru nad trhem s nepotravinářskými výrobky v harmonizované oblasti je nařízení (ES) č. 765/2008, která stanoví rámcová pravidla EU pro dozor nad trhem a kontrolu výrobků spadajících do harmonizované sféry, které vstupují na jednotný trh EU.

20. června 2019 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1020 o dozoru nad trhem a souladu výrobků s předpisy a o změně směrnice 2004/42/ES a nařízení (ES) č. 765/2008 a (EU) č. 305/2011 (dále jen „nařízení o dozoru“) se zaměřuje na posílení dodržování a vymáhání pravidel EU pro výrobky spadající do harmonizované sféry. Nařízením se stanoví mimo jiné užší spolupráce užší spolupráce mezi hospodářskými subjekty a orgány dozoru a povinnost zveřejňovat výsledky zjištění. Nařízení o dozoru se stane použitelným dnem 16. července 2021.

Přímo použitelný předpis nařizuje stanovit postupy na vnitrostátní úrovni při nakládání se stavebními výrobky představujícími riziko a ochranné postupy pro případ, že členský stát přijme ochranné opatření podle čl. 20 nařízení (ES) č. 765/2008.

Oblast dozoru nad trhem na národní úrovni upravuje zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, případně zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků), ve znění pozdějších předpisů.

Závazná ustanovení pro oblast státní kontroly a administrativní postupy pro postupy správních úřadů, mezi které patří všechny dozorové orgány, obsahuje obecně platná právní úprava, tj. zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění zákona č. 183/2017 Sb., zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Ustanovení těchto zákonů platí pro všechny typy kontrol, včetně kontrol stavebních výrobků a jsou aplikovatelná ve všech případech porušení povinností stanovených právními předpisy, ať již se jedná o právnické, nebo fyzické osoby, a pro ukládání opatření či při rozhodování o přestupcích za porušení zákonných povinností.

V souladu s kontrolním řádem má orgánu dozoru pravomoc

- požadovat poskytnutí údajů dokumentů a věcí vztahujících se k předmětu kontroly nebo k činnosti kontrolované osoby; v odůvodněných případech může kontrolující zajišťovat originální podklady,
- pořizovat obrazové nebo zvukové záznamy,
- v míře nezbytné pro průběh kontroly užívat technických prostředků kontrolované osoby, a to po předchozím projednání s kontrolovanou osobou,
- vyžadovat od kontrolované osoby a povinné osoby další součinnost potřebnou k výkonu kontroly,
- provádět kontrolní nákupy, odebírat vzorky, provádět potřebná měření, sledování, prohlídky a zkoušky,
- v souvislosti s výkonem kontroly vstupovat do staveb, dopravních prostředků, na pozemky a do dalších prostor s výjimkou obydlí, jež vlastní nebo užívá kontrolovaná osoba anebo jinak přímo souvisí s výkonem a předmětem kontroly, je-li to nezbytné k výkonu kontroly,
- zahajovat kontroly z moci úřední.

Přímo použitelný předpis nařizuje postupy na vnitrostátní úrovni při nakládání se stavebními výrobky představujícími riziko a ochranné postupy pro případ, že členský stát přijme ochranné opatření podle čl. 20 nařízení (ES) č. 765/2008. ČOI vykonává působnost vnitrostátního orgánu podle přímo použitelného předpisu.

Zákon o technických požadavcích na výrobky upravuje výkon státní správy v souvislosti s uváděním a dodáváním stanovených výrobků na trh, včetně dozoru nad plněním povinností a ukládání sankcí za jejich porušení. Za stanovené výrobky se podle § 12 odst. 1 písm. a) zákona považují „výrobky, které představují zvýšenou míru ohrožení oprávněného zájmu a u kterých proto musí být posouzena shoda“. Předmět a působnost zákona č. 22/1997 Sb. nekoresponduje s principem stanoveným přímo použitelným předpisem předmětem a působností nařízení o dozoru, a v případě novelizace by muselo dojít k jejich úpravě, což by vedlo k tak výrazné úpravě zákona, kdy by byl popřen předmět a působnost zákona č. 22/1997 Sb.

Postupy dozoru jsou stanoveny obecnými procesními právními předpisy, které zajišťují jednotnou procesní stránku pro všechny typy kontrol včetně dozoru nad trhem s výrobky. Specifická opatření,

kteřá mohou orgány dozoru uložit, uvádí jednak předpisy stanovující požadavky na obecnou bezpečnost výrobků a technické požadavky na výrobky (zákon č. 22/1997 Sb. a zákon č. 90/2016 Sb.).

Orgán dozoru má povinnost prostřednictvím dozorových aktivit zajistit, aby výrobky byly na trh uváděny pouze tehdy, pokud splňují požadavky stanovené příslušnými právními předpisy. Pokud orgán dozoru zjistí, že výrobek není v souladu s požadavky právních předpisů, musí přijmout odpovídající opatření k uvedení výrobku do souladu, nebo nařídít stažení výrobku z oběhu nebo trhu. Opatření musí být ukládána v souladu se zásadou proporcionality. Při návrhu na uložení opatření musí být zohledněn dopad na veřejné zájmy, povaha porušení právního předpisu, míra spolupráce hospodářského subjektu uvádějící výrobek na trh, předchozí výsledky kontrol a případně další aspekty. V případě, že výrobek představuje vážné riziko, v souladu s čl. 20 nařízení (ES) č. 765/2008 musí orgán dozoru zakázat uvádění takového výrobku na trh nebo jeho stažení z trhu nebo oběhu. Není-li zjištěné porušení právních předpisů vyhodnoceno jako riziko nebo vážné riziko, jedná se většinou o nedodržení řady administrativních požadavků. V tomto případě se taková zjištění považují za formální nesoulad s požadavky právních předpisů, kdy orgán dozoru většinou, nejprve uloží hospodářskému subjektu povinnost uvést výrobek určený k uvedení na trh, nebo výrobek již uvedený na trh, do souladu s požadavky právních předpisů v přiměřené lhůtě. Pokud hospodářský subjekt tak neučiní, orgán dozoru přijme další opatření k tomu, aby hospodářský subjekt uvedl výrobek do souladu s právními předpisy. Každé rozhodnutí orgánu dozoru nad trhem musí v souladu se správním řádem uvádět přesné důvody pro uložení konkrétního opatření, o kterých musí být vždy dotčený hospodářský subjekt informován současně s tím, jaké opravné prostředky má k dispozici včetně zákonných lhůt.

Vzájemné uznávání

V dubnu 2020 vstoupilo v účinnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/515 ze dne 19. března 2019 o vzájemném uznávání zboží uvedeného v souladu s právními předpisy na trh v jiném členském státě a o zrušení nařízení (ES) č. 764/2008.

Podle zásady vzájemného uznávání členské státy nesmějí zakázat na svém území prodej výrobků uvedených v souladu s právními předpisy na trh v jiném členském státě EU, a to ani v případě, že výrobek, včetně výrobku, které není výsledkem výrobního procesu, byl vyroben podle odlišných technických pravidel. Zásada vzájemného uznávání však není absolutní, a členské státy EU mohou omezit uvádění na trh výrobků, které byly uvedeny v souladu s právními předpisy na trh v jiném členském státě EU, jestliže jsou tato omezení opodstatněná na základě důvodů stanovených v článku 36 TFEU nebo na základě jiných naléhavých důvodů obecného zájmu uznaných judikaturou Soudního dvora EU ve vztahu k volnému pohybu zboží a jestliže jsou tato omezení přiměřená sledovanému cíli. Toto nařízení ukládá povinnost jednoznačně odůvodnit, proč byl přístup na trh omezen nebo odepřen. Nařízení o vzájemné uznávání stanoví postupy, které zajistí volný pohyb zboží uvedeného v souladu s právními předpisy na trh v jiném členském státě EU a které zajistí, aby členské státy mohly omezit volný pohyb jen tehdy, pokud k tomu mají důvody legitimního veřejného zájmu a pokud je takové omezení odůvodněné a přiměřené. Toto nařízení by rovněž mělo zajistit, aby hospodářské subjekty

i vnitrostátní orgány dodržovaly stávající práva a povinnosti vyplývající ze zásady vzájemného uznávání.

Ochrana veřejného zájmu ve výstavbě

Systém předpisů České republiky pro stavby je především reprezentován stavebním zákonem.

Konkrétní vyjádření ochrany veřejného zájmu ve vztahu ke stavbě je uvedeno v části páté, hlavě I, v § 158 až 161 stavebního zákona. Činnosti, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě, označuje stavební zákon za „vybrané činnosti“. Tyto činnosti mohou vykonávat pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k jejich výkonu podle zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů. Vybranými činnostmi jsou odborné vedení provádění stavby nebo její změny (stavbyvedoucím) a dále projektová činnost ve výstavbě, kterou se rozumí zpracování územně plánovací dokumentace, územní studie, dokumentace pro vydání územního rozhodnutí a pro uzavření veřejnoprávní smlouvy nahrazující územní rozhodnutí, jakož i projektové dokumentace (§ 158 odst. 2 stavebního zákona), tedy dokumentace stavby podle § 104 odst. 1 písm. a) až e) stavebního zákona, stavby pro vydání stavebního povolení podle § 115 stavebního zákona, k uzavření veřejnoprávní smlouvy podle § 116 stavebního zákona, k posouzení autorizovaným inspektorem podle § 117 stavebního zákona, stavby pro vydání společného povolení, změn stavby před jejím dokončením podle § 118 stavebního zákona, k opakovanému stavebnímu řízení nebo dodatečnému povolení stavby podle § 129 stavebního zákona, pro provádění stavby, pro nezbytné úpravy podle § 137 stavebního zákona, nebo vodního díla k ohlášení podle § 15a odst. 2 písm. c) vodního zákona. Stavební zákon také stanoví povinnosti a odpovědnost osob při přípravě, provádění a užívání staveb (§ 152 až 161 stavebního zákona), včetně vymezení skutkových podstat a sankcí při porušení některé povinnosti (např. povinnost dodržovat obecné požadavky na výstavbu mají zhotovitel, stavbyvedoucí, stavební dozor i projektant).

Výkon dozoru nad zajišťováním ochrany veřejných zájmů vykonávají stavební úřady podle § 132 odst. 1 stavebního zákona. K tomu jsou oprávněny vykonávat, nařizovat činnosti a ukládat opatření podle § 132 odst. 2 stavebního zákona, mj. provádět kontrolní prohlídky stavby. V rámci těchto kontrolních prohlídek může stavební úřad vyzvat stavebníka, stavbyvedoucího, osobu vykonávající stavební dozor či vlastníka stavby, aby předložili potřebné doklady o vhodnosti použitých stavebních výrobků. § 132 odst. 3 písm. c) až e) stavebního zákona stanovuje, co se rozumí veřejným zájmem, tj. mj. i požadavek, aby stavba neohrožovala život a zdraví osob nebo zvířat, bezpečnost, životní prostředí, zájmy státní památkové péče, archeologické nálezy a sousední stavby, popřípadě nezpůsobovala jiné škody či ztráty, aby se předcházelo důsledkům živelných pohrom a havárií, aby byly odstraněny stavebně bezpečnostní, požární, hygienické, zdravotní nebo provozní závady na stavbě anebo na stavebním pozemku, včetně překážek bezbariérového užívání stavby.

Základní požadavky na stavby

Právní řád EU vyjadřuje ochranu veřejného zájmu/oprávněného zájmu ve vazbě na vlastnosti stavebních výrobků prostřednictvím souboru základních požadavků na stavby podle přímo použitelného předpisu. Jedná se o sedm základních požadavků – mechanická odolnost a stabilita; požární bezpečnost; hygiena, ochrana zdraví a životního prostředí; bezpečnost a přístupnost při užívání; ochrana proti hluku; úspora energie a tepla; udržitelné využívání přírodních zdrojů. Tyto požadavky je nutno chápat jako odpovědnost za to, aby pozemní, inženýrské a technologické stavby byly navrhovány a prováděny podle účelu stavby tak, aby neohrožovaly bezpečnost osob, zvířat, majetku, zajišťovaly ochranu zdraví, života, životního prostředí, úspory energie a další hlediska. Základní požadavky jsou adaptovány v § 156 odst. 1 stavebního zákona ve vztahu k návrhu a použití stavebních výrobků odkazem na přímo použitelný předpis. Dále jsou základní požadavky na stavby částečně rozpracovány v předpisech provádějících obecné požadavky na výstavbu podle § 169 odst. 1 stavebního zákona a zmocňovacích ustanovení v § 194 stavebního zákona.

Obecné požadavky na výstavbu a technické požadavky na stavby

Právní rámec obecných požadavků na výstavbu je založen ve stavebním zákoně (§ 169 odst. 1 stavebního zákona). Právní osoby, fyzické osoby a příslušné orgány státní správy jsou povinny při územně plánovací a projektové činnosti, při povolování, provádění, užívání a odstraňování staveb respektovat záměry územního plánování a obecné požadavky na výstavbu stanovené prováděcími právními předpisy.

Obecnými požadavky na výstavbu se podle § 2 odst. 2 písm. e) stavebního zákona rozumí obecné požadavky na využívání území, technické požadavky na stavby a obecné technické požadavky zabezpečující bezbariérové užívání stavby, stanovené prováděcími právními předpisy. Zmocnění pro jednotlivé rezorty a další subjekty ke stanovení technických požadavků na stavby je specifikováno v § 194 stavebního zákona. Zmocnění ke stanovení požadavků na stavby však vyplývají i z dalších právních předpisů, např. zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.

Technické požadavky na stavby jsou nebo mohou být stanoveny prováděcími právními předpisy, které jsou např. v působnosti těchto rezortů a subjektů:

a) Prováděcí předpisy ke stavebnímu zákonu:

- Ministerstvo pro místní rozvoj – technické požadavky na stavby (vyhláška č. 268/2009 Sb., ve znění vyhlášky č. 20/2012 Sb. a vyhlášky č. 323/2017 Sb.),
- Ministerstvo dopravy - technické požadavky pro letecké stavby podle zákona o civilním letectví (vyhláška č. 108/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů); technické požadavky pro stavby drah (vyhláška č. 177/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů); technické požadavky pro stavby dálnic, silnic, místních komunikací a veřejně přístupných účelových komunikací (vyhláška č. 104/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů),
- Ministerstvo zemědělství - technické požadavky pro vodní díla (vyhláška č. 590/2002 Sb., ve znění vyhlášky č. 367/2005 Sb.); technické požadavky pro stavby pro plnění funkcí lesa (vyhláška č. 239/2017 Sb.),

- Ministerstvo průmyslu a obchodu – technické požadavky na stavby k účelům těžby, zpracování, transportu a ukládání radioaktivních surovin na území vyhrazeném pro tyto účely a pro stavby související s úložišti radioaktivních odpadů obsahujících přírodní radionuklidy a pro stavby náležející k provozním celkům, jejichž součástí je jaderné zařízení a stavby k účelům přepravy a skladování ropy,
 - Český báňský úřad – požadavky na stavby, které mají sloužit otvírce, přípravě a dobývání výhradních ložisek, jakož i úpravě a zušlechťování nerostů prováděných v souvislosti s jejich dobýváním, požadavky na stavby skladů výbušnin a požadavky na ochranná pásma důlních děl,
 - Ministerstvo spravedlnosti – technické požadavky pro stavby pro účel Vězeňské služby a jejich organizačních jednotek.
 - Hlavní město Praha - technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze (Nařízení č. 10/2016 Rady města Prahy, kterým se stanovují obecné požadavky na využívání území a technické požadavky na stavby v hlavním městě Praze, (pražské stavební předpisy),
- b) Prováděcí předpisy k zákonu č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů:
- Ministerstvo vnitra – technické podmínky požární bezpečnosti staveb (vyhláška č. 23/2008 Sb., ve znění vyhlášky č. 268/2011 Sb.).
- c) Prováděcí předpisy k zákonu č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů
- Ministerstvo průmyslu a obchodu - technické požadavky na energetickou náročnost budov (vyhláška č. 78/2013 Sb., ve znění vyhlášky č. 230/2015 Sb.).

Obecné technické požadavky zabezpečující bezbariérové užívání staveb jsou stanoveny v prováděcím předpise Ministerstva pro místní rozvoj (vyhláška č. 398/2009 Sb.).

Existují i další předpisy, např. hygienické, které specifikují požadavky na stavby, příp. požadavky na stavební výrobky.

Odpovědnost účastníků výstavby

Projektant (§ 159 stavebního zákona) odpovídá za správnost, celistvost, úplnost a bezpečnost stavby provedené podle jím zpracované projektové dokumentace a proveditelnost stavby podle této dokumentace, jakož i za technickou a ekonomickou úroveň projektu technologického zařízení, včetně vlivů na životní prostředí.

Dozor při provádění stavby

Stavbyvedoucí

Vysokou odpovědnost za stavební dílo nese stavbyvedoucí. Podle stavebního zákona je stavbyvedoucí definován jako osoba, která zabezpečuje odborné vedení provádění stavby z pověření zhotovitele stavby (stavebního podnikatele) a má pro tuto činnost příslušné oprávnění. Stavbyvedoucí (§ 153 odst. 1 a 2 stavebního zákona) je zejména povinen řídit provádění stavby v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, zajistit dodržování povinností

k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů, zajistit řádné uspořádání staveniště a provoz na něm a dodržení obecných požadavků na výstavbu, popřípadě jiných technických předpisů a technických norem.

Stavební dozor

Stavební dozor (§ 2 odst. 2 písm. d) stavebního zákona) je odborný dozor nad stavbou prováděnou svépomocí, který je vykonáván osobou s předepsanou kvalifikací. Stavební zákon specifikuje, které stavby lze realizovat svépomocí (§ 160 odst. 3 a 4). Rozsah činností stavebního dozoru je stanoven v § 153 odst. 3 a 4 stavebního zákona a odpovědnost je rozložena mezi stavebníka a stavební dozor. Stavební dozor v rámci sledování způsobu a postupu provádění stavby zahrnuje mimo jiné i sledování vhodnosti ukládání a použití stavebních výrobků, a tak naplnění § 156 odst. 2 stavebního zákona.

Technický dozor stavebníka

Současné stavební právo nepředepisuje obecně povinnost zabezpečit technický dozor při provádění stavby. Pokud je však stavba financována z veřejného rozpočtu, je v tomto případě podle § 152 odst. 4 stavebního zákona stavebník povinen zajistit nad prováděním stavby bez ohledu na její rozsah technický dozor stavebníka osobou oprávněnou podle zákona č 360/1992 Sb. Bližší podrobnosti pro rozsah činnosti a působnost technického dozoru stavebníka stavební zákon nevymezuje. V případě financování stavby ze soukromých prostředků záleží na rozhodnutí stavebníka, zda si najme zajištění dozoru.

Technický dozor stavebníka je v některých oblastech stavebnictví vyžadován rezortními technickými předpisy, např. "Metodickým pokynem pro výkon dozoru na stavbách pozemních komunikací", který dokonce vyžaduje oprávnění, které vydává Ministerstvo dopravy.

Autorský dozor

Pokud je pro stavbu financovanou z veřejného rozpočtu, kterou provádí stavební podnikatel jako zhotovitel, zpracována projektová dokumentace osobou oprávněnou dle zvláštního předpisu, zajišťuje dozor nad souladem prováděné stavby s ověřenou projektovou dokumentací autorský dozor projektanta.

Stavební úřady

Stavební úřady mají podle § 132 a § 133 stavebního zákona povinnost vykonávat soustavný dozor nad zajišťováním ochrany veřejných zájmů a plnění povinností vyplývajících ze stavebního zákona a prováděcích právních předpisů. Za tímto účelem provádějí mj. kontrolní prohlídky stavby. Stavební úřad může podle § 134 odst. 2 stavebního zákona vyzvat příslušné osoby (např. stavebníka, stavbyvedoucího, stavební dozor atd.), aby v případě zjištěných závad zjednaly nápravu a případně předložily potřebné doklady, např. doklady o vhodnosti použitých stavebních výrobků. Stavební úřady rovněž vykonávají podle § 171 stavebního zákona státní dozor nad dodržováním ustanovení stavebního

zákona, jeho prováděcích předpisů a kromě jiného i příslušných rozhodnutí vydaných podle stavebního zákona.

1.4 IDENTIFIKACE DOTČENÝCH SUBJEKTŮ

Dotčenými hospodářskými subjekty jsou výrobci (případně zplnomocnění zástupci pokud jsou výrobcem písemně jmenováni), dovozci a distributoři stavebních výrobků, projektanti a zhotovitelé staveb. Dále právnické osoby pověřené k činnosti posuzování shody stavebních výrobků podle nařízení vlády č. 163/2002. Sb. (autorizované osoby), právnické osoby pověřené k činnosti posuzování a ověřování stálosti vlastností (oznámené subjekty) podle přímo použitelného předpisu a právnické osoby pověřené k činnosti evropského technického posuzování (TAB) podle přímo použitelného předpisu.

Ze státních orgánů jsou dotčenými subjekty Ministerstvo průmyslu a obchodu, ÚNMZ, ČOI, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo dopravy, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo spravedlnosti, Český báňský úřad a Hlavní město Praha. Dále jsou nepřímo dotčeny obecné stavební úřady, speciální stavební úřady a další.

Dalšími dotčenými subjekty jsou zejména stavební podnikatelé, stavebníci, projektanti a vlastníci a uživatelé staveb, do nichž jsou výrobky zabudovány.

1.5 POPIS CÍLOVÉHO STAVU

V souladu se schváleným věcným záměrem je hlavním cílem právní úprava pro stavební výrobky, která sjednotí postupy při uvádění harmonizovaných stavebních výrobků (s označením CE) a neharmonizovaných stavebních výrobků stanovených podle návrhu zákona a odstraní tak nedostatky současného systému uvedené v části 1.2 Definice problému. V té souvislosti je nutné provést dílčí úpravy v zákoně o technických požadavcích na výrobky a ve stavebním zákoně.

Uvádění a dodávání stavebních výrobků na trh

Pro oblast stavebních výrobků s označením CE platí přímo použitelný předpis, který upravuje mj. podmínky pro uvádění do obchodní sítě, dodávání k použití přímo na stavenišť nebo skladovacích prostor stavby, stanovuje skupiny výrobků a systémy posuzování a ověřování stálosti vlastností.

Pro oblast stanovených stavebních výrobků návrh zákona stanovuje podmínky pro uvádění na trh v České republice, tj. dodávání do obchodní sítě a dodávání k použití přímo na stavenišť a do skladovacích prostor stavby, povinnosti hospodářských subjektů, zejména povinnost výrobce zajistit posouzení a ověření stálosti vlastností a vydat národní prohlášení o vlastnostech, povinnosti autorizovaných osob, upravuje dozor nad trhem se stavebními výrobky v souladu s aktuálními

právními předpisy a rozšiřuje činnost kontaktního místa pro stavební výrobky i na neharmonizovanou oblast.

Hlavním cílem je přiblížit ve výše uvedených oblastech národní úpravu evropskému systému a odstranit tak podstatné systémové rozdíly a odlišnosti, a to zejména:

- nahradit princip posuzování shody u stanovených stavebních výrobků principem posuzování a ověřování stálosti vlastností;
- zavést institut národního prohlášení o vlastnostech; v případě, že výrobce toto prohlášení nevydal (např. při dodání na trh na základě vzájemného uznávání) zavést možnost vydat prohlášení distributora o vlastnostech;
- nahradit stavební technické osvědčení technickou specifikací - národním technickým posouzením;
- zavést institut národního subjektu pro technické posuzování a oddělit jeho činnost od činnosti osoby autorizované k činností při posuzování stálosti vlastností (nyní osoby autorizované k činností posuzování shody).

Dalším významným úkolem nového zákona je stanovit podmínky pro dozor nad plněním požadavků pro uvádění a dodávání stavebních výrobků s označením CE a stanovených stavebních výrobků na trh v České republice při jejich dodání přímo na staveniště a do skladovacích prostor stavby.

Prostřednictvím prováděcí vyhlášky upravit skupiny stanovených stavebních výrobků, tak aby odpovídaly skupinám podle přímo použitelného předpisu a specifikovat pro ně a požadovaný systém posouzení stálosti vlastností.

Navrhování a použití do staveb

Cílem této části návrhu je stanovení podmínek pro navrhování a použití stavebních výrobků do staveb v České republice. Zákon jasně vymezuje vazbu mezi požadavky na vlastnosti stavebních výrobků a požadavky existujících stavebních předpisů a blíže specifikuje obecné požadavky na použití stavebních výrobků ve stavbě stanovené v § 156 odst. 2 stavebního zákona.

Prostřednictvím prováděcího předpisu bude poskytnut veřejnosti seznam vlastností stavebních výrobků s označením CE a stanovených stavebních výrobků, které musí být deklarovány pro to, aby mohly být následně použity do staveb v České republice v souladu s jejich zamýšleným použitím. Hospodářské subjekty tak budou mít nezbytné informace o tom, zda výrobek, který uvádějí nebo dodávají na trh bude pro zamýšlené použití moci být v České republice použit do staveb a zda jsou vydáním prohlášení o vlastnostech, národního prohlášení o vlastnostech nebo prohlášení distributora o vlastnostech poskytnuty všechny nezbytné informace o těch vlastnostech výrobku, které mohou ovlivnit splnění základních požadavků na stavby. Projektanti a zhotovitelé staveb tak budou mít prostřednictvím přiložených prohlášení k dispozici dostatečné informace pro navržení a následný výběr stavebních výrobků pro konkrétní stavby v České republice.

Informační modelování staveb

Vlastnosti uvedené v prováděcí vyhlášce budou doplněny zveřejněním jejich požadovaných mezních hodnot, úrovní, tříd a popisů prostřednictvím elektronické databáze, která bude součástí databáze pro zpracování datového standardu staveb. Tento způsob zveřejnění umožní další využití informací o vlastnostech pro účely digitalizace údajů o stavebních výrobcích v návaznosti na zavádění metody informačního modelování staveb (BIM). Koncepce zavádění BIM v České republice byla schválena usnesením vlády č. 682 z 25. září 2017 a gestorem je stanoveno Ministerstvo průmyslu a obchodu.

1.6 ZHODNOCENÍ RIZIKA

V případech, kdy jsou do staveb zabudovány stavební výrobky, které nezaručují splnění základních a technických požadavků na stavby, je primárním rizikem ohrožení oprávněného zájmu, zejména zdraví a bezpečnosti uživatelů staveb a ohrožení životního prostředí.

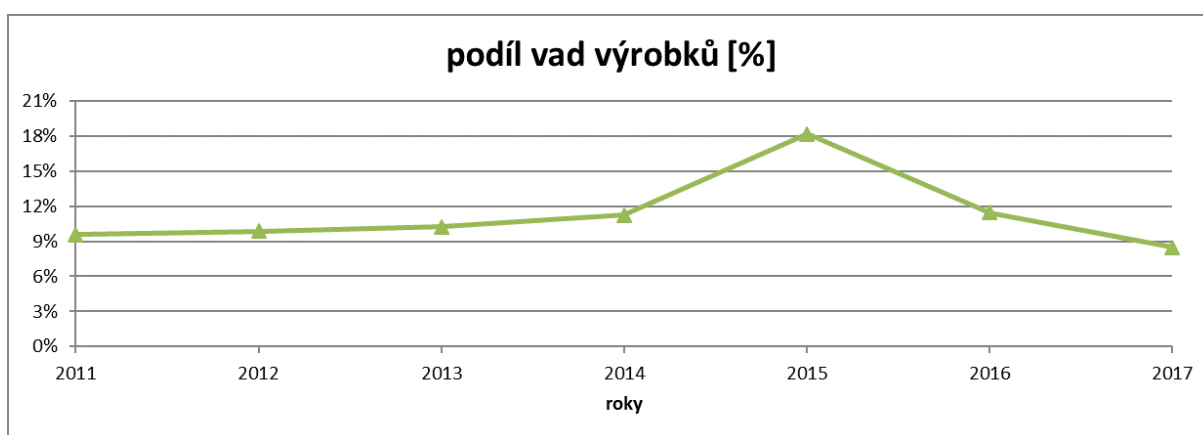
Kromě uvedených rizik jsou důsledkem nesplnění požadavků na stavební výrobky rovněž finanční dopady, a to jak na straně zhotovitelů, tak i stavebníků resp. uživatelů staveb. Jako příklad jsou uvedeny údaje významného zhotovitele staveb v České republice - společnosti Metrostav a.s.

Společnost Metrostav a.s., která realizuje v České republice všechny druhy staveb (pozemní, dopravní, vodní, průmyslové), dlouhodobě sleduje a eviduje v databázi všechny reklamované vady na svých stavbách. Databáze od roku 2010 aktuálně kromě četnosti reklamací sleduje rovněž parametr "příčiny vady" a odhadované náklady na odstranění vady jak na straně generálního dodavatele, tak na straně subdodávek. Jako možné příčiny se v databázi volí

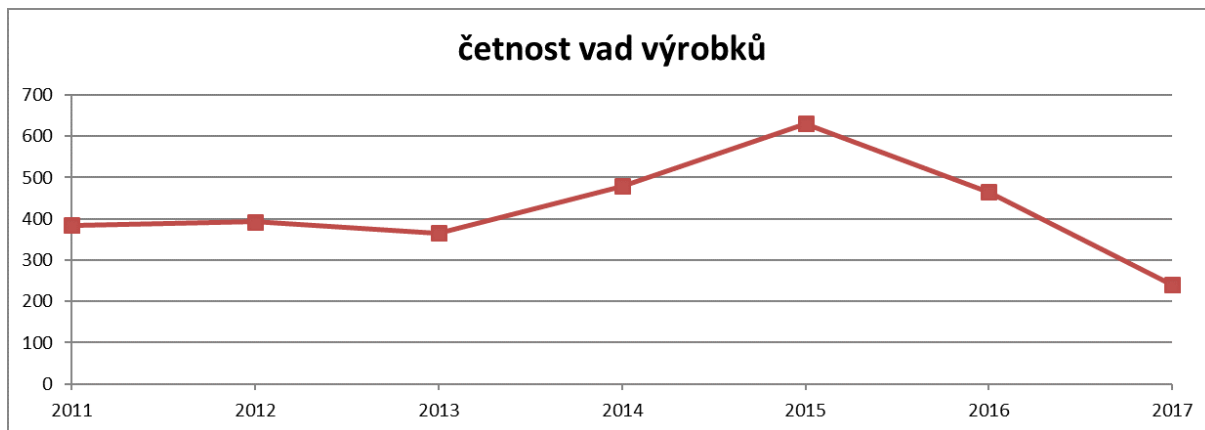
- vady zadání
- vady stavebního povolení, veřejnoprávních rozhodnutí
- vady části dokumentace pro provedení stavby - statika
- vady části dokumentace pro provedení stavby - HS
- vady části dokumentace pro provedení stavby - PSV
- vady části dokumentace pro provedení stavby - koordinace
- vady z realizace technologické
- vady z realizace systémové
- vady z realizace výrobní
- vady materiálů a výrobků - výrobní nekvalita, poškození při transportu
- vady materiálů a výrobků - rozměry, stabilita, pevnost, přesnost montáže, styky
- vady materiálů a výrobků - nevhodný materiál
- vady provozní - nadměrné namáhání
- vady provozní - změna účelu užívání
- vady provozní - neprováděná nebo neodborně prováděná údržba a péče

- více příčin vady
- jiná zjištěná vada
- příčina vady neurčena

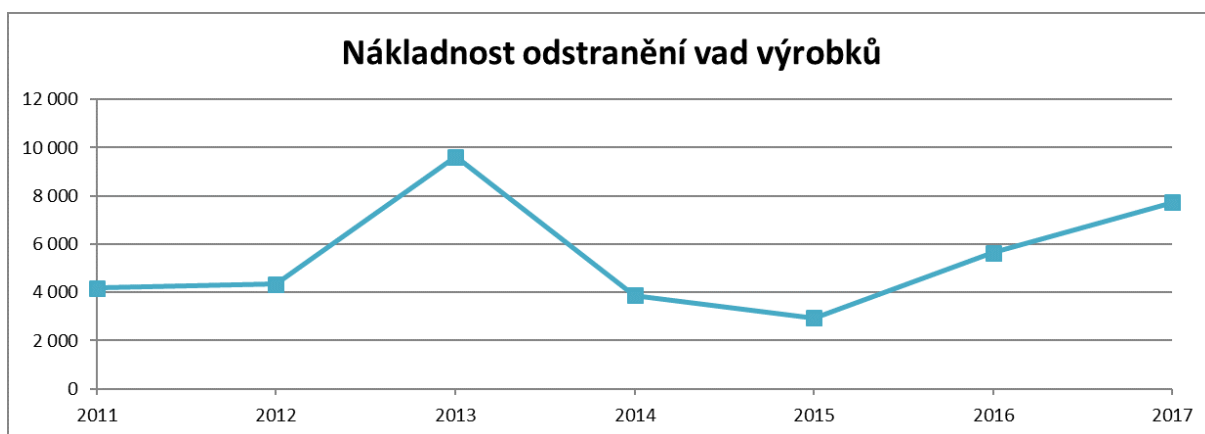
V období 2010-2017 evidoval Metrostav a.s. celkem 26 195 vad. V tomto objemu jsou vady materiálů/výrobků (dále jen "vady výrobků") - výrobní nekvalita, poškození při transportu, rozměry, stabilita, pevnost, přesnost montáže, styky, nevhodný výrobek) zastoupeny průměrně z 11,3 %, tj. u každé deváté reklamace je příčinou přímo vada výrobku. Procentuální podíl a četnost vad výrobků měla rostoucí tendenci (v roce 2010 byl podíl 9,6 % , v roce 2015 až 18,2 %), viz obr. 1 a obr. 2. Pro ověření podílu vad výrobků na reklamacích bylo využito rovněž dat společnosti A.W.A.L., která provedla analýzu svých soudně znaleckých posudků z období 2013 -2015. Z této analýzy vyplynulo, že 19 ze 175 posudků (10,9 %) uvádí jako příčinu vadu použitého výrobku. Výsledky obou analýz jsou tedy srovnatelné. Na základě rostoucí tendence firma v roce 2014 zahájila interní školení pro stovky lidí a trend se obrátil a má aktuálně sice klesající tendenci v podílu, ale roste jejich finanční dopad, tj. zvyšuje se nákladovost odstraňování škod způsobených vadami výrobků. Z detailních analýz, řešených vad během reklamací i realizace byl zaznamenán negativní trend nárůstu nejednoznačnosti a nedostatečnosti definovaných parametrů v projektové dokumentaci. Mimo statistiky jsou i vyřešené případy rozporu mezi deklarovanými hodnotami a laboratorně posouzenými výrobky na stavbě. Tuto činnost však většina trhu nevykonává a skutečné dopady na menší firmy jsou významnější.

Obrázek 1 – Graf podílu vad výrobků z celkového objemu reklamovaných vad (Metrostav a.s.)

Obrázek 2 – Graf četnosti vad výrobků (Metrostav a.s.).

Obrázek 3 – Graf nákladovosti odstraňování způsobených vadami výrobků (Metrostav a.s.).

Náklady společnosti Metrostav a.s. na odstranění reklamovaných vad výrobků se pohybují v rozmezí 3,9 - 9,6 milionů Kč/rok.

Zastoupení společnosti Metrostav a.s. představuje kolem 5 % z celkového obrátu ve stavebnictví v České republice. Náklady na odstranění reklamovaných vad způsobených zabudováním nekvalitního výrobku do stavby lze v České republice odhadovat minimálně na 200 milionů Kč/rok.

Skutečné náklady na odstraňování vad způsobených výrobkem však jsou významně vyšší. Tyto vady mohou být v rámci výše uvedené statistiky skryty ve vadách způsobených špatným zadáním, nekonkrétní specifikací v rámci projektové dokumentace, vadnou realizací. Mohou být rovněž součástí reklamací vedených jako více příčin nebo v případech, kdy příčina nebyla zjištěna. Důsledky zabudování nekvalitních nebo nevhodných výrobků do stavby se navíc mohou projevit až po určité době od počátku užívání stavby a nejsou tudíž zatím ve výše zmíněné databázi jako příčina vady zaznamenány.

O nekvalitě stavebních výrobků a nedodržování požadavků ze strany výrobců, distributorů a dovozců a z toho plynoucích rizik, zejména ohrožení zdraví a bezpečnosti uživatelů staveb, vypovídají i údaje zveřejněné ČOI, která je dozorovým orgánem pro uvádění a dodávání stavebních výrobků na trh.

Jako příklad lze uvést výsledky kontroly, kterou ČOI provedla v letech 2012 a 2013 na základě podnětu Ministerstva životního prostředí a podnětů spotřebitelů. Jednalo se o celoplošnou kontrolní akci u výrobců domovních čistíren odpadních vod do 50 ekvivalentních obyvatel a prefabrikovaných septiků. Tato akce byla zaměřena na dodržování zákona o technických požadavcích na výrobky a nařízení vlády č. 190/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na stavební výrobky označované CE (nyní nahrazeno přímo použitelným předpisem).

Z celkem 47 výrobců bylo do konce roku 2012 zkontrolováno 29 subjektů, včetně 3 kontrol u zahraničních výrobců ve spolupráci se Slovenskou obchodní inspekcí. U 15 výrobců bylo zjištěno porušení zákona o technických požadavcích na výrobky. Největší počet pochybení se týkal označení CE. Na základě podkladů poskytnutých vodoprávními úřady byla potvrzena domněnka ČOI o existenci dvojí dokumentace – jedné pro ČOI a druhé pro stavební úřady. Ve třech případech bylo zjištěno, že výrobci uváděli na trh výrobek bez posouzení shody a v jednom případě s padělaným ES prohlášením o shodě. Na základě těchto výsledků bylo do konce června 2013 zkontrolováno dalších 16 výrobců, včetně zjišťování informací ohledně jednoho zahraničního výrobce (Velká Británie). Z celkového počtu 45 kontrolovaných subjektů pouze 22 výrobců splnilo veškeré povinnosti stanovené platnými právními předpisy (viz tabulka 1).

Druhým uvedeným příkladem je kontrola funkčnosti požárních dveří, které jsou nabízeny na vnitřním trhu, kterou ČOI zahájila v roce 2013 na základě podnětu přijatého od Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. Podnět obsahoval podezření, že některé typy dveří,

u nichž výrobce deklaruje požární odolnost, ve skutečnosti tuto deklaraci nesplňují. Kontrola proběhla u 10 distributorů a 9 výrobců. Při kontrole byly odebrány 4 vzorky požárních dveří s deklarovanou požární odolností 30 minut (dle značení v souladu s § 5 vyhlášky č. 202/1999 Sb., kterou se stanoví technické podmínky požárních dveří, kouřotěsných dveří a kouřotěsných požárních dveří). Laboratorní zkoušky prokázaly, že deklarované požární odolnosti 30 minut nevyhověly 3 vzorky ze 4 kontrolovaných. Požární odolnost těchto vzorků se pohybovala v rozmezí 5 až 7 minut, což je cca čtvrtina deklarovaného časového limitu. Následně byly v roce 2014 zkontrolovány další 4 vzorky, ze kterých opět 3 nesplnily deklarované vlastnosti, a v roce 2015 opět 4 vzorky, které již všechny požadavkům vyhověly (viz tabulka).

Kontrola výrobků uváděných a dodávaných na trh a následně zabudovaných do stavby (2013 – 2015)

	Kontrolováno	Vyhovělo	Nevyhovělo
Výrobci ČOV	45	22	23
Požární dveře	12	6	6

V roce 2016 se Česká republika v rámci aktivit ADCO – CPR skupiny pro stavební výrobky zúčastnila v rámci společné výzvy kontroly oken, které jsou stanovenými výrobky podle nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 305/2011 v návaznosti na harmonizovanou normu ČSN EN 14351-1+A1. Kontroly byly provedeny u 13 hospodářských subjektů. Kontrolováno bylo celkem 29 typů výrobků (oken, balkonových dveří a vchodových dveří).

Celkem byly zjištěny nedostatky u 12 typů výrobků. V rámci akce byly odebrány 4 vzorky výrobků – oken - z nichž 3 vzorky nevyhověly laboratornímu ověření vlastností jako je vodotěsnost, průvzdušnost, součinitel prostupu tepla. Zkouškou byly zjištěny nižší hodnoty/třídy vlastností, než deklaroval výrobce. Další nedostatky se týkaly značení a průvodní dokumentace.

V návaznosti na výsledky kontrolní akce z roku 2016, kdy bylo zjištěno 75 % nevyhovujících výrobků, se v roce 2017 uskutečnila opakovaná akce zaměřená na kontrolu vlastností výrobků. Byly provedeny kontroly u 7 subjektů, u kterých bylo zkontrolováno celkem 7 typů plastových oken. V rámci akce byly u 4 výrobců odebrány vzorky 4 typů plastových oken vyrobených ze 4 různých druhů plastových profilů k posouzení deklarovaných vlastností. Z výsledků zkoušek vyplynulo, že 3 odebrané vzorky byly opakovaně nevyhovující v deklarovaných vlastnostech. Celkem bylo zjištěno porušení povinností podle přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky (CPR) u 6 typů plastových oken - další nedostatky se týkaly značení a průvodní dokumentace.

Kontrola výrobků uváděných a dodávaných na trh a následně zabudovaných do stavby (2016)

	Kontrolováno	Nevyhovělo
Okna celkem	36	18

Z výše uvedených dat je zřejmé, že rizika ohrožení oprávněného zájmu, zejména bezpečnosti a ochrany zdraví uživatelů staveb jsou při zachování současného stavu významná. Jsou důsledkem roztržitého současného požadavků na stavební výrobky v mnoha právních předpisech, neexistence dozoru nad výrobky dodávanými přímo na stavbu, neexistence systému pro specifikování/zpřístupnění požadavků na stavební výrobky z hlediska jejich zamýšleného použití do staveb na území České republiky, neexistence opatření, kterými by byly stanoveny úrovně a třídy vlastností s ohledem na zabudování do stavby a z toho plynoucí nedostatečné informovanosti projektantů a zhotovitelů staveb o konkrétních požadavcích, které mají být u výrobků vyžadovány.

V roce 2019 ČOI provedla kontrolní odběry vzorků 4 stavebních výrobků. Jednalo se o lepidla pro keramické obkladové prvky (harmonizovaný stavební výrobek), asfaltové šindele s vyšším (harmonizovaný stavební výrobek) a nižším (stanovený stavební výrobek) obsahem bitumenu a o parozábrany (harmonizovaný stavební výrobek).

Kontrola výrobků uváděných a dodávaných na trh a následně zabudovaných do stavby (2019)

Výrobek	Technická specifikace	Kontrolováno	Nevyhovělo
Lepidla pro keramické obkladové prvky	ČSN EN 12004	7	0
Asfaltové šindele s nižším obsahem bitumenu	EAD	5	0
Asfaltové šindele s vyšším obsahem bitumenu	ČSN EN 544	2	1
Plastové a pryžové parozábrany	ČSN EN 13984	7	1

Četnost kontrol stavebních výrobků v porovnání s některými jinými výrobky, které spadají pod dozorovou činnost ČOI je nízká, a to zejména z důvodů nedostatečných personálních kapacit, ale rovněž z důvodů finanční náročnosti potřebných zkoušek, tak jak je příkladmo uvedeno v tabulce:

Rok	Vzorky celkem	Pohonné hmoty	Stanovené výrobky (hračky, elektro, stavební výrobky, atd.)	Nestanovené výrobky (textil, šperky, nábytek, atd.)
2016	2850	2549	127	174
2017	2946	2670	142	134
2018	2886	2645	160	81
2019	2913	2668	203	42

Zdroj: Zpráva o plnění opatření směřujících k modernizaci České obchodní inspekce

Česká obchodní inspekce dosud neprovedla žádnou kontrolu stavebních dodaných přímo na stavenišť.

1.7 ZHODNOCENÍ RIZIKA EXISTENCE POŽADAVKŮ NAD RÁMEC EVROPSKÉ REGULACE

Při tvorbě zákona bylo zkoumáno, zda navržená právní úprava v oblasti adaptace (hlava II, díl 1) nerozšiřuje požadavky práva EU nad míru nutnou, jež je stanovena v přímo použitelném předpise.

Hlava II, díl 1 upravuje pouze to, co je nutné z hlediska požadavků práva EU a také možné z hlediska rozdílné legislativy členského státu. Adaptace je provedena tak, aby ustanovení byla pro adresáty právní úpravy srozumitelná.

Právní úprava dozoru je upravena pro harmonizovanou oblast přímo použitelným předpisem a nařízením EP a Rady (EU) 2019/1020, právní úprava v návrhu zákona je pro harmonizovanou oblast zcela minimální a je řešena odkazy na evropské právní předpisy. Pro neharmonizovanou oblast se předpokládá použití týchž ustanovení, tím bude mít pouze jednu právní úpravu, což je pro orgán dozoru vhodnější a procesně mnohem jednodušší.

1.8 ZHODNOCENÍ DALŠÍCH DOPADŮ (ČL. 9 ODS. 2 A 3 LPV)

1.8.1 Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace

Návrh nevytváří žádné rozdíly, které by byly v rozporu se zákazem diskriminace. Předložený návrh zákona nemá dopad na specifické skupiny obyvatel, včetně rovnosti mužů a žen (hodnoceno dle Metodiky hodnocení dopadů na rovnost žen a mužů pro materiály předkládané vládě České republiky [/http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Projekt_Optimalizace/Metodika-PO-OPONENTURE.pdf/](http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Projekt_Optimalizace/Metodika-PO-OPONENTURE.pdf)). Navrhovaná právní úprava je technickým předpisem. Předkladatel proto v souladu s bodem 3.3 Metodiky konstatuje, že materiál se netýká postavení fyzických osob a nemá dopad na rovnost žen a mužů.

1.8.2 Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Návrh zákona nemá dopad ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů.

1.8.3 Zhodnocení současného stavu a dopadů na životní prostředí

Návrh zákona nemá negativní dopad na životní prostředí. Po přijetí zákona lze naopak očekávat pozitivní dopady zvýšením kvality staveb a jejich životnosti v důsledku zlepšení kontroly kvality

použitých stavebních výrobků, včetně stavebních výrobků s obsahem druhotných surovin a vyšší využití stavebních materiálů, jejichž zdrojem jsou stavební a demoliční odpady.

1.8.4 Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k sociálním dopadům, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny

Návrh zákona nemá sociální dopady, zejména dopady na specifické skupiny obyvatel, osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny.

1.8.5 Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k bezpečnosti státu

Návrh zákona nemá dopady ve vztahu k bezpečnosti státu.

1.8.6 ZHODNOCENÍ KORUPČNÍCH RIZIK

Předkladatel provedl zhodnocení korupčních rizik, jak stanoví Legislativní pravidla vlády, a to podle Metodiky CIA (Corruption Impact Assessment; Metodika hodnocení korupčních rizik), zveřejněné na webové stránce Odboru hodnocení dopadů regulace Úřadu vlády České republiky, oddělení boje s korupcí. Jedná se o jednoduché vyhodnocení korupčních rizik předkladatelem. Při zpracování návrhu zákona zohlednil předkladatel kritérium omezení korupčních příležitostí při jeho aplikaci. S ohledem na to, že navrhovaná právní úprava respektuje zásadu co nejmenších zásahů do současného právního řádu České republiky, představuje pouze:

- odstranění „nedostatků“ stávající právní úpravy,
- modifikaci již v současnosti zavedených ustanovení, nebo
- zavedení požadavků, jež sledují ochranu před rizikem v podobě bezpečnosti, ochrany zdraví a života, životního prostředí apod.

Předkladatel si dovoluje konstatovat, že smyslem navrhované právní úpravy je kromě jiného omezit korupční rizika tím, že budou upřesněny povinnosti a postupy, které stanoví zákon. Předkladatel neshledal v oblasti upravené návrhem prostor ke korupčnímu jednání.

Kritérium	Zhodnocení naplnění kritéria definovaného v Metodice CIA ve vztahu k návrhu právního předpisu	Poznámka či vysvětlení ke zhodnocení naplnění kritéria
přiměřenost	návrh předpisu rozšiřuje kompetence orgánů veřejné správy v oblasti kontroly výrobků dodávaných na staveniště a do skladovacích prostor stavby; předpis je přiměřený množině vztahů, které má upravovat	návrh předpisu zasahuje do současného právního řádu České republiky co možná nejmenší měrou s co možná největší efektivitou řešení

efektivita	návrh předpisu umožňuje kontrolovat a vynucovat dodržování stanovených povinností	předmětem návrhu jsou úpravy, které rozšiřují možnosti kontrolovat nebo vynucovat dodržování stanovených povinností
odpovědnost	návrh předpisu stanovuje odpovědnosti projektantů a zhotovitelů staveb	návrh předpisu upřesňuje odpovědnosti projektantů a zhotovitelů staveb ve vazbě na navrhované a použité stavební výrobky
opravné prostředky	hodnocení tohoto kritéria není relevantní	návrh předpisu nemění možnosti obrany proti nesprávnému postupu orgánu veřejné správy, problematika opravných prostředků není předmětem této nové právní úpravy
kontrolní mechanismy	návrh předpisu zavádí kontrolní mechanismy nad stavebními výrobky dodanými na staveniště a do skladovacích prostor stavby	návrhem předpisu dochází k rozšíření kontrolních mechanismů pro stavební výrobky tak, aby byly co nejvíce chráněny zájmy a požadavky na bezpečnost, ochranu zdraví a životního prostředí, apod.

Tabulka - Zhodnocení korupčních rizik dle Metodiky CIA

1.8.9 Zhodnocení dopadů na tvorbu digitálně přívětivé legislativy

Návrh právního předpisu nebrání dodržování Zásad digitálně přívětivé legislativy¹. Návrh nestanovuje technické podrobnosti využívání služeb informačních systémů veřejné správy (ISVS) a ani technické podrobnosti přístupu oprávněných subjektů k údajům v ISVS. Navrhovaná právní úprava nezavádí práva a povinnosti, pro jejichž plnění by měly být nezbytně budovány nové digitální služby.

Jsou možné všechny způsoby komunikace hospodářských subjektů s autorizovanými osobami i dozorovým orgánem.

Návrh zákona umožňuje hospodářským subjektům zveřejnění požadované dokumentace na internetu a zmocňuje Ministerstvo průmyslu a obchodu k poskytování dalších informací ke skupinám výrobcům na internetu, což se předpokládá zejména prostřednictvím databáze datového standardu stavebnictví.

2 NÁVRH VARIANT ŘEŠENÍ

V 1 Prohlášení o shodě a prohlášení o vlastnostech

V 1/1 – nulová – ponechání obou současných režimů prohlášení bez změny (prohlášení o shodě a prohlášení o vlastnostech)

Nulová varianta znamená ponechání současného stavu s tím, že v případě stavebních výrobků s označením CE musí výrobce zajistit posouzení a ověření stálosti vlastností a na jeho základě vydat prohlášení o vlastnostech, zatímco v případě stanovených stavebních výrobků musí výrobce nebo dovozce zajistit posouzení shody a vydat prohlášení o shodě. O posouzení shody může požádat i distributor, nemůže však vydat prohlášení o shodě.

Vydáním prohlášením o vlastnostech výrobce nese odpovědnost za shodu stavebního výrobku s označením CE s vlastnostmi uvedenými v prohlášení.

Vydáním prohlášení o shodě výrobce prohlašuje, že výrobek splňuje požadavky příslušného technického předpisu. Prohlášení o shodě neposkytuje žádné konkrétní informace o vlastnostech výrobku.

V 1/2 – sjednocení obou současných režimů prohlášení (prohlášení o shodě a prohlášení o vlastnostech) na prohlášení o vlastnostech – tj. přizpůsobení národního

Tato varianta předpokládá nahrazení národního systému stanoveného zákonem č. 22/1997 Sb., tj. posuzování shody a vydání prohlášení o shodě, evropským systémem platným pro stavební výrobky s označením CE od 1. července 2013. Systém posuzování shody podle zákona o technických požadavcích na výrobky je aktuálně platný pro výrobky, na které se vztahují evropské směrnice, které nejsou součástí nového legislativního rámce. Neharmonizované stavební výrobky lze proto chápat jako „nezapadající“ do současného rámce tohoto zákona.

Zavedení povinnosti výrobce zajistit posouzení stálosti vlastností a vydat národní prohlášení o vlastnostech jednoznačně přenáší odpovědnost za shodu deklarovaných konkrétních vlastností se skutečnými vlastnostmi na výrobce.

Dovozce nebo distributor musí zajistit, že výrobce splní své povinnosti nebo nemůže stanovený stavební výrobek uvést/dodat v ČR na trh. Současně ale mají povinnost zajistit, že při manipulaci se stanovenými stavebními výrobky a jejich skladování zůstanou tyto vlastnosti neměnné.

Obsah národního prohlášení o vlastnostech, aby toto splnilo účel, musí korespondovat s prohlášením o vlastnostech podle přímo použitelného předpisu. Na národní úrovni je však třeba zajistit posouzení všech vlastností stanoveného stavebního výrobku, které mohou ovlivnit splnění základních požadavků na stavby.

V 1/3 – sjednocení obou režimů prohlášení (prohlášení o shodě a prohlášení o vlastnostech) na prohlášení o shodě

Tato varianta předpokládá nahrazení evropského systému stanoveného platným pro stavební výrobky s označením CE systémem národním stanoveným zákonem č. 22/1997 Sb., tj. posuzování shody a vydání prohlášení o shodě by nahradilo posuzování stálosti vlastností a vydání prohlášení o vlastnostech.

Tato varianta vzhledem k existenci přímo použitelnému předpisu není možná, přestože by rovněž znamenala sjednocení rozdílných povinností při uvádění harmonizovaných a neharmonizovaných stavebních výrobků na trh, což by bylo v souladu se schváleným věcným záměrem.

V 2 autorizovaná osoba x národní subjekt pro technické posuzování

V 2/1 – nulová – ponechání stávajícího systému stavebních technických osvědčení vydávaných autorizovanými osobami

Současná právní úprava pro vybrané stavební výrobky (NV č. 163/2002 Sb.) předpokládá posouzení shody podle určených norem nebo, v případě že jsou tyto normy pro daný výrobek neúplné (současné určené normy ne vždy uvádí zamýšlené použití výrobku) nebo podle nich výrobce nechce postupovat, podle stavebního technického osvědčení, které zpracuje autorizovaná osoba. Podle tohoto stavebního technického osvědčení autorizovaná osoba provádí technická zjištění pro vydání prohlášení o shodě. Výrobce a dovozce předkládá písemné prohlášení, že nezašel provedené technických zjištění jiné autorizované osobě. Tento postup nezaručuje nezávislost rozsahu požadavků stavebního technického osvědčení na zkoušení, které provádí stejná autorizovaná osoba a může mít za následek jak neúměrně rozsáhlé požadavky na zkoušení pro účely prokazování shody, tak na druhé straně požadavky nedostatečné.

V 2/2 – zavedení institutu národního subjektu pro technické posuzování a nové technické specifikace – národního technického posouzení; oddělení od činnosti autorizovaných osob

Počet posouzení a vydaných stavebních technických osvědčení (viz kapitola 1.3 část Uvádění a dodávání vybraných stavebních výrobků na trh) autorizovanými osobami a praktické zkušenosti ukazují na to, že v případě nejčastěji posuzovaných stavebních výrobků by bylo vhodné využívat již existující vydaná stavební technická osvědčení, která plní roli "normy" pro konkrétní stavební výrobek. Stavební technická osvědčení jsou ve vlastnictví výrobců a není možné je poskytnout veřejnosti. Z tohoto důvodu je třeba postavit stavební technická osvědčení na úroveň technické specifikace, resp. nahradit je technickými specifikacemi, které budou dostupné všem autorizovaným osobám pro příslušnou skupinu výrobků, obdobně jako tomu v harmonizované oblasti.

Vypracování národních technických posouzení budou zajišťovat subjekty pro technické posuzování a tato činnost bude oddělena od činnosti autorizovaných osob, tj. od zkoušení a posuzování stálosti vlastností výrobků. Oddělením se zajistí nestrannost a nezávislost autorizované osoby na stanovení požadavků technické specifikace na posouzení stálosti konkrétních vlastností stanoveného stavebního výrobku. Při zpracování národních technických posouzení budou prioritně využity existující EAD. Z tohoto důvodu je účelné, aby byly národními subjekty pro technické posuzování v první řadě již

existující subjekty pro technické posuzování. V České republice jsou v současné době oznámeny dva subjekty – TZÚS Praha, s. p. a ITC Zlín. Subjekty pro technické posuzování využijí již vydaná národní technická posouzení, která s ohledem na zamýšlené použití stanoveného stavebního výrobku do stavby příslušně upraví/doplní.

V současné době bylo v OJ EU oznámeno 217 EAD a dalších 107 na oznámení čeká. Více než 2/3 evropských technických posouzení podle EAD se vztahují k výrobkům 3 výrobních skupin - upevňovací prostředky, výrobky pro požární přepážky, požární těsnění, pro požární ochranu a pro zpomalování hoření a tepelněizolační výrobky, kompozitní izolační sestavy nebo systémy, které odpovídají skupinám, kde je na národní úrovni vydáváno velké množství stavebních technických osvědčení. Existující EAD pokrývají významnou část stanovených stavebních výrobků a měly by proto být v maximální možné míře využity pro posuzování na národní úrovni.

Národní subjekty pro technické posuzování bude pověřovat a kontrolovat Ministerstvo, stejně jako v případě evropských subjektů pro technické posuzování. Ministerstvo, případně pověřená právnická osoba, bude zajišťovat také koordinaci jejich činnosti a zveřejňovat seznam již vydaných národních technických posouzení.

V 2/3 – zpracování nové technické specifikace – národního technického posouzení v rámci činnosti autorizovaných osob

Vypracování národních technických posouzení by zajišťovaly autorizované osoby, stejně jako je tomu v případě stavebních technických posouzení. Při této variantě však nedojde k posílení nestrannosti a nezávislosti autorizované osoby na obsahu technické specifikace a stanovení požadavků na posouzení stálosti konkrétních vlastností stanoveného stavebního výrobku. Při zpracování národních technických posouzení bude obtížné prioritní využívání existujících EAD zejména z důvodu jejich neznalosti a skutečnosti, že jsou vydávány v angličtině. Z tohoto důvodu není tato varianta účelná.

Zachování zpracování národních technických posouzení autorizovanými osobami však je optimálnější variantou pro zachování komfortu výrobce (obrací se pouze na jeden subjekt) a samozřejmě pro autorizované osoby, kterých je v České republice výrazně vyšší počet než v okolních členských státech. Co se týká nákladů pro výrobce, předpokládá se, že by nemělo dojít k jejich významnému zvýšení, ale pouze přerozdělení mezi dva subjekty. Zpracování národního technického posouzení, při použití existujících posouzení a EAD by mělo být naopak pro výrobce finančně příznivější.

Tato varianta vzhledem k požadavku nezávislosti autorizované osoby na posuzovaném výrobku není možná, byť by patrně byla pro hospodářské subjekty levnějším řešením.

V 3 Autorizace

V 3/1 – nulová – ponechání stávajícího režimu autorizací

Tato varianta znamená, že by autorizace byla upravena pouze zákonem o technických požadavcích na výrobky a že by zákonem o stavebních výrobcích nebyla autorizace vůbec řešena. Stávající autorizované osoby v rozsahu stávající autorizace k stávajícím skupinám stanovených stavebních výrobků by automaticky přešly do režimu nového zákona, což by znamenalo nekompatibilitu s předpokládanými novými skupinami stanovených stavebních výrobků. Současně by nedošlo ke změně oprávnění autorizovaných osob k činnostem při posuzování shody na činnosti při posuzování stálosti vlastností, podle nového návrhu zákona.

V 3/2 – nová autorizace k novým skupinám stavebních výrobků

Tato varianta znamená, že by autorizace byla upravena zcela separátně zákonem o stavebních výrobcích. Stávající autorizované osoby podle zákona o technických požadavcích na výrobky v rozsahu stávající autorizace ke stávajícím skupinám stanovených stavebních výrobků by automaticky zanikly a musely by požádat o udělení nové autorizace k novým skupinám stanovených stavebních výrobků. Případná možnost zachování stávající autorizace jako oprávnění k autorizaci podle nových skupin stanovených stavebních výrobků je vyloučena, protože nové skupiny stavebních výrobků mají jinou systematiku a strukturu než stávající skupiny stanovených stavebních výrobků (například skupina 5 v nařízení vlády č. 163/2002 Sb. bude rozdělena minimálně do tří nových skupin). Tato varianta tak znamená nové správní řízení vedené ÚNMZ na základě žádosti. Pro zachování stávajícího principu autorizace by byly procesní postupy a požadavky na autorizované osoby převzaty ze zákona o technických požadavcích na výrobky, čímž by došlo k duplicitě v rámci právních předpisů.

V 3/3 – nová autorizace na nové skupiny výrobků se zachováním co nejvíce požadavků ze stávající právní úpravy

Tato varianta znamená, že by autorizace byla upravena zákonem o technických požadavcích na výrobky, jako obecným předpisem upravujícím autorizaci (proces autorizace, autorizující orgán, lhůty pro vydání rozhodnutí, požadavky na doložení dokladů, jimiž se prokazuje splnění podmínek autorizace apod.) a zákonem o stavebních výrobcích, pokud se jedná po speciální požadavky na autorizaci v oboru stavebních výrobků (specifikace autorizace ve vztahu k jednotlivým činnostem, specifikace ke skupinám stavebních výrobků stanovených prováděcí vyhláškou, některé povinnosti autorizovaných osob, apod.). Případná možnost zachování stávající autorizace jako oprávnění k autorizaci podle nových skupin stanovených stavebních výrobků je vyloučena, protože nové skupiny stavebních výrobků mají jinou systematiku a strukturu než stávající skupiny stanovených stavebních výrobků (například skupina 5 v nařízení vlády 163/2002 Sb. bude rozdělena minimálně do tří nových skupin). Tato varianta tak znamená nové správní řízení vedené ÚNMZ na základě žádosti.

3 VYHODNOCENÍ NÁKLADŮ A PŘÍNOSŮ

3.1 Identifikace nákladů a přínosů varianty V1

V 1/1 – nulová – ponechání obou současných režimů prohlášení bez změny (prohlášení o shodě a prohlášení o vlastnostech)

Nulová varianta znamená v případě stanovených stavebních výrobků ponechání povinnosti zajistit posouzení shody na základě žádosti výrobce, zplnomocněného zástupce, dovozce nebo distributora a povinnosti výrobce nebo dovozce vydat prohlášení o shodě, zatímco v případě stavebních výrobků s označením CE musí výrobce postupovat cestou vydání prohlášení o vlastnostech podle přímo použitelného předpisu, kterým nese odpovědnost za shodu vlastností stavebního výrobku s označením CE s vlastnostmi uvedenými v prohlášení.

Náklady

- Zachování původního stavu znamená, že tato neměnnost nevyvolává žádné negativní finanční ani administrativní dopady.

Přínosy

- Přínosem této varianty je neměnnost právního prostředí pro hospodářské subjekty (zejména výrobce, dovozce, distributory, autorizované osoby) i státní správu (zejména ČOI a stavební úřady).

V 1/2 – sjednocení obou režimů prohlášení (prohlášení o shodě a prohlášení o vlastnostech) na prohlášení o vlastnostech – tj. přizpůsobení národního režimu

Varianta předpokládá nahrazení národního systému posuzování shody a vydání prohlášení o shodě evropským systémem platným pro stavební výrobky s označením CE od 1. července 2013. Zavedením povinnosti výrobce zajistit posouzení stálosti vlastností a vydat národní prohlášení o vlastnostech jednoznačně přenáší odpovědnost za shodu deklarovaných konkrétních vlastností se skutečnými vlastnostmi výrobku na výrobce. Dovozece nebo distributor musí zajistit, že výrobce splní své povinnosti, jinak nemohou stanovený stavební výrobek uvést/dodat v ČR na trh. Současně musí zajistit, že při manipulaci, dopravě a skladování zůstanou tyto vlastnosti neměnné.

Obsah národního prohlášení o vlastnostech koresponduje s prohlášením o vlastnostech podle přímo použitelného předpisu. Na národní úrovni je však možné požadovat posouzení všech vlastností stanoveného stavebního výrobku, které mohou po zabudování stanoveného stavebního výrobku ovlivnit splnění základních požadavků na stavby.

Náklady

- Posouzení a ověření všech vlastností, které pro zamýšlené použití mohou ovlivnit splnění základních požadavků na stavby u takových výrobců, kteří dosud jejich posouzení nepožadovali.

- Převedení povinnosti posouzení a ověření stálosti vlastností pouze na výrobce, příp. zplnomocněného zástupce.
- Zajištění povinnosti dovozce a distributora uvést na trh v České republice jen takový stanovený stavební výrobek, u kterého výrobce zajistil posouzení všech nezbytných vlastností pro použití do staveb v České republice, vydat národní prohlášení o vlastnostech, připojil bezpečnostní informace a pokyny výrobce,
- Připojení označení SCZ pro použití stanoveného stavebního výrobku do stavby
- Databáze vlastností stavebních výrobků pro jejich použití do staveb v České republice

Přínosy

- Přiblížení národního systému posuzování stanovených stavebních výrobků evropskému systému posuzování stavebních výrobků s označením CE
- Terminologické přiblížení harmonizované a neharmonizované sféry
- Přiblížení povinností hospodářských subjektů při uvádění a dodávání stanovených stavebních výrobků a výrobků s označením CE na trh v ČR.
- Sjednocení odpovědností hospodářských subjektů a stanovení jednoznačné odpovědnosti výrobce za shodu vlastností výrobku s vlastnostmi uvedenými v národním prohlášení o vlastnostech
- Sjednocení požadované dokumentace s dokumentací požadovanou pro stavební výrobky s označením CE
- Zveřejnění informací o konkrétních vlastnostech stanovených stavebních výrobků, které autorizované osoby posoudily, ale v prohlášení o shodě nejsou prezentovány
- Zlepšení pozice a podpora odpovědných českých výrobců stanovených stavebních výrobků
- Sjednocení metodik při provádění dozoru nad trhem
- Zlepšení podmínek pro zajištění bezpečnosti staveb a životního prostředí
 - Dostupnost informací o vlastnostech stanovených stavebních výrobků, které mohou ovlivnit bezpečnost stavby, jejich konkrétních úrovních, třídách, limitních hodnotách, pro použití do staveb
 - Dostupnost informací o vlastnostech stanovených stavebních výrobků, které mohou mít dopad na životní prostředí a využívání přírodních zdrojů, pro použití do staveb, pro použití do staveb
 - Dostupnost informací o obsahu nebezpečných látek, pro použití do staveb
- Snížení počtu reklamací na stavební výrobky

- Rychlejší orientace ze strany zhotovitelů v případě připojení označení SCZ k výrobkům, které mají posouzeny všechny vlastnosti pro použití stanoveného stavebního výrobku do stavby v ČR.
- Databáze vlastností stavebních výrobků pro jejich použití do staveb v České republice pro potřeby datového standardu stavebnictví

V 1/3 – sjednocení obou režimů prohlášení (prohlášení o shodě a prohlášení o vlastnostech) na prohlášení o shodě

Tato varianta předpokládá nahrazení evropského systému stanoveného platným pro stavební výrobky s označením CE systémem národním stanoveným zákonem č. 22/1997 Sb., tj. posuzování shody a vydání prohlášení o shodě by nahradilo posuzování stálosti vlastností a vydání prohlášení o vlastnostech.

Náklady

- Porušení požadavků přímo použitelného předpisu

Přínosy

- Sjednocení postupů při uvádění stanovených stavebních výrobků a stavebních výrobků s označením CE na trh v České republice
- Terminologické přiblížení harmonizované a neharmonizované sféry
- Přiblížení povinností hospodářských subjektů při uvádění a dodávání stanovených stavebních výrobků a výrobků s označením CE na trh v ČR.

3.2 Identifikace nákladů a přínosů varianty V2

V 2/1 – nulová – ponechání stávajícího systému stavebních technických osvědčení vydávaných autorizovanými osobami

Současná právní úprava pro vybrané stavební výrobky (NV č. 163/2002 Sb.) předpokládá posouzení shody podle určených norem nebo, v případě že jsou tyto normy pro daný výrobek neúplné (současné určené normy ne vždy uvádí zamýšlené použití výrobku) nebo podle nich výrobce nechce postupovat, podle stavebního technického osvědčení, které zpracuje autorizovaná osoba. Podle tohoto stavebního technického osvědčení autorizovaná osoba provádí technická zjištění pro vydání prohlášení o shodě. Výrobce a dovozce předkládá písemné prohlášení, že nezašel provedené technických zjištění jiné autorizované osobě. Tento postup nezaručuje nezávislost rozsahu požadavků stavebního technického osvědčení na zkoušení, které provádí stejná autorizovaná osoba a může mít za následek jak neúměrně rozsáhlé požadavky na zkoušení pro účely prokazování shody, tak na druhé straně požadavky nedostatečné.

Náklady

- Zachování původního stavu znamená, že tato neměnnost nevyvolává žádné negativní finanční ani administrativní dopady.

Přínosy

- Přínosem této varianty je neměnnost právního prostředí jak pro státní správu (autorizující orgán ÚNMZ), tak i pro hospodářské subjekty (autorizované osoby, výrobce, dovozce, distributory atd.)

V 2/2 – zavedení institutu národního subjektu pro technické posuzování a nové technické specifikace – národního technického posouzení; oddělení od činnosti autorizovaných osob

Počet posouzení a vydaných stavebních technických osvědčení (viz kapitola 1.3 část Uvádění a dodávání vybraných stavebních výrobků na trh) autorizovanými osobami a praktické zkušenosti ukazují na to, že v případě nejčastěji posuzovaných stavebních výrobků by bylo vhodné využívat již existující vydaná stavební technická osvědčení, která plní roli "normy" pro konkrétní stavební výrobek. Stavební technická osvědčení jsou ve vlastnictví výrobců a není možné je poskytnout veřejnosti. Z tohoto důvodu je třeba postavit stavební technická osvědčení na úroveň technické specifikace, resp. nahradit je technickými specifikacemi, které budou dostupné všem autorizovaným osobám pro příslušnou skupinu výrobků, obdobně jako je tomu v harmonizované oblasti.

Vypracování národních technických posouzení budou zajišťovat subjekty pro technické posuzování a tato činnost bude oddělena od činnosti autorizovaných osob, tj. od zkoušení a posuzování stálosti vlastností výrobků. Oddělením se zajistí nestrannost a nezávislost autorizované osoby na stanovení požadavků technické specifikace na posuzování stálosti konkrétních vlastností stanoveného stavebního výrobku. Při zpracování národních technických posouzení budou prioritně využity existující EAD. Z tohoto důvodu je účelné, aby byly národními subjekty pro technické posuzování v první řadě již existující subjekty pro technické posuzování. V České republice jsou v současné době oznámeny dva subjekty – TZÚS Praha, s. p. a ITC Zlín. Subjekty pro technické posuzování využijí již vydaná národní technická posouzení, která s ohledem na zamýšlené použití stanoveného stavebního výrobku do stavby příslušně upraví/doplní.

V současné době bylo v OJ EU oznámeno 217 EAD a dalších 107 na oznámení čeká. Více než 2/3 evropských technických posouzení podle EAD se vztahují k výrobkům 3 výrobních skupin - upevňovací prostředky, výrobky pro požární přepážky, požární těsnění, pro požární ochranu a pro zpomalování hoření a tepelněizolační výrobky, kompozitní izolační sestavy nebo systémy, které odpovídají skupinám, kde je na národní úrovni vydáváno velké množství stavebních technických osvědčení. Existující EAD pokrývají významnou část stanovených stavebních výrobků a měly by proto být v maximální možné míře využity pro posouzení na národní úrovni.

Národní subjekty pro technické posuzování bude pověřovat a kontrolovat Ministerstvo, stejně jako v případě evropských subjektů pro technické posuzování. Ministerstvo, případně pověřená právnická osoba, bude zajišťovat také koordinaci jejich činnosti a zveřejňovat seznam již vydaných národních technických posouzení.

Náklady

- zřízení a zajištění činnosti národního subjektu pro technické posuzování
- pověření subjektu pro technické posuzování stavebních výrobků s označením CE výkonem činnosti národního subjektu pro technické posuzování stanovených stavebních výrobků (pověření provádí MPO)
- zajištění oddělení činnosti národního subjektu pro technické posuzování činnosti autorizovaných osob
- zajištění koordinace národních subjektů pro technické posuzování stanovených stavebních výrobků (MPO)
- zajištění kontroly nezávislého subjektu pro koordinaci národních subjektů pro technické posuzování stanovených stavebních výrobků (MPO)
- zajištění vytvoření nezávislé organizace národních subjektů pro technické posuzování (MPO pověří)
- zajištění vytvoření národního technického posouzení jako nové technické specifikace

Přínosy

- zajištění používání shodných postupů posouzení stálosti vlastností stanovených stavebních výrobků
- zajištění přenosu informací mezi národními subjekty pro technické posuzování a autorizovanými osobami
- zajištění vzájemné spolupráce mezi státní správou, národními subjekty pro technické posuzování a autorizovanými osobami v oblasti stavebních výrobků
- přiblížení národního systému posuzování stanovených stavebních výrobků evropskému systému posuzování stavebních výrobků s označením CE
- snížení nákladů hospodářským subjektům (zákazníkům autorizovaných osob, autorizovaným osobám) na vypracování technické specifikace podle národního technického posouzení
- zpřístupnění národních technických posouzení hospodářským subjektům
- sjednocení požadavků na neharmonizované stavební výrobky při uvádění na trh
- zajištění jednotného postupu vůči hospodářským subjektům na vnitrostátní úrovni a v jiných členských státech EU

V 2/3 – zpracování nové technické specifikace – národního technického posouzení v rámci činnosti autorizovaných osob

Vypracování národních technických posouzení by zajišťovaly autorizované osoby, stejně jako je tomu v případě stavebních technických posouzení. Při této variantě však nedojde k posílení nestrannosti a nezávislosti autorizované osoby na obsahu technické specifikace a stanovení požadavků na posouzení konkrétních vlastností stanoveného stavebního výrobku. Při zpracování národních technických posouzení bude obtížné prioritní využívání existujících EAD zejména z důvodu jejich neznalosti a skutečnosti, že jsou vydávány v angličtině. Z tohoto důvodu není tato varianta účelná.

Zachování zpracování národních technických posouzení autorizovanými osobami však je optimálnější variantou pro zachování komfortu výrobce (obrací se pouze na jeden subjekt) a samozřejmě pro autorizované osoby, kterých je v České republice výrazně vyšší počet než v okolních členských státech. Co se týká nákladů pro výrobce, předpokládá se, že by nemělo dojít k jejich významnému zvýšení, ale pouze přerozdělení mezi dva subjekty. Zpracování národního technického posouzení, při použití existujících posouzení a EAD by mělo být naopak pro výrobce finančně příznivější.

Tato varianta vzhledem k požadavku nezávislosti autorizované osoby na posuzovaném výrobku není možná, byť by patrně byla pro hospodářské subjekty levnějším řešením.

Náklady

- náklady hospodářských subjektů na vypracování národního technického posouzení jako nové technické specifikace

Přínosy

- neměnnost právního prostředí jak pro státní správu (autorizující orgán ÚNMZ), tak i pro hospodářské subjekty (autorizované osoby, výrobce, dovozce, distributory atd.)

3.3 Identifikace nákladů a přínosů varianty V3

V 3/1 – nulová – ponechání stávajícího režimu autorizací

Tato varianta znamená, že by autorizace byla upravena pouze zákonem o technických požadavcích na výrobky a že by zákonem o stavebních výrobcích nebyla autorizace vůbec řešena. Stávající autorizované osoby v rozsahu stávající autorizace k stávajícím skupinám stanovených stavebních výrobků by automaticky přešly do režimu nového zákona, což by znamenalo nekompatibilitu s předpokládanými novými skupinami stanovených stavebních výrobků. Současně by nedošlo ke změně oprávnění autorizovaných osob k činnostem při posuzování shody na činnosti při posuzování stálosti vlastností, podle nového návrhu zákona.

Náklady

- Ponechání stávajícího režimu autorizací znamená, že tato neměnnost nevyvolává žádné finanční ani administrativní dopady.

Přínosy

- Neměnnost právního prostředí autorizace a její zachování v původním stavu, což vede k tomu, že na straně jak státní správy (autorizujícího orgánu ÚNMZ), tak na straně podnikatelského sektoru (autorizované osoby, výrobci apod.) tato neměnnost nevyvolá žádné negativní finanční ani administrativní dopady.

V 3/2 – nová autorizace k novým skupinám stavebních výrobků

Tato varianta znamená, že by autorizace byla upravena zcela separátně zákonem o stavebních výrobcích. Stávající autorizované osoby podle zákona o technických požadavcích na výrobky v rozsahu stávající autorizace ke stávajícím skupinám stanovených stavebních výrobků by automaticky zanikly a musely by požádat o udělení nové autorizace k novým skupinám stanovených stavebních výrobků. Případná možnost zachování stávající autorizace jako oprávnění k autorizaci podle nových skupin stanovených stavebních výrobků je vyloučena, protože nové skupiny stavebních výrobků mají jinou systematiku a strukturu než stávající skupiny stanovených stavebních výrobků (například skupina 5 v nařízení vlády č. 163/2002 Sb. bude rozdělena minimálně do tří nových skupin). Tato varianta tak znamená nové správní řízení vedené ÚNMZ na základě žádosti. Pro zachování stávajícího principu autorizace by byly procesní postupy a požadavky na autorizované osoby převzaty ze zákona o technických požadavcích na výrobky, čímž by došlo k duplicitě v rámci právních předpisů.

Náklady

- zajištění nového právního předpisu pro postupy autorizace stanovených zákonem o stavebních výrobcích k novým skupinám stanovených stavebních výrobků (správní řízení vede ÚNMZ)
- nové autorizace k novým skupinám stanovených stavebních výrobků (autorizované osoby, národní subjekty pro technické posuzování)

Přínosy

- Přínosem je přiblížení režimu harmonizované sféry, která se řídí pravidly přímo použitelného předpisu (CPR)
- upuštění od režimu posuzování shody stanovených stavebních výrobků, který neposkytuje konkrétní informace o vlastnostech stavebního výrobku
- posouzení a ověření stálosti vlastností stanovených stavebních výrobků s ohledem na jeho zamýšlené použití
- zajištění dostupných spolehlivých informací o vlastnostech každého stavebního výrobku při jeho uvedení na trh
- zajištění jednotných dostupných informací o stavebním výrobku ve vazbě na splnění základních požadavků na stavby, a to zejména pro hospodářské subjekty v celém dodavatelsko – odběratelském řetězci

V 3/3 – nová autorizace na nové skupiny výrobků se zachováním co nejvíce požadavků ze stávající právní úpravy

Tato varianta znamená, že by autorizace byla upravena zákonem o technických požadavcích na výrobky, jako obecným předpisem upravujícím autorizaci (proces autorizace, autorizující orgán, lhůty pro vydání rozhodnutí, požadavky na doložení dokladů, jimiž se prokazuje splnění podmínek autorizace apod.) a zákonem o stavebních výrobcích, pokud se jedná po speciální požadavky na autorizaci v oboru stavebních výrobků (specifikace autorizace ve vztahu k jednotlivým činnostem, specifikace k skupinám stavebních výrobků stanovených prováděcí vyhláškou, některé povinnosti autorizovaných osob, apod.).

Případná možnost zachování stávající autorizace jako oprávnění k autorizaci podle nových skupin stanovených stavebních výrobků je vyloučena, protože nové skupiny stavebních výrobků mají jinou systematiku a strukturu než stávající skupiny stanovených stavebních výrobků (například skupina 5 v nařízení vlády 163/2002 Sb. bude rozdělena minimálně do tří nových skupin). Tato varianta tak znamená nové správní řízení vedené ÚNMZ na základě žádosti.

Náklady

- zajištění autorizace podle dvou právních předpisů autorizujícím orgánem (ÚNMZ)
- zajištění nové autorizace k novým skupinám stanovených stavebních výrobků (autorizované osoby, národní subjekty pro technické posuzování)

Přínosy

- stanovení dílčích specifikací režimu autorizace pro stanovené stavební výrobky, aniž by došlo k procesnímu zásahu do dosavadní právní úpravy autorizace.
- neměnnost administrativní zátěže oproti současnému stavu (autorizující orgán, žadatelé a držitelé autorizací)
- zachování proces autorizace, lhůt pro vydání rozhodnutí a požadavky na doložení dokladů, jimiž se prokazuje splnění podmínek autorizace
- Přínosem je přiblížení režimu harmonizované sféry, která se řídí pravidly přímo použitelného předpisu (CPR)
- upuštění od režimu posuzování shody stanovených stavebních výrobků, který neposkytuje konkrétní informace o vlastnostech stavebního výrobku
- posouzení a ověření stálosti vlastností stanovených stavebních výrobků s ohledem na jeho zamýšlené použití
- zajištění dostupných spolehlivých informací o vlastnostech každého stavebního výrobku při jeho uvedení na trh
- zajištění jednotných dostupných informací o stavebním výrobku ve vazbě na splnění základních požadavků na stavby, a to zejména pro hospodářské subjekty v celém dodavatelsko - odběratelském řetězci

4 NÁVRH ŘEŠENÍ

4.1 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Varianta	Hodnocení varianty		
	nejlepší	střední	nejhorší
V1	V1/2	V1/1	V1/3
V2	V2/3	V2/2	V2/1

S ohledem na schválený věcný záměr a celkovým dopad na výslednou bezpečnost staveb byla vybrána varianta V1/2 + V2/2 + V3/3.

V případě varianty V2 byla i přes celkové hodnocení vybrána varianta, která odděluje činnosti při posuzování vlastností od vypracování příslušné technické specifikace, aby byla zajištěna maximální nezávislost zkušebny na podnikatelském subjektu a zkoušeném stanoveném stavebním výrobku.

4.2 Srovnání platné a navrhované právní úpravy

Tabulka – Srovnání platné a připravované úpravy podle variant V1/2 + V2/2 + V3/3.

Platné právní předpisy		Navrhovaný zákon o stavebních výrobcích	
Neharmonizovaná oblast	Harmonizovaná oblast	Neharmonizovaná oblast	Harmonizovaná oblast
Autorizovaná osoba	Oznámený subjekt	Autorizovaná osoba	Oznámený subjekt
	Subjekt pro technické posuzování (TAB)	Národní subjekt pro technické posuzování	Subjekt pro technické posuzování (TAB)
Stavební technické osvědčení	Evropské technické posouzení	Národní technické posouzení	Evropské technické posouzení
Prohlášení o shodě	Prohlášení o vlastnostech	Národní prohlášení o vlastnostech	Prohlášení o vlastnostech
		Prohlášení distributora o vlastnostech	
	Zjednodušené postupy	Zjednodušené postupy	Zjednodušené postupy
Dozor nad výrobky v obchodní síti a ve výrobně	Dozor nad výrobky v obchodní síti a ve výrobně	Dozor nad výrobky v obchodní síti, výrobě, na stavbě/staveništi	Dozor nad výrobky v obchodní síti, výrobě, na stavbě/staveništi
		Povinnost projektanta specifikovat pro dané použití požadované třídy a úrovně vlastností výrobků.	Povinnost projektanta specifikovat pro dané použití požadované třídy a úrovně vlastností výrobků.
		Povinnost zhotovitele zabudovat pouze takový výrobek, který odpovídá specifikaci	Povinnost zhotovitele zabudovat pouze takový výrobek, který odpovídá specifikaci

	v projektové dokumentaci a splňuje požadavky právních předpisů	v projektové dokumentaci a splňuje požadavky právních předpisů
--	--	--

5 IMPLEMENTACE DOPORUČENÉ VARIANTY A VYNUCOVÁNÍ

Pokud jde o vynucování plnění technických požadavků na stanovené stavební výrobky a příslušnou dokumentaci, při jejich uvádění a dodávání na trh a na staveniště je výkon státní správy svěřen ČOI, a to prostředky danými kontrolním řádem a novým zákonem o stavebních výrobcích. Vynucování podmínek pro oznámení subjektů a autorizace k činnostem při posuzování stálosti vlastností náleží ÚNMZ, a to vhodnými kontrolními mechanismy včetně možnosti pozastavení nebo zrušení jejich oznámení podle týchž zákonů. Vynucování podmínek pro oznámení subjektů pro technické posuzování a národních subjektů pro technické posuzování náleží Ministerstvo průmyslu a obchodu, a to vhodnými kontrolními mechanismy včetně možnosti pozastavení nebo zrušení jejich oznámení podle týchž zákonů.

Procesní postupy jsou stanoveny jak v kontrolním řádu, tak v zákoně o přestupcích – na řízení o přestupku se užije zákon o přestupcích a podpůrně správní řád. Na kontrolu se použije kontrolní řád a podpůrně rovněž správní řád.

6 PŘEZKUM ÚČINNOSTI REGULACE

Jako perioda přiměřená pro přezkum účinnosti implementovaných opatření a pro zhodnocení pokroku při dosahování cílů novelizace se doporučuje doba 5 let. Tato perioda je dostatečně dlouhá pro shromáždění dostatečného objemu dat relevantních pro přezkum účinnosti a podnětů od dotčených subjektů a zároveň dostatečně krátká tak, aby nedošlo k přehlacení velkým objemem podnětů a navrhovaných změn.

7 KONZULTACE A ZDROJE DAT

V rámci zpracování návrhu zákona probíhaly konzultace s dotčenými subjekty, které se ukázaly být klíčové pro danou oblast – Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství hasičských záchranných sborů České republiky, ÚNMZ, ČOI, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků, Svaz podnikatelů ve stavebnictví, Svaz zkušeben pro výstavbu, Právnická fakulta Univerzity Karlovy, Sdružení pro výstavbu silnic, Technický a zkušební ústav Praha, s.p., Metrostav, a.s., a dále s nezávislými experty s dlouholetými zkušenostmi v daných oblastech.

Konzultace probíhaly v rámci 2 pracovních skupin a setkáních odborné expertní skupiny ředitele odboru stavebnictví a stavebních hmot. Dále se průběžně konaly konzultace a dílčí jednání s jednotlivými experty. Zásadní náměty, které byly diskutovány, se týkaly přizpůsobení neharmonizované oblasti stavebních výrobků harmonizované oblasti, rozšíření kompetencí ČOI o kontrolu výrobků na staveništi a ve skladovacích prostorách stavby, stanovení podmínek pro používání stavebních výrobků do staveb v České republice, včetně případných vazeb na činnost stavebních úřadů, povinnosti projektantů, stavebníků, stavbyvedoucích, technického dozoru stavebníka, výkonu státní správy a další. Zohledněno bylo stanovisko ČOI ke kontrole výrobků zabudovaných do stavby, stanovisko ÚNMZ k procesu oznamování, autorizace a určování stavebních norem.

Konkrétní kvantitativní data byla získána od:

- Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví,
- Česká obchodní inspekce
- Technický a zkušební ústav stavební Praha, s.p.
- Metrostav a.s., ČOI, ÚNMZ.

Další zdroje dat:

- Zpráva o plnění opatření směřujících k modernizaci České obchodní inspekce
- Maps of hTSs of Construction products ze 14.10.2019.
- Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě z 24.10.2019 o výsledcích hodnocení důležitosti úkolů v čl. 31 odst. 4, které jsou financovány Uníí podle čl. 34 odst. 2 Nařízení č. 305/2011/EU.

8 KONTAKT NA ZPRACOVATELE RIA

Ing. Eva Štejfová, Odbor Stavebnictví a stavebních hmot, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Na Františku 32, Praha 1, e-mail: stejfova@mpo.cz

Mgr. Jan Budinský, Odbor legislativní a právní, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Na Františku 32, Praha 1, e-mail: budinsky@mpo.cz,

9 SHRUTÍ ZÁVĚREČNÉ ZPRÁVY RIA

1. Základní identifikační údaje	
Název návrhu: Zákon o stavebních výrobcích a jejich použití do staveb	
<p>Zpracovatel / zástupce předkladatele:</p> <p>Ministerstvo průmyslu a obchodu</p>	<p>Předpokládaný termín nabytí účinnosti, v případě dělené účinnosti rozveďte</p> <p>Navrhuje se účinnost právní úpravy od 1. ledna 2023. Výjimku v účinnosti představují ustanovení o národním subjektu pro technické posuzování, autorizaci a výkonu veřejné správy Ministerstva průmyslu a obchodu a ÚNMZ, jež nabývají účinnosti 1. ledna 2022.</p>
<p>Implementace práva EU: NE; (pokud zvolíte Ano):</p> <p>- uveďte termín stanovený pro implementaci: -</p> <p>- uveďte, zda jde návrh nad rámec požadavků stanovených předpisem EU?: Ne</p> <p>Navržená právní úprava v oblasti adaptace (hlava II, díl 1) nerozšiřuje požadavky práva EU nad míru nutnou, jež je stanovena v přímo použitelném předpise pro uvádění na trh a pro dozor nad trhem a upravuje pouze to, co je nutné z hlediska požadavků práva EU.</p>	
2. Cíl návrhu zákona	
<p>Cílovým stavem bude komplexní moderní právní úprava pro oblast stavebních výrobků z hlediska posuzování stálosti vlastností stanovených stavebních výrobků, jejich uvádění a dodávání do obchodní sítě výrobcem, distributorem nebo dovozcem, uvádění a dodávání přímo na staveniště nebo do skladovacích prostor stavby, poskytování informací prostřednictvím kontaktního místa, dozoru nad trhem se stavebními výrobky a stanovení vlastností pro navrhování a použití stavebních výrobků do staveb v České republice s ohledem na splnění základních požadavků na stavby.</p> <p>Cílem úpravy je přiblížit ve výše uvedených oblastech národní úpravu osvědčenému evropskému systému a odstranit tak podstatné systémové rozdíly a odlišnosti, a to zejména nahradit systém posuzování shody u stanovených stavebních výrobků systémem posouzení stálosti vlastností; nahradit prohlášení o shodě národním prohlášením o vlastnostech; nahradit stavební technické osvědčení novou technickou specifikací národním technickým posouzením; jmenovat národní subjekty pro technické posuzování a oddělit jejich činnost od činnosti osob autorizovaných k činnostem posuzování stálosti vlastností (nyní osoby autorizované k činnostem posuzování shody).</p>	

Kromě podmínek pro uvádění a dodávání na trh je cílem navrhované úpravy vymezit vazbu mezi požadavky na vlastnosti stavebních výrobků s ohledem na jejich zamýšlené použití do staveb v České republice a požadavky existujících stavebních předpisů a blíže specifikovat obecné požadavky na použití stavebních výrobků ve stavbě stanovené v §156 odst. 2 stavebního zákona. Prostřednictvím vyhlášky o seznamu vlastností stavebních výrobků bude poskytnut veřejnosti seznam vlastností stavebních výrobků, které musí výrobce deklarovat, aby mohly být stavební výrobky, které uvádí na trh následně použity do staveb v České republice. Výrobci a distributoři stavebních výrobků tak dostanou nezbytné informace pro vydání prohlášení o vlastnostech, národního prohlášení o vlastnostech nebo prohlášení distributora o vlastnostech. Projektanti a zhotovitelé staveb budou mít zase k dispozici dostatečné informace pro návrh a následný výběr stavebních výrobků pro stavby v České republice. Dobrovolné označení SCZ bude deklarovat shodu s vyhláškou o vlastnostech stavebních výrobků.

V neposlední řadě je záměrem tvůrců návrhu připravit vyhláškou o seznamu vlastností stavebních výrobků základ pro vytvoření databáze datového standardu stavby, kde budou pro další využití k dispozici vlastnosti stavebních výrobků a jejich požadované mezní hodnoty, úrovně, třídy nebo popisy pro další využití v rámci informačního modelování staveb (BIM).

Navrhované úpravy napomohou zajistit lepší kvalitu stavebních výrobků a sdílení informací o jejich vlastnostech pro účely použití do staveb v České republice a tím zvýšit bezpečnost a trvanlivost staveb realizovaných v České republice.

3. Agregované dopady návrhu zákona

3.1 Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty: Ano

ČOI – Předpokládané vstupní náklady jsou 25,4 mil. Kč; předpokládané náklady v dalších letech jsou 18,4 mil. Kč/rok.

V celkové vstupní částce 25,4 mil. Kč se počítá se mzdovými náklady ve výši 11,5 mil. Kč, s náklady na vybavení k výkonu kontroly včetně provozních a režijních nákladů ve výši 8,9 mil. Kč (z toho náklady na vybavení jsou odhadovány na 7,0 mil. Kč), a s náklady na odběr a zkoušení vzorků ve výši 5,0 mil. Kč. Náklady pro další léta jsou počítány bez nákladů na vybavení.

Na základě požadavku MF bylo odsunuto řešení finančních nároků na státní rozpočet. Řešeno bude při přípravě rozpočtu na rok 2021.

V souvislosti s navrhovanou novelou zákona č. 22/1997 Sb., která předpokládá zavedení tzv. sponzorovaného přístupu k technickým normám, lze předpokládat hrazení přístupu k ČSN ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu.

3.2 Dopady na podnikatelské subjekty: Ano

Dopady na hospodářské subjekty (výrobci, dovozci, distributoři), které uvádějí stavební výrobky na trh v souladu s platnými právními předpisy, jsou zanedbatelné a váží se pouze ke změně jimi poskytovaných dokumentů při uvádění a dodávání na trh. Zavedení možnosti výjimek z vydání

národního prohlášení o vlastnostech, stejně jako nový systém vydávání národních technických posouzení, umožní snížení nákladů výrobců vyloučením duplicitních nebo zbytečných zkoušek.

Dopady na ostatní podnikatelské subjekty (projektové a stavební firmy) vyplývají na jedné straně z poskytnutí všech potřebných informací o relevantních požadavcích na výrobek pro jeho použití do stavby v České republice pro stavebníky, projektanty a další odpovědné osoby a na straně druhé z požadavku jednoznačně stanovit vlastnosti stavebních výrobků navrhovaných pro zabudování do stavby v příslušné dokumentaci a zajistit jejich splnění při realizaci stavby.

Snížení nákladů podnikatelských subjektů na odstranění vad způsobených zabudováním nekvalitního výrobku do stavby. Náklady na odstranění reklamovaných vad způsobených zabudováním nekvalitního výrobku do stavby lze v současnosti v České republice odhadovat minimálně na 192 mil. Kč /rok.

Dopady na autorizované osoby vyplynou z potřeby autorizace k novým položkám ve skupinách výrobků. U položek, kde nedojde k významné změně z hlediska podmínek autorizace, se předpokládá zrychlený postup.

Velikost trhu se stanovenými stavebními výrobky lze odhadovat na základě počtu posouzení výrobků v jednotlivých výrobových skupinách podle NV č. 163/2002 Sb. a přímo použitelného předpisu, poměru harmonizovaných technických specifikací, určených norem a počtu vystavených stavebních technických osvědčení (viz kapitola 1.3, části Uvádění a dodávání stavebních výrobků s označením CE na trh a Uvádění a dodávání vybraných stavebních výrobků na trh.).

Finanční dopady lze odhadovat na základě informací o finanční náročnosti zkoušek od autorizovaných osob, přičemž její výše vždy záleží rovněž na zamýšleném použití konkrétního výrobku (viz data uvedená v kapitole 1.3 část Uvádění a dodávání vybraných stavebních výrobků na trh).

3.3 Dopady na mezinárodní konkurenceschopnost ČR: Ne

...

3.4 Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje): Ne

...

3.5 Sociální dopady: Ne

3.6 Dopady na spotřebitele: Ano

Pozitivní dopad na spotřebitele vyplývá ze zvýšení bezpečnosti při užívání staveb a zlepšení jejich informovanosti o konkrétních vlastnostech stavebních výrobků použitých do dané stavby např. pro potřeby oprav a údržby staveb.

3.7 Dopady na životní prostředí: Ano

Pozitivní dopad na životní prostředí vyplývá ze zvýšení kvality staveb zlepšením kontroly kvality využívaných stavebních výrobků. Dostatek informací o konkrétních vlastnostech stavebních výrobků

může napomoci i větší důvěře v kvalitu stavebních výrobků s obsahem druhotných surovin.
3.8 Dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů: Ne

3.9 Dopady na výkon státní statistické služby: Ne

3.10 Korupční rizika: Ne

3.11 Dopady na bezpečnost nebo obranu státu: Ne

3.12 Dopady na digitálně přívětivou legislativu: Ano
Pozitivní dopad souvisí s možností zveřejňovat národní prohlášení o vlastnostech na webu. Návrh rovněž zmocňuje k poskytování dalších informací ke skupinám výrobků na internetu, zejména prostřednictvím databáze datového standardu stavebnictví.

Teze návrhu vyhlášky č./2021 Sb., o skupinách stanovených stavebních výrobků

k vládnímu návrhu zákona o stavebních výrobcích a jejich použití do staveb a o změně některých zákonů

Obsahem § 8 odst. 1 a 2, § 11 odst. 2, § 12 odst. 3, § 25 odst. 9 návrhu zákona je ustanovení, které zmocňuje Ministerstvo průmyslu a obchodu k vydání prováděcí předpisu. Ministerstvo průmyslu a obchodu předkládá spolu s návrhem zákona teze vyhlášky v tomto navrhovaném rozsahu:

Seznam stanovených stavebních výrobků určených k posuzování a ověřování stálosti vlastností (dále jen „posuzování stálosti vlastností“)

Stanoveným stavebním výrobkem se rozumí stavební výrobek, který významným způsobem ovlivňuje vlastnosti stavby, byl vyroben, uveden nebo dodán na trh v České republice za účelem trvalého zabudování do stavby nebo její části, a nevztahuje se na něj při uvádění na trh nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 305/2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh (dále jen "přímo použitelný předpis").

Stanovené stavební výrobky jsou podle zamýšleného použití do stavby, popřípadě podle společných fyzikálních, chemických nebo jiných vlastností zařazeny do skupin odpovídajících skupinám stavebních výrobků s označením CE podle přímo použitelného předpisu, kterým byly podřazeny formou podskupin aktuálně platné skupiny a položky podle členění v NV č. 163/2002 Sb., o technických požadavcích na vybrané stavební výrobky.

Systémy posouzení stálosti vlastností stanovených stavebních výrobků

Ke každé podskupině stanovených stavebních výrobků bude, s ohledem na jejich zamýšlené použití a závažnost dopadu na splnění základních požadavků na stavby a míře možného rizika ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí spojeného s jejich použitím do stavby, určen požadovaný systém posouzení stálosti vlastností.

**Příklad přiřazení podskupin stanovených stavebních výrobků podle NV č. 163/2002 Sb.
pod skupiny stavebních výrobků dle přímo použitelného předpisu**

Číslo	Skupina výrobků	POSV
01	Prefabrikované výrobky z obyčejného/lehkého betonu a autoklávovaného pórobetonu	
0101	Prefabrikované výrobky z obyčejného / lehkého betonu a autoklávovaného pórobetonu pro nekonstrukční nebo lehké konstrukční použití odpovídající aplikacím, které nejsou v případě selhání považovány za příčinu zřícení stavby nebo její části, jejího nepřipustného přetvoření nebo zranění osob (např. ohrazení, oplocení, telekomunikační spojovací skříně, obkladové prvky, odvodňovací žlaby a další prvky pro odvodnění)	IV
0102	Prefabrikované výrobky z obyčejného / lehkého betonu a autoklávovaného pórobetonu pro konstrukční použití. (např. předpjaté dutinové stropní prvky, sloupy a stožáry, základové piloty, bednicí desky, příhradové nosníky, nosníkové / tvárnice stropní dílce a prvky, desky žebrových stropů, lineární konstrukční prvky (nosníky a sloupy), prvky nosných stěn, prvky opěrných zdí, střešní prvky, sila, schodiště, prvky pro mosty, lávky a propustky, tramvajové panely, nástupištní prefabrikáty, pražce)	II+
02	Dveře, okna, okenice, vrata a příslušné stavební kování	
0201	Okna, dveře a vrata (s příslušným kovááním a bez něho) pro dělení na požární/kouřové úseky a na únikových cestách	I+
0202	Okna, dveře a vrata (s příslušným kovááním a bez něho) pro použití, na která se vztahují další specifické požadavky, zejména ochrana proti hluku a tepelná ochrana, těsnost a bezpečnost při užívání	III
0203	Stavební kováání pro dveře a vrata pro dělení na požární / kouřové úseky a na únikových cestách	I
0204	Uzávěry/okenice a rolety (s příslušným kovááním nebo bez něho) vnější použití	IV
03	Fólie, včetně litých a sestav (hydroizolační nebo parotěsné)	
0301	Hydroizolace střech	
	a) hydroizolační a parotěsné pásy a fólie, na které se vztahují požadavky reakce na oheň s předepsanou úrovní	
	A1 ¹ , A2 ¹ , B ¹ , C ¹	I
	A1 ² , A2 ² , B ² , C ² , D, E	III
	(A1 až E) ³ , F	IV
	b) hydroizolační a parotěsné vrstvy a sestavy, včetně tekutých, na které se vztahují požadavky reakce na oheň s předepsanou úrovní	
	A1 ¹ , A2 ¹ , B ¹ , C ¹	I
	A1 ² , A2 ² , B ² , C ² , D, E	III
	(A1 až E) ³ , F	IV
	c) hydroizolační a parotěsné pásy a fólie, hydroizolační a parotěsné vrstvy a sestavy, včetně tekutých pro použití, na která se vztahují požadavky z hlediska tříd namáhání střech při šíření požáru střešním pláštěm	
	- výrobky vyžadující zkoušení	III

Teze návrhu vyhlášky č. / 2021 Sb., o seznamu vlastností stavebních výrobků

k vládnímu návrhu zákona o stavebních výrobcích a jejich použití do staveb a o změně některých zákonů

Obsahem § 34 odst. 3 návrhu zákona je ustanovení, které zmocňuje Ministerstvo průmyslu a obchodu k vydání prováděcího předpisu. Ministerstvo průmyslu a obchodu předkládá, spolu s návrhem zákona, teze vyhlášky o seznamu vlastností stavebních výrobků v tomto navrhovaném rozsahu:

V seznamu jsou uvedeny ty vlastnosti stavebních výrobků, které jsou významné z hlediska možného rizika ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí spojeného s jejich použitím do stavby, zejména ochrany spotřebitele (uživatelé staveb) a způsobilosti stavby pro navržený účel.

Pro účely vyhlášky se vlastnostmi rozumí v případě stavebních výrobků s označením CE základní charakteristiky podle přímo použitelného předpisu a vlastnosti základních charakteristik, které mohou ovlivnit splnění základních požadavků na stavbu. Doplnkové vlastnosti, konkrétní úrovně a třídy, odkazy na zkušební normy aj. podrobnosti budou k dispozici internetu, a to prostřednictvím databáze datového standardu stavby.

Seznam bude rozdělen na dvě části, a to pro výrobky s označením CE a pro stanovené stavební výrobky podle vyhlášky o skupinách stanovených stavebních výrobků.

Seznam vlastností stavebních výrobků s označením CE

Stavebním výrobkem s označením CE se rozumí stavební výrobek, na který se vztahuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh (dále jen "přímo použitelný předpis").

Vlastnosti pro navržení a použití do staveb jsou specifikovány v souladu s principem rozdělení kompetencí mezi EK, která stanovuje požadavky pro uvádění a dodávání stavebních výrobků s označením CE na trh a členské státy, které nesou odpovědnost za stanovení požadavků pro návrh a použití stavebních výrobků do staveb na svém území, viz čl. 8 odst. 4 přímo použitelného předpisu. Ten umožňuje členským státům stanovit s ohledem na harmonizační rámec vlastnosti výrobků požadované konkrétním členským státem zejména s ohledem na rozdílné zeměpisné nebo klimatické podmínky a požadovanou úroveň ochrany zdraví a životního prostředí.

Seznam vlastností stavebního výrobku s označením CE bude v následujícím rozsahu:

- číslo skupiny výrobků podle přímo použitelného předpisu;
- název stavebního výrobku;
- zamýšlené použití výrobku;
- označení harmonizované technické specifikace stanovující vlastnosti stavebního výrobku, které mohou ovlivnit splnění základních požadavků na stavby (mandátové vlastnosti uvedené v příloze ZA harmonizované normě) včetně uvedení roku vydání;

- základní charakteristiky požadované pro návrh a použití výrobků do staveb v České republice;
- metody zkoušení;
- poznámka (podstatná z hlediska použití základní charakteristiky, pro přesnější vymezení použití).

Seznam vlastností stanovených stavebních výrobků

Stanoveným stavebním výrobkem stavební výrobek se rozumí neharmonizovaný stavební výrobek (bez označení CE), který významným způsobem ovlivňuje vlastnosti stavby a je uveden v seznamu ve vyhlášce o skupinách stanovených stavebních výrobků.

Seznam vlastností stanoveného stavebního výrobku bude v následujícím rozsahu:

- číslo skupiny výrobků podle seznamu ve vyhlášce o skupinách stanovených stavebních výrobků;
- číslo podskupiny výrobků podle seznamu ve vyhlášce o skupinách stanovených stavebních výrobků;
- název stavebního výrobku;
- zamýšlené použití výrobku;
- označení technické specifikace stanovující vlastnosti stavebního výrobku, které mohou ovlivnit splnění základních požadavků na stavby (určená stavební norma, evropský dokument pro technické posuzování);
- vlastnosti požadované pro návrh a použití do staveb v České republice;
- metody zkoušení;
- poznámka (podstatná z hlediska použití základní charakteristiky, pro přesnější vymezení použití).

Příklad vlastností stavebních výrobků s označením CE (pro skupinu č. 24 Kamenivo):

Skupina	Název výrobku	Zamýšlené použití	Technická specifikace	Základní charakteristiky	Metoda zkoušení	Poznámky				
		24 Kamenivo								
	Kamenivo do betonu									
	Filery, získané úpravou přírodního, umělého nebo recyklovanéh o materiálu a směsi těchto kameniv	příprava betonu pro pozemní stavby, pozemní komunikace a jiné inženýrské stavby	ČSN EN 12620+A1: 2008	Jemnost/velikost zrn a objemová hmotnost						
				Složky/obsah						
				Čistota						
				Objemová stálost						
				Nebezpečné látky						
				Trvanlivost proti zmrazování a rozmrazování						
	Kamenivo, získané úpravou přírodního, umělého nebo recyklovanéh o materiálu a směsi těchto kameniv	příprava betonu pro pozemní stavby, pozemní komunikace a jiné inženýrské stavby	ČSN EN 12620+A1: 2008	Tvar zrn, frakce a objemová hmotnost						
				Čistota						
				Odolnost proti drcení						
				Odolnost proti otěru/ohladitelnosti/obru su						
				Složky/obsah						
				Objemová stálost						
				Nasákavost vodou						
				Nebezpečné látky						
				Trvanlivost proti zmrazování a rozmrazování						
						Kamenivo pro asfaltové směsi a povrchové vrstvy pozemních komunikací, letištních a jiných dopravních ploch				
					Filer získaný zpracováním přírodních, umělých nebo recyklovaných materiálů	Kamenivo pro asfaltové směsi a povrchové vrstvy pozemních komunikací, letištních a jiných dopravních ploch	ČSN EN 13043:2004	Jemnost, měrná hmotnost a objemová hmotnost		
								Ztužující vlastnosti		
Rozpustnost ve vodě a citlivost na vodu										
Čistota										
Poréznost/mezerovitost										
ztráta žíháním (jen pro popílek)										
Nebezpečné látky										
Odolnost proti zmrazování a rozmrazování										
Kamenivo získané zpracováním přírodních, umělých nebo recyklovaných materiálů	Kamenivo pro asfaltové směsi a povrchové vrstvy pozemních komunikací, letištních a jiných dopravních ploch	ČSN EN 13043:2004	tvar zrn, velikost a objemová hmotnost			Označení (d/D)				
			Tvar zrn, frakce a objemová hmotnost							
			Čistota							
			Procento drcených zrn							
			Odolnost proti drcení							
			Odolnost proti otěru/ohladitelnosti/obru su							
			Odolnost vůči tepelným šokům							

				Objemová stálost		
				složení/obsah		
				Nebezpečné látky		
				Odolnost proti zmrázování a rozmrazování		
				Trvanlivost vůči povětrnosti		
				Odolnost kameniva proti obrusu pneumatikami s hroty		
	Kamenivo pro kolejové lože					
	Kamenivo získané úpravou přírodního, umělého nebo recyklací drceného nestmeleného kameniva	Kamenivo pro kolejové lože pro použití na stavbu železniční tratě	ČSN EN 13450:2004	Tvar zrn, frakce a objemová hmotnost		
				Odolnost proti drcení		
				Odolnost proti otěru/ohladitelnosti/obrusu		
				Čistota		
				Nebezpečné látky		
				Odolnost proti zmrázování a rozmrazování		
				Odolnost proti zvětrávání		
	Kamenivo pro malty					
	Filery, získané úpravou přírodního, umělého nebo recyklovaného o materiálu a směsi těchto kameniv	Kamenivo pro malty pro pozemní stavby, pozemní komunikace a inženýrské stavby	ČSN EN 13139:2004	Jemnost, frakce a objemová hmotnost		Označení d/D
				Složky/obsah		
				Čistota		
				ztráta žíháním (jen pro popílek a umělé kamenivo)		
				Nebezpečné látky		
				Trvanlivost proti zmrázování a rozmrazování		
	Kamenivo, získané úpravou přírodního, umělého nebo recyklovaného o materiálu	Kamenivo pro malty pro pozemní stavby, pozemní komunikace a inženýrské stavby	ČSN EN 13139:2004	Tvar zrn, frakce a objemová hmotnost		Označení d/D
				Čistota		
				Složky/obsah		
				Objemová stálost (jen pro umělé kamenivo)		
				Nasákavost vodou		
				Nebezpečné látky		
				Trvanlivost proti zmrázování a rozmrazování		
				Trvanlivost proti alkalicko-křemičité reakci		
	Kamenivo pro nestmelené směsi a směsi stmelené hydraulickými pojivy pro inženýrské stavby a pozemní komunikace					
	Kamenivo, získané úpravou přírodního, umělého nebo	Kamenivo pro nestmelené směsi a směsi stmelené hydraulickým	ČSN EN 13242+A1: 2008	Tvar zrn, frakce a objemová hmotnost		Označení (d/D)
				Čistota		
				Procento drcených zrn		
				Odolnost proti drcení		
				Objemová stálost		

	recyklovanéh o materiálu	i pojivy pro inženýrské stavby a pozemní komunikace		Nasákavost vodou		
				Složky/obsah		
				Odolnost proti otěru/ohladitelnosti/obru su		
				Nebezpečné látky		
				Trvanlivost vůči povětrnosti		
				Trvanlivost proti zmrazování a rozmrazování		
Kámen pro vodní stavby						
	kamenivo získané úpravou přírodního, umělého a recyklovanéh o materiálu a směsi těchto kameniv	ochrana vodních staveb a regulační stavby	ČSN EN 13383- 1:2004	Tvar zrn, zrnění a objemová hmotnost zrn		
				Odolnost proti porušení		
				Odolnost proti otěru/ohladitelnosti/obru su		
				uvolňování nebezpečných látek		
				Trvanlivost vůči zvětrávání		
				trvanlivost vůči zmrazování a rozmrazování		
				Trvanlivost vůči krystalizaci solí		
				trvanlivost vůči „rozpadavosti“ (Sonnenbrand) čediče		
Pórovité kamenivo do betonu, malty a injektážní malty						
	Filer jako pórovité kamenivo, získané úpravou přírodního, umělého nebo recyklovanéh o materiálu a směsi těchto kameniv pro použití do betonu, malty a injektážní malty	pro pozemní stavby, pozemní komunikace a inženýrské stavby a výroba betonových dílců	ČSN EN 13055- 1:2004	Jemnost/velikost zrn		
				Sypná hmotnost		
				Složky/obsah		
				Čistota		
				objemová stálost		% ztráty hmotnosti Pokud se požaduje odolnost proti rozpadu musí se stanovit podle přílohy B a výsledek se musí deklarovat. Tato zkouška je vhodná pro kamenivo se sypnou objemovou hmotností větší než 150 kg/m3

						(0,15 Mg/m ³).
				ztráta žíháním (jen pro popílek a umělé kamenivo)		
				Nebezpečné látky		
				Trvanlivost proti zmrazování a rozmrazování		
	Pórovité kamenivo, získané úpravou přírodního, umělého nebo recyklovaného o materiálu a směsi těchto kameniv pro použití do betonu, malty a injektážní malty	pro pozemní stavby, pozemní komunikace a inženýrské stavby a výroba betonových dílců	ČSN EN 13055-1:2004	Tvar zrn		
				Velikost zrn		
				Sypná hmotnost		
				Procentní podíl drcených zrn		
				Čistota		
				Odolnost proti drcení		
				Složky/obsah		
				objemová stálost		% ztráty hmotnosti Pokud se požaduje odolnost proti rozpadu musí se stanovit podle přílohy B a výsledek se musí deklarovat. Tato zkouška je vhodná pro kamenivo se sypnou objemovou hmotností větší než 150 kg/m ³ (0,15 Mg/m ³).
				nasákavost vodou		Deklarovaná hodnota
				Nebezpečné látky		
				Trvanlivost proti zmrazování a rozmrazování		

				Trvanlivost proti alkalicko-křemičité reakci		Pokud je požadován o zjištění alkalicko-křemičité reakce, musí se posoudit podle předpisů platných v místě použití pórovitého kameniva a výsledky se musí deklarovat.	
	Pórovité kamenivo pro asfaltové směsi a povrchové úpravy a pro nestmelené a stmelené aplikace						
	Filer z pórovitého kameniva	pro asfaltové směsi a povrchové úpravy	ČSN EN 13055-2:2006	Sypná hmotnost			
				Velikost zrn			
				Trvanlivost proti zmrazování a rozmrazování			
				Porosita/objem pórů			
				Stabilizační vlastnosti			
				Rozpustnost ve vodě			
				ztráta žháním (jen pro popílek)			
				Nebezpečné látky			
				Čistota			
				Uvolnění nebezpečných látek			
	Pórovité kamenivo pro asfaltové směsi a povrchové úpravy a pro nestmelené a stmelené aplikace	pro asfaltové směsi a povrchové úpravy	ČSN EN 13055-2:2006	Sypná hmotnost			
				Velikost zrn			
				Tvar zrn			
				Odolnost proti drcení			
				Procentní podíl drcených zrn			
				Odolnost proti rozpadu			
				Trvanlivost proti zmrazování a rozmrazování			
				odolnost proti tepelnému šoku			
				Přilnavost k asfaltovému pojivu			
				Odolnost proti drcení/obrusu/ohladitelnost			
				Složky/obsah			
				Nebezpečné látky			
				Uvolnění nebezpečných látek			
		pro nestmelené a hydraulicky		Sypná hmotnost			
				Velikost zrn			
				Tvar zrn			

		stmelené aplikace		Nasákavost vodou/vzlínávnost		
				Odolnost proti drcení		
				Procentní podíl drcených zrn		
				Odolnost proti rozpadu		
				Trvanlivost proti zmrazování a rozmrazování		
				Složky/obsah		
				Čistota		
				Uvolnění nebezpečných látek		
				Nebezpečné látky		

Příklad vlastností stanovených stavebních výrobků (pro skupinu č. 24 Kamenivo):

Skupina	Podskupina	Název výrobku	Zamýšlené použití	Technická specifikace	Vlastnosti	Metoda zkoušení	Poznámka
	24 Kamenivo						
		2401 Kamenivo pro drážní stavby					
		Kamenivo pro konstrukční vrstvy tělesa železničních o spodku	Kamenivo pro konstrukční vrstvy tělesa železničních o spodku		Zrnitost		
					Jemné částice		
					Zkouška ztrátou sušením		
					Zkouška methylenovou modří		
					Podíl drcených zrn		
					Cizorodé částice		
					Odolnost proti drcení		
					Nasákavost vodou		
					Trvanlivost síranem sodným		
					Odolnost proti zmrazování a rozmrazování		
					objemová hmotnost		
					Sypná hmotnost volně sypaného a setřeseného kameniva		
					Mezerovitost volně sypaného a setřeseného kameniva		
					Složky/obsah		
					Obsah chloridů		
					Potencionální přítomnost humusu		
					Petrografický rozbor		
					Nebezpečné látky		

Rozdílová tabulka návrhu předpisu ČR s legislativou ES

Návrh zákona o stavebních výrobcích a jejich použití do staveb		Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS	
Ustanovení (část, §, odst., písm. apod.)	Obsah	Celex č.	Ustanovení (čl., odst., písm., bod, apod.)
§ 4 odst. 1	<p style="text-align: center;">§ 4</p> <p><u>(1) Uvádění a dodávání stavebních výrobků s označením CE na trh upravuje přímo použitelný předpis.</u></p>	32011R0305	<p style="text-align: center;"><i>Článek 1</i> Předmět</p> <p>Toto nařízení stanoví podmínky pro uvádění a dodávání stavebních výrobků na trh stanovením harmonizovaných pravidel pro vyjádření vlastností stavebních výrobků ve vztahu k jejich základním charakteristikám a pro používání označení CE u těchto výrobků.</p> <p style="text-align: center;"><i>Článek 8</i> Obecné zásady a použití označení CE</p> <p>4. Členský stát na svém území nebo v rámci své pravomoci nezakáže ani nebrání dodávání na trh nebo používání stavebních výrobků, které nesou označení CE, pokud vlastnosti uvedené v prohlášení odpovídají požadavkům pro toto použití v členském státě.</p> <p>5. Členské státy zajistí, aby předpisy nebo podmínky stanovené veřejnými nebo soukromými subjekty, které působí jako podnik veřejného práva nebo jako veřejný orgán na základě monopolního postavení nebo s veřejným zmocněním, nebránily používání stavebních výrobků nesoucích označení CE, pokud vlastnosti uvedené v prohlášení odpovídají požadavkům pro jejich použití v členském státě.</p>
§ 4 odst. 2	<p style="text-align: center;">§ 4</p> <p><u>(2) Odkazuje-li přímo použitelný předpis³⁾ na jazyk určený nebo požadovaný členským státem, je tímto jazykem český jazyk.</u></p> <p>_____</p> <p>³⁾ Například čl. 7 odst. 4, čl. 11 odst. 6, čl. 13 odst. 4 a čl. 14 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011.</p>	32011R0305	<p style="text-align: center;"><i>Článek 7</i> Poskytování prohlášení o vlastnostech</p> <p>4. Prohlášení o vlastnostech se poskytuje v jazyce nebo v jazycích požadovaných členským státem, v němž je výrobek dodáván na trh.</p> <p style="text-align: center;"><i>Článek 11</i> Povinnosti výrobců</p> <p>6. Výrobci při dodávání stavebního výrobku na trh zajistí, aby byly k výrobku připojeny pokyny a bezpečnostní informace v jazyce určeném dotčeným členským státem, kterému uživatelé snadno rozumějí.</p> <p style="text-align: center;"><i>Článek 13</i> Povinnosti dovozců</p> <p>4. Dovožci při dodávání stavebního výrobku na trh zajistí, aby byly k výrobku přiloženy pokyny a informace o bezpečnosti výrobku v jazyce určeném členským státem, kterému uživatelé snadno rozumějí.</p> <p style="text-align: center;"><i>Článek 14</i> Povinnosti distributorů</p>

			<p>2. Před dodáním stavebního výrobku na trh distributoři zajistí, aby výrobek nesl, je-li vyžadováno, označení CE a byly k němu připojeny dokumenty požadované tímto nařízením a pokyny a informace o bezpečnosti výrobku v jazyce určeném dotčeným členským státem, kterému uživatelé snadno rozumějí. Dále distributoři zajistí, aby výrobce i dovozce splnili požadavky stanovené v čl. 11 odst. 4 a 5 a v čl. 13 odst. 3.</p>
§ 5	<p>§ 5</p> <p>Subjekty pro technické posuzování stavebních výrobků s označením CE</p> <p>(1) <u>Podle čl. 29 přímo použitelného předpisu Ministerstvo může pověřit právnickou osobu na základě její žádosti výkonem činností subjektu pro technické posuzování tak, aby byla zajištěna potřebná kapacita pro zpracování evropských technických posouzení. Požadavky na subjekty pro technické posuzování a jejich povinnosti stanoví čl. 30 přímo použitelného předpisu.</u></p> <p>(2) <u>Žádost podle odstavce 1, kromě náležitostí podle správního řádu, obsahuje vymezení skupin stavebních výrobků s označením CE, pro něž má být právnická osoba pověřena subjektem pro technické posuzování. Součástí žádosti jsou doklady prokazující splnění podmínek stanovených v tabulce 2 přílohy IV. přímo použitelného předpisu.</u></p> <p>(3) <u>Výroková část rozhodnutí, kterým Ministerstvo pověřuje právnickou osobu výkonem činností subjektu pro technické posuzování, kromě náležitostí podle správního řádu, obsahuje vymezení skupin stavebních výrobků s označením CE, pro něž se právnická osoba pověřuje subjektem pro technické posuzování.</u></p> <p>(4) <u>Ministerstvo kontroluje podle čl. 29 odst. 3 přímo použitelného předpisu, zda subjekt pro technické posuzování dodržuje povinnosti a splňuje požadavky stanovené přímo použitelným předpisem. V případě, že subjekt pro technické posuzování přestane splňovat požadavky nebo neplní povinnosti stanovené přímo použitelným předpisem, Ministerstvo zruší podle čl. 30 odst. 3 přímo použitelného předpisu jeho pověření k výkonu činností subjektu pro technické posuzování.</u></p>	32011R0305	<p><i>Článek 29</i></p> <p>Určení, kontrola a hodnocení subjektů pro technické posuzování</p> <p>1. Členské státy mohou určit subjekty pro technické posuzování na svých územích, zejména pro jednu nebo několik skupin výrobků uvedených v tabulce 1 přílohy IV.</p> <p>Členské státy, které určily subjekt pro technické posuzování oznámí ostatním členským státům a Komisi název a adresu takového subjektu pro technické posuzování a skupinu výrobků, pro kterou byl subjekt pro technické posuzování určen.</p> <p>2. Komise zveřejní elektronickými prostředky seznam subjektů pro technické posuzování, ve kterém budou uvedeny skupiny výrobků, pro které jsou subjekty pro technické posuzování určeny, přičemž se vynasnaží dosáhnout nejvyšší možné míry transparentnosti.</p> <p>Komise zveřejní každou aktualizaci tohoto seznamu.</p> <p>3. Členské státy kontrolují činnosti a způsobilost subjektů pro technické posuzování, které určily, a vyhodnocují je ve vztahu k příslušným požadavkům stanoveným v tabulce 2 přílohy IV.</p> <p>Členské státy informují Komisi o svých vnitrostátních postupech pro určení subjektů pro technické posuzování, o kontrole jejich činnosti, způsobilosti a o veškerých změnách těchto informací.</p> <p>4. Komise přijme po konzultaci Stálého výboru pro stavebnictví pokyny pro provádění hodnocení subjektů pro technické posuzování.</p> <p><i>Článek 30</i></p> <p>Požadavky na subjekty pro technické posuzování</p> <p>1. Subjekt pro technické posuzování provádí posuzování a vydává evropské technické posouzení pro skupinu výrobků, pro kterou byl určen.</p> <p>Subjekt pro technické posuzování musí v rozsahu svého určení splňovat požadavky stanovené v tabulce 2 přílohy IV.</p> <p>2. Subjekt pro technické posuzování zveřejní svou organizační strukturu a jména členů svých vnitřních rozhodovacích orgánů.</p> <p>3. Nesplňuje-li již subjekt pro technické posuzování požadavky uvedené v odstavci 1, členský stát zruší určení tohoto subjektu pro technické posuzování pro příslušnou skupinu výrobků a informuje o tom Komisi a jiné členské státy.</p>

§ 6	<p style="text-align: center;">§ 6</p> <p style="text-align: center;">Oznámené subjekty</p> <p>(1) <u>Úřad provádí oznamování subjektů oprávněných provádět činnosti oznámeného subjektu⁴⁾.</u></p> <p>(2) <u>Pro proces oznamování, pro práva a povinnosti oznámených subjektů a pro výkon státní správy s tím související se použijí obdobně ustanovení upravující oznámení a kontrolu oznámených subjektů zákona o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh⁵⁾.</u></p> <p>⁴⁾ Čl. 39 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011.</p> <p>⁵⁾ § 17 až 26 zákona č. 90/2016 Sb., o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh, ve znění zákona č. 265/2017 Sb.</p>	32011R0305	<p style="text-align: center;">KAPITOLA VII</p> <p style="text-align: center;">OZNAMUJÍCÍ ORGÁNY A OZNÁMENÉ SUBJEKTY</p> <p style="text-align: center;"><i>Článek 39</i></p> <p style="text-align: center;">Oznámení</p> <p>Členské státy oznámí Komisi a ostatním členským státům subjekty oprávněné provádět úkoly třetích stran v postupu posuzování a ověřování stálosti vlastností podle tohoto nařízení (dále jen „oznámené subjekty“).</p> <p style="text-align: center;"><i>Článek 40</i></p> <p style="text-align: center;">Oznamující orgány</p> <p>1. Členské státy určí oznamující orgán odpovědný za vytvoření a provádění nezbytných postupů posuzování a oznamování subjektů s oprávněním provádět úkoly třetích stran v postupu posuzování a ověřování stálosti vlastností pro účely tohoto nařízení a za kontrolu oznámených subjektů, včetně souladu s článkem 43. ...</p> <p style="text-align: center;"><i>Článek 42</i></p> <p style="text-align: center;">Informační povinnost členských států</p> <p>Členské státy informují Komisi o svých vnitrostátních postupech posuzování a oznamování subjektů, které jsou oprávněny plnit úkoly třetích stran v postupu posuzování a ověřování stálosti vlastností, a pro kontrolu oznámených subjektů a o změnách těchto postupů. Komise tyto informace zveřejní.</p> <p style="text-align: center;"><i>Článek 43</i></p> <p style="text-align: center;">Požadavky týkající se oznámených subjektů</p> <p>1. Pro účely oznamování musí oznámený subjekt splňovat požadavky stanovené v odstavcích 2 až 11.</p> <p>2. Oznámený subjekt se zřizuje podle vnitrostátních právních předpisů a musí mít právní subjektivitu.</p> <p>3. Oznámený subjekt musí být třetí stranou nezávislou na organizaci nebo stavebním výrobku, který posuzuje.</p> <p>Za takovýto subjekt může být považován subjekt patřící k hospodářskému sdružení nebo profesnímu sdružení zastupujícímu podniky, jež se podílejí na navrhování, výrobě, dodávání, montáži, používání nebo údržbě stavebních výrobků, které tento subjekt posuzuje, pokud je prokázána jeho nezávislost a neexistence jakéhokoli střetu zájmů...</p> <p style="text-align: center;"><i>Článek 48</i></p> <p style="text-align: center;">Postup oznamování</p> <p>1. Oznamující orgány mohou oznámit pouze subjekty, které splňují požadavky stanovené v článku 43.</p>
§ 27, odst. 1, 2	<p style="text-align: center;">Hlava IV</p> <p style="text-align: center;">Kontaktní místo pro stavební výrobky</p> <p style="text-align: center;">§ 27</p> <p>(1) <u>Ministerstvo vykonává činnost kontaktního místa pro stavební výrobky (dále jen „kontaktní místo“).</u></p> <p>(2) <u>Informace o stavebních výrobcích s označením CE poskytuje kontaktní místo podle čl. 10 přímo použitelného předpisu.</u></p>	32011R0305	<p style="text-align: center;"><i>Článek 10</i></p> <p style="text-align: center;">Kontaktní místa pro stavební výrobky</p> <p>1. Členské státy určí kontaktní místa pro stavební výrobky podle článku 9 nařízení (ES) č. 764/2008.</p> <p>2. Články 10 a 11 nařízení (ES) č. 764/2008 se použijí na kontaktní místa pro stavební výrobky.</p> <p>3. Pokud jde o úkoly vymezené v čl. 10 odst. 1 nařízení (ES) č. 764/2008, každý členský stát zajistí, aby kontaktní místa pro stavební výrobky na jeho území poskytovala pomocí transparentních a snadno srozumitelných formulací informace o ustanoveních, která mají za cíl splnění základních požadavků na</p>

			stavby vztahujících se na zamýšlené použití každého stavebního výrobku, jak je stanoveno v čl. 6 odst. 3 písm. e) tohoto nařízení. 4. Kontaktní místa pro stavební výrobky musí být schopna plnit své úkoly tak, aby nedocházelo ke střetu zájmů, zejména pokud jde o postupy získávání označení CE.
§ 35 odst. 2	<p>§ 35</p> <p>(2) Česká obchodní inspekce vykonává působnost vnitrostátního orgánu podle čl. 11 odst. 7 a 8, čl. 12 odst. 2 písm. b), čl. 13 odst. 7 a 9 a čl. 14 odst. 4 a 5 přímo použitelného předpisu, působnost kontrolního úřadu podle čl. 12 odst. 2 písm. a) přímo použitelného předpisu, a orgánu dozoru nad trhem podle čl. 13 odst. 2, čl. 13 odst. 8, čl. 14 odst. 2 a čl. 16, čl. 50 a čl. 56 přímo použitelného předpisu.</p>	32011R0305	<p>KAPITOLA VIII</p> <p>DOZOR NAD TRHEM A OCHRANNÉ POSTUPY</p> <p><i>Článek 56</i></p> <p>Postup na vnitrostátní úrovni při nakládání se stavebními výrobky představujícími riziko</p> <p>1. Pokud orgány dozoru nad trhem jednoho členského státu přijaly opatření podle článku 20 nařízení (ES) č. 765/2008 nebo pokud mají dostatečné důvody domnívat se, že stavební výrobek, na nějž se vztahuje harmonizovaná norma nebo pro nějž bylo vydáno evropské technické posouzení, nesplňuje vlastnosti uvedené v prohlášení a představuje riziko pro splnění základních požadavků na stavby, na něž se vztahuje toto nařízení, provedou hodnocení toho, zda dotčený výrobek splňuje všechny příslušné požadavky stanovené tímto nařízením. Příslušné hospodářské subjekty spolupracují v nezbytné míře s orgány dozoru nad trhem.</p> <p>Pokud v průběhu tohoto hodnocení orgány dozoru nad trhem zjistí, že stavební výrobek nesplňuje požadavky stanovené tímto nařízením, požádají neprodleně příslušný hospodářský subjekt, aby přijal všechna vhodná nápravná opatření k uvedení výrobku do souladu s těmito požadavky, zejména s vlastnostmi uvedenými v prohlášení, nebo aby výrobek stáhnul z trhu nebo z oběhu ve lhůtě, kterou může stanovit a která je přiměřená povaze rizika. ...</p>
§ 39	<p>§ 39</p> <p><u>Obdrží-li Česká obchodní inspekce od Evropské komise nebo příslušného orgánu členského státu Evropské unie oznámení o přijetí opatření vůči stavebnímu výrobku s označením CE, postupuje podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 2019/1020¹⁶⁾.</u></p> <p>¹⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 2019/1020 ze dne 20. června 2019 o dozoru nad trhem a souladu výrobků s předpisy a o změně směrnice 2004/42/ES a nařízení (ES) č. 765/2008 a (EU) č. 305/2011. Zákon č. .../2021 Sb. o dozoru nad trhem a souladu výrobků s předpisy..</p>	32011R0305	<p>KAPITOLA VIII</p> <p>DOZOR NAD TRHEM A OCHRANNÉ POSTUPY</p> <p><i>Článek 56</i></p> <p>Postup na vnitrostátní úrovni při nakládání se stavebními výrobky představujícími riziko</p> <p>1. Pokud orgány dozoru nad trhem jednoho členského státu přijaly opatření podle článku 20 nařízení (ES) č. 765/2008 nebo pokud mají dostatečné důvody domnívat se, že stavební výrobek, na nějž se vztahuje harmonizovaná norma nebo pro nějž bylo vydáno evropské technické posouzení, nesplňuje vlastnosti uvedené v prohlášení a představuje riziko pro splnění základních požadavků na stavby, na něž se vztahuje toto nařízení, provedou hodnocení toho, zda dotčený výrobek splňuje všechny příslušné požadavky stanovené tímto nařízením. Příslušné hospodářské subjekty spolupracují v nezbytné míře s orgány dozoru nad trhem.</p> <p>Pokud v průběhu tohoto hodnocení orgány dozoru nad trhem zjistí, že stavební výrobek nesplňuje požadavky stanovené tímto nařízením, požádají neprodleně příslušný hospodářský subjekt, aby přijal všechna vhodná nápravná opatření k uvedení výrobku do souladu s těmito požadavky, zejména s vlastnostmi uvedenými v prohlášení, nebo aby výrobek stáhnul z</p>

		<p>trhu nebo z oběhu ve lhůtě, kterou může stanovit a která je přiměřená povaze rizika.</p> <p>Orgány dozoru nad trhem odpovídajícím způsobem informují oznámený subjekt, pokud je tento subjekt nějak dotčen.</p> <p>Na opatření uvedená ve druhém pododstavci tohoto odstavce se použije článek 21 nařízení (ES) č. 765/2008.</p> <p>2. Domnívají-li se orgány dozoru nad trhem, že se nesoulad neomezuje pouze na území jejich členského státu, informují Komisi a ostatní členské státy o výsledcích hodnocení a opatřeních, která měl hospodářský subjekt na jejich žádost přijmout.</p> <p>3. Hospodářský subjekt zajistí, aby byla přijata všechna vhodná nápravná opatření u všech dotčených stavebních výrobků, které dodával na trh v celé Unii.</p> <p>4. Pokud příslušný hospodářský subjekt ve lhůtě uvedené v odst. 1 druhém pododstavci nepřijme přiměřená nápravná opatření, přijmou orgány dozoru nad trhem všechna vhodná prozatímní opatření mající za cíl zakázat nebo omezit dodávání stavebního výrobku na trh daného členského státu, nebo jej stáhnout z trhu nebo oběhu.</p> <p>Orgány dozoru o takových opatřeních neprodleně informují Komisi a ostatní členské státy.</p> <p>5. Součástí informací uvedených v odstavci 4 jsou všechny dostupné podrobnosti, zejména údaje nezbytné pro identifikaci nevyhovujícího stavebního výrobku, údaje o původu stavebního výrobku, povaze údajného nesouladu a souvisejícího rizika, povaze a době trvání opatření přijatých na vnitrostátní úrovni, jakož i argumenty příslušného hospodářského subjektu. Orgány dozoru nad trhem zejména uvedou, zda je důvodem nesouladu některý z těchto nedostatků:</p> <p>a) výrobek nesplňuje vlastnosti uvedené v prohlášení nebo požadavky týkající se plnění základních požadavků na stavbu stanovené tímto nařízením;</p> <p>b) nedostatky v harmonizovaných technických specifikacích nebo ve specifické technické dokumentaci.</p> <p>6. Členské státy jiné než členský stát, který zahájil tento postup, neprodleně informují Komisi a ostatní členské státy o veškerých přijatých opatřeních a o všech doplňujících informacích, které mají k dispozici, o nesouladu dotčeného stavebního výrobku, a v případě nesouhlasu s oznámenými vnitro- státními opatřeními o svých námitkách.</p> <p>7. Pokud do patnácti pracovních dnů od přijetí informací uvedených v odstavci 4 nevznese žádný členský stát ani Komise námitku, pokud jde o prozatímní opatření, která členský stát přijal v souvislosti s dotčeným stavebním výrobkem, považují se tato opatření za oprávněná.</p> <p>8. Členské státy zajistí, aby byla v souvislosti s dotčeným stavebním výrobkem neprodleně přijata vhodná omezující opatření, jako je stažení daného výrobku z jejich trhů.</p>
--	--	---

Číslo předpisu ES (kód celex)	Název předpisu ES
-------------------------------	-------------------

32011R0305	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS
------------	---

Platné znění dotčených ustanovení zákonů s vyznačením navrhovaných změn

Zákon o technických požadavcích na výrobky

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje

- a) způsob stanovování technických požadavků na výrobky, které by mohly ve zvýšené míře ohrozit zdraví nebo bezpečnost osob, majetek nebo životní prostředí, popřípadě jiný veřejný zájem, (dále jen "oprávněný zájem"),
- b) práva a povinnosti osob, které uvádějí na trh nebo distribuují, popřípadě uvádějí do provozu výrobky, které by mohly ve zvýšené míře ohrozit oprávněný zájem; tímto nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů pro provoz výrobků,¹⁾
- c) práva a povinnosti osob pověřených k činnostem podle tohoto zákona, které souvisí s tvorbou a uplatňováním českých technických norem nebo se státním zkušebnictvím,
- d) způsob zajištění informačních povinností souvisejících s tvorbou technických předpisů a technických norem, vyplývajících z mezinárodních smluv a požadavků práva Evropských společenství.

(2) Tento zákon dále upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropských společenství^{1a)} akreditaci subjektů posuzování shody (dále jen „akreditace“).

~~(3) Tento zákon též upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropské unie¹⁰⁾ (dále jen „přímo použitelný předpis pro stavební výrobky“) výkon státní správy v souvislosti s uváděním a dodáváním stavebních výrobků vymezených přímo použitelným předpisem pro stavební výrobky (dále jen „stavební výrobky s označením CE“) na trh, včetně dozoru nad plněním povinností stanovených přímo použitelným předpisem pro stavební výrobky a ukládání sankcí za jejich porušení.~~

1) Například zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě.

1a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ze dne 9. července 2008, kterým se stanoví požadavky na akreditaci a dozor nad trhem týkající se uvádění výrobků na trh a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 339/93.

~~10) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS.~~

§ 9

Státní zkušebnictví

Státní zkušebnictví je soubor činností uskutečňovaných Úřadem a osobami pověřenými podle tohoto zákona, jejichž cílem je zabezpečit u výrobků stanovených podle tohoto zákona posouzení jejich shody s technickými požadavky stanovenými nařízeními vlády (dále jen "posouzení shody") ~~a u stavebních výrobků s označením CE posouzení a ověření stálosti jejich vlastností podle přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky.~~

§ 11e

Subjekty pro technické posuzování

~~(1) Ministerstvo může pověřit právnickou osobu na základě její žádosti výkonem činností subjektu pro technické posuzování¹⁵⁾, pokud splňuje požadavky stanovené přímo použitelným předpisem pro stavební výrobky.~~

~~(2) Ministerstvo kontroluje, zda subjekt pro technické posuzování dodržuje povinnosti a splňuje požadavky stanovené přímo použitelným předpisem pro stavební výrobky. V případě, že subjekt pro technické posuzování tyto povinnosti a požadavky neplní, Ministerstvo zruší jeho pověření k výkonu činností subjektu pro technické posuzování.~~

~~(3) Ministerstvo v souladu s přímo použitelným předpisem pro stavební výrobky oznamuje Evropské komisi a členským státům Evropské unie název a sídlo pověřeného subjektu pro technické posuzování a skupiny výrobků, pro které byl subjekt pro technické posuzování pověřen, každou změnu těchto údajů, jakož i zrušení pověření. Ministerstvo dále informuje Evropskou komisi o vnitrostátním postupu pro určení subjektů pro technické posuzování, o kontrole jejich činnosti a způsobilosti a o veškerých změnách těchto informací.~~

~~15) Čl. 30 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011.~~

~~§ 11d~~

~~Oznamování subjektů oprávněných provádět činnosti oznamování subjektu při posuzování a ověřování stálosti vlastností stavebních výrobků s označením CE, práva a povinnosti těchto subjektů, jejich kontrolu a sankce za porušení jejich povinností, a postup při pozastavení, omezení nebo odvolání oznámení, včetně informačních povinností souvisejících s oznamováním, upravuje zákon o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh.~~

§ 13

(1) Stanovený výrobek může být uveden na trh nebo, u výrobků stanovených nařízením vlády, uveden do provozu pouze za předpokladu, že splňuje technické požadavky stanovené podle § 12 odst. 1 písm. b), po posouzení shody postupem stanoveným podle § 12 odst. 3 a jsou-li splněny podmínky uvedené v odstavci 2. Pokud se dovozce před uvedením stanoveného výrobku na trh domnívá nebo má i jen důvod se domnívat, že tento výrobek nesplňuje technické požadavky stanovené podle § 12 odst. 1 písm. b) a navíc ohrožuje zdraví, informuje o tom u výrobků stanovených nařízením vlády příslušný orgán dozoru a výrobce.

(2) Stanovený výrobek, má-li být uveden na trh, popřípadě do provozu, musí nebo může být v rozsahu a za podmínek stanovených nařízením vlády opatřen stanoveným označením, dalšími označeními, a pokud tak stanoví nařízení vlády, musí být k němu vydáno nebo přiloženo ES prohlášení o shodě nebo jiný dokument.

(3) Označení CE na stanoveném výrobku vyjadřuje, že výrobek splňuje technické požadavky stanovené ve všech nařízeních vlády, které se na něj vztahují a které toto označení stanovují nebo umožňují, a že byl při posouzení jeho shody dodržen stanovený postup.

(4) Českou značku shody, kterou tvoří písmena CCZ, lze použít pouze u výrobků, na něž se nevztahují předpisy Evropských společenství. Tato značka vyjadřuje, že výrobek splňuje technické požadavky stanovené ve všech nařízeních vlády, které se na něj vztahují a které toto označení stanovují nebo umožňují, a že byl při posouzení jeho shody dodržen stanovený postup.

(5) Pokud je stanovený výrobek opatřen označením CE, nesmí být souběžně označen českou značkou shody, nebo značkou, která by svým významem nebo podobou mohla vést k záměně s označením CE nebo s jiným stanoveným označením.

(6) Pokud tak stanoví vláda nařízením, je výrobce nebo dovozce nebo jiná osoba stanovená nařízením vlády povinna poskytovat na základě žádosti kopie certifikátů nebo jiných dokumentů včetně souvisejících dokladů Úřadu nebo autorizovaným osobám, popřípadě stanoveným zahraničním osobám.

(7) Doklady o posouzení shody v rozsahu stanoveném nařízením vlády je výrobce nebo dovozce povinen v období 10 let od ukončení výroby, dovozu nebo uvádění na trh na vyžádání poskytnout orgánu dozoru. Tato doba může být nařízením vlády určena odchylně.

(8) Povinnosti výrobce nebo dovozce uvedené v § 13, jejichž podrobnosti stanoví nařízení vlády, může v rozsahu stanoveném nařízením vlády plnit též zplnomocněný zástupce.

(9) Distributor je povinen jednat tak, aby zabránil distribuci stanovených výrobků, které zjevně nesplňují požadavky zákona, zejména výrobků, které nejsou opatřeny stanoveným označením a dalšími označeními. U výrobků stanovených nařízením vlády nesmí distributor dodávat na trh stanovený výrobek, u kterého se domnívá nebo má důvod se domnívat, že nesplňuje technické

požadavky stanovené podle § 12 odst. 1 písm. b). Pokud navíc stanovený výrobek ohrožuje zdraví, informuje o tom distributor příslušný orgán dozoru, výrobce a dovozce.

(10) Výrobce nebo dovozce činí u výrobků stanovených nařízením vlády a s ohledem na jejich povahu a rizika, která tyto výrobky představují, opatření za účelem ochrany zdraví a bezpečnosti osob.

(11) Výrobce, dovozce nebo distributor, který se domnívá nebo má důvod se domnívat, že stanovený výrobek, který uvedl nebo dodal na trh, nesplňuje požadavky tohoto zákona nebo nařízení vlády vydaného k jeho provedení, je povinen u výrobků stanovených nařízením vlády činit nezbytná opatření směřující k uvedení výrobku do souladu s těmito požadavky, stažení výrobku z trhu nebo navrácení stanoveného výrobku, který již byl dodán uživateli; pokud navíc stanovený výrobek ohrožuje zdraví, výrobce, dovozce nebo distributor o tom neprodleně informuje příslušný orgán dozoru.

(12) Výrobce, dovozce, distributor nebo zplnomocněný zástupce uchovává u výrobků stanovených nařízením vlády údaje potřebné k identifikaci všech hospodářských subjektů, které mu předaly stanovený výrobek a kterým předal stanovený výrobek.

(13) Dovozece nebo distributor zajistí u výrobků stanovených nařízením vlády skladovací a přepravní podmínky, které neohrožují soulad stanoveného výrobku, který hodlá uvést nebo dodat na trh, s požadavky tohoto zákona.

(14) Jestliže výrobek splňuje podmínky stanovené v § 12 a 13, nesmí být bráněno jeho uvedení na trh, popřípadě do provozu, pokud z významných důvodů ochrany oprávněného zájmu zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Tím nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů. 2a)

~~(15) Odstavce 1 až 14 se nepoužijí pro stavební výrobky s označením CE, jejichž uvádění a dodávání na trh upravuje přímo použitelný předpis pro stavební výrobky.~~

2a) Například zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů (zákon o obecné bezpečnosti výrobků), zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění zákona č. 254/2001 Sb. a zákona č. 274/2001 Sb.

§ 13e

~~Je-li stavební výrobek s označením CE uváděn nebo dodáván na trh v České republice, musí být prohlášení o vlastnostech poskytované k tomuto výrobku a pokyny a bezpečnostní informace připojované k tomuto výrobku v českém jazyce.~~

§ 18

Dozor

(1) Dozor nad tím, zda stanovené výrobky jsou uváděny a dodávány na trh nebo do provozu v souladu s požadavky stanovenými tímto zákonem, ~~zda jsou stavební výrobky s označením CE uváděny a dodávány na trh v souladu s přímo použitelným předpisem pro stavební výrobky~~, zda hospodářské subjekty plní své povinnosti stanovené tímto zákonem ~~a přímo použitelným předpisem pro stavební výrobky~~, a zda výrobky nejsou neoprávněně opatřovány označením CE podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství^{1a}), nebo jiným stanoveným označením podle tohoto zákona, provádí Česká obchodní inspekce⁴), nebo v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy

- a) Český báňský úřad^{4a}),
- b) Drážní úřad^{4b}),
- c) popřípadě další úřad, pokud tak zvláštní zákon stanoví
(dále jen „orgány dozoru“).

(2) Orgány dozoru mohou

a) provádět rozboru nebo zajistit provedení rozborů k ověření toho, zda výrobky plní požadavky tohoto zákona ~~nebo přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky~~; provedení těchto rozborů se zajišťuje u příslušných orgánů nebo osob; pokud bylo rozbořem zjištěno, že výrobek nesplňuje

požadavky tohoto zákona ~~nebo přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky~~, hradí náklady na provedení rozboru kontrolovaná osoba,

b) uložit kontrolovaným osobám, aby ve stanovené lhůtě odstranily zjištěné nedostatky, jejich příčiny a škodlivé následky nebo aby k jejich odstranění neprodleně provedly nezbytná opatření k nápravě,
c) uložit kontrolovaným osobám povinnost bezodkladně informovat o nebezpečí osoby, které by mohly být vystaveny nebezpečí plynoucímu z výrobku.

(3) Orgán dozoru může, má-li důvodné pochybnosti, že stanovený výrobek nesplňuje technické požadavky stanovené v příslušném nařízení vlády podle § 12 odst. 1 písm. b), požadovat od autorizované osoby informace a dokumenty, týkající se posuzování shody tohoto výrobku, včetně certifikátu vydaného podle § 11a odst. 2 písm. c) bodu 1, technické dokumentace a protokolů o zkouškách. Kromě toho může dát orgán dozoru autorizované osobě podnět, aby přezkoumala certifikát vydaný podle § 11a odst. 2 písm. c) bodu 1. V případě, že se prokáže, že stanovený výrobek nesplňuje požadavky podle věty první, orgán dozoru oznámí tuto skutečnost příslušné autorizované osobě. Zároveň jí může uložit, aby odebrala certifikát vydaný podle § 11a odst. 2 písm. c) bodu 1.

~~(4) Má-li orgán dozoru důvodné pochybnosti, že stavební výrobek s označením CE nesplňuje požadavky stanovené přímo použitelným předpisem pro stavební výrobky, může požadovat od příslušného oznámeného subjektu informace a dokumenty, týkající se posouzení a ověření stálosti vlastností tohoto výrobku, včetně vydaného osvědčení, technické dokumentace a protokolů o zkouškách. Pokud orgán dozoru zjistí, že stavební výrobek s označením CE nesplňuje požadavky podle odstavce 1, informuje o tom oznámený subjekt, který se podílel na posouzení a ověření stálosti vlastností tohoto výrobku.~~

~~(5) Pokud se v přímo použitelném předpisu pro stavební výrobky mluví o příslušném vnitrostátním orgánu¹⁶⁾, je tímto orgánem v České republice orgán dozoru.~~

¹⁶⁾ Čl. 11 až 14 a čl. 43 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011.

§ 18a

Ochranná opatření

(1) Pokud orgán dozoru má důvodné podezření, že výrobek nesplňuje požadavky tohoto zákona ~~nebo přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky~~, zakáže uvádění na trh, uvádění do provozu nebo distribuci výrobku nebo série výrobku po dobu potřebnou k provedení kontroly.

(2) Orgán dozoru oznámí uložení opatření podle odstavce 1 ústně kontrolované osobě a neprodleně o něm učiní písemný záznam. Nesouhlasí-li kontrolovaná osoba s uloženým opatřením, může proti němu podat námitky, které se uvedou v záznamu, nebo je může podat písemně nejpozději do 10 dnů ode dne, kdy byla kontrolovaná osoba se záznamem seznámena. Orgán dozoru rozhodne o podaných námitkách bezodkladně. Písemné vyhotovení rozhodnutí o námitkách se doručí kontrolované osobě. Proti rozhodnutí o námitkách není přípustné odvolání.

(3) Pokud orgán dozoru zjistí, že výrobek nesplňuje požadavky tohoto zákona ~~nebo přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky~~ nebo se jedná o výrobek, který je neoprávněně opatřen označením CE nebo jiným stanoveným označením podle tohoto zákona ~~nebo přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky~~, rozhodne o zákazu uvádění na trh, uvádění do provozu nebo distribuce takového výrobku. Pokud pominou důvody pro uložení zákazu, orgán dozoru rozhodne o jeho změně nebo zrušení. Odvolání proti rozhodnutí podle věty první nemá odkladný účinek.

(4) Pokud orgán dozoru zjistí, že výrobek nebo série výrobku představuje ohrožení oprávněného zájmu, orgán dozoru rozhodne o stažení výrobku nebo série výrobku z trhu nebo z oběhu. Orgán dozoru může současně, pokud je to nutné, nařídit zničení výrobku nebo série výrobku nebo nařídit jinou formu znehodnocení. Odvolání proti rozhodnutí podle věty první nemá odkladný účinek.

(5) V případě uložení opatření podle odstavce 3 nebo 4 orgán dozoru uvede v odůvodnění rozhodnutí vždy též konkrétní důvody pro uložení opatření, které jsou pro stanovený výrobek vymezeny nařízením vlády.

§ 18b

Oznamovací povinnost

(1) Orgány dozoru jsou povinny oznámit Ministerstvu přijetí opatření týkající se výrobku nebo série výrobku v případech, kdy výrobek představuje vážné riziko^{4e}). To platí i v případě opatření, které přijme kontrolovaná osoba z vlastní iniciativy a orgán dozoru obdrží informaci o tomto opatření.

(2) Informace poskytované Ministerstvu obsahují veškeré dostupné podrobnosti, zejména údaje nezbytné pro identifikaci výrobku, jeho původu, dodavatelského řetězce, ohrožení, které výrobek představuje, povahu a trvání opatření přijatého orgánem dozoru a popřípadě informace o dobrovolném opatření přijatým kontrolovanou osobou.

(3) Pokud ohrožení podle odstavce 1 přesáhne území České republiky, Ministerstvo je povinno neprodleně informovat o výskytu takového výrobku Komisi Evropských společenství.

(4) Obdrží-li Ministerstvo od Komise Evropských společenství informaci o přijetí opatření vůči výrobku nebo sérii výrobků představujícím vážné riziko, předá tyto informace bez zbytečného odkladu orgánům dozoru k dalšímu postupu.

(5) K zajištění fungování systému výměny informací podle odstavců 1 až 3 se obdobně použije zvláštní právní předpis upravující postupy, obsah a formu informace o výskytu nebezpečných nepotravinářských výrobků^{4f}).

(6) Zaměstnanci příslušných ministerstev a orgánů dozoru jsou povinni zachovávat mlčenlivost o informacích týkajících se výrobků a získaných v rámci jejich působnosti, s výjimkou informací, které musí být zveřejněny v zájmu ochrany zdraví a bezpečnosti spotřebitelů a v zájmu zajištění účinné kontroly trhu a činnosti orgánů dozoru.

~~(7) Odstavce 1 až 6 se nepoužijí pro stavební výrobky s označením CE.~~

§ 18e

~~Poskytování informací o stavebních výrobcích s označením CE~~

~~(1) Pokud orgán dozoru zjistí, že stavební výrobek s označením CE nesplňuje požadavky stanovené přímo použitelným předpisem pro stavební výrobky, anebo že tento výrobek představuje ohrožení oprávněného zájmu, a nesoulad může ohrozit také oprávněné zájmy subjektů v členských státech Evropské unie, informuje o tom Evropskou komisi a příslušné orgány členských států Evropské unie.~~

~~(2) Pokud orgán dozoru přijme vůči stavebnímu výrobku s označením CE opatření podle § 18 odst. 3 nebo 4, neprodleně o tom informuje Evropskou komisi a příslušné orgány členských států Evropské unie.~~

~~(3) Rozsah informací poskytovaných podle odstavců 1 a 2 stanoví přímo použitelný předpis pro stavební výrobky.~~

~~(4) Obdrží-li orgán dozoru od Evropské komise nebo příslušného orgánu členského státu Evropské unie oznámení o přijetí opatření vůči stavebnímu výrobku s označením CE, předá toto oznámení neprodleně Ministerstvu. Společně s tímto oznámením poskytne orgán dozoru Ministerstvu všechny informace o nesouladu tohoto výrobku s požadavky, stanovenými přímo použitelným předpisem pro stavební výrobky, jež má k dispozici, a informuje ho o všech opatřeních, která v souvislosti s tímto výrobkem již přijal. Ministerstvo poskytne tyto informace společně s případnými námitkami vůči opatřením, která byla přijata příslušnými orgány jiných členských států Evropské unie, neprodleně Evropské komisi a příslušným orgánům členských států Evropské unie.~~

§ 19

Přestupky fyzických osob

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) zneužije označení CE nebo jiné stanovené označení, certifikát anebo jiný dokument podle tohoto zákona ~~anebo přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky~~, nebo certifikát anebo jiný dokument podle tohoto zákona ~~anebo přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky~~ padělá nebo pozmění,

- b) v rozporu s § 4 odst. 3 označí dokument značkou ČSN, nebo
- c) rozmnoží nebo rozšíří českou technickou normu nebo její část v rozporu s § 5 odst. 8.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 20 000 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. b) nebo c) pokutu do 1 000 000 Kč.

§ 19a

Přestupky právnických a podnikajících fyzických osob

- (1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že
- a) zneužije označení CE nebo jiné stanovené označení, certifikát anebo jiný dokument podle tohoto zákona ~~anebo přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky~~, nebo certifikát anebo jiný dokument podle tohoto zákona ~~nebo přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky~~ padělá nebo pozmění,
 - b) v rozporu s § 4 odst. 3 označí dokument značkou ČSN,
 - c) rozmnoží nebo rozšíří českou technickou normu nebo její část v rozporu s § 5 odst. 8,
 - d) provede činnost při posouzení shody, vyhrazenou pro účely tohoto zákona autorizované osobě, bez autorizace podle § 11 odst. 1,
 - e) v rozporu s § 16 odst. 1 vystupuje jako akreditovaný subjekt posuzování shody bez udělené akreditace nebo mimo rozsah udělené akreditace,
 - f) nesplní některé z ochranných opatření vydaných podle § 18a odst. 1, 3 nebo 4, nebo
 - g) nesplní některou z povinností uložených orgánem dozoru podle § 18 odst. 2 písm. b) nebo c).

(2) Autorizovaná osoba se dopustí přestupku tím, že nesplní některou z povinností podle § 11a odst. 2 nebo § 11b odst. 1 nebo 4.

(3) Výrobce, dovozce, zplnomocněný zástupce nebo distributor se dopustí přestupku tím, že uvede na trh nebo do provozu anebo distribuuje stanovené výrobky

- a) bez označení CE nebo jiného stanoveného označení nebo dokumentu stanoveného nařízením vlády, nebo
- b) s označením nebo dokumentem, které jsou v rozporu s § 13.

- (4) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako
- a) dovozce nesplní povinnost podle § 13 odst. 1 věty druhé,
 - b) distributor nesplní některou z povinností podle § 13 odst. 9,
 - c) výrobce nebo dovozce nesplní některou z povinností podle § 13 odst. 10,
 - d) výrobce, dovozce nebo distributor nesplní některou z povinností podle § 13 odst. 11,
 - e) výrobce, dovozce, distributor nebo zplnomocněný zástupce nesplní povinnost podle § 13 odst. 12, nebo
 - f) dovozce nebo distributor nesplní povinnost podle § 13 odst. 13.

~~(5) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako~~
~~a) výrobce, dovozce nebo zplnomocněný zástupce podle přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky nesplní některou z povinností podle přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky, nebo~~
~~b) distributor podle přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky nesplní některou z povinností podle přímo použitelného předpisu pro stavební výrobky.~~

- ~~(6)~~ **(5)** Za přestupek lze uložit pokutu do
- a) 50 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. f) nebo g) nebo odstavce 1 písm. f) nebo g) nebo odstavce 3,
 - b) 20 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. a), d) nebo e),
 - c) 1 000 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. b) nebo c), odstavce 2,
 - d) 500 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 4 ~~nebo 5~~.

§ 19b

Společná ustanovení k přestupkům

(1) Přestupky podle § 19 odst. 1 písm. b) a c), § 19a odst. 1 písm. b) až e) a § 19a odst. 2 projednává Úřad. Přestupky podle § 19 odst. 1 písm. a), § 19a odst. 1 písm. a), f) a g) a § 19a odst. 3 ~~až 5~~ a 4 projednává orgán dozoru.

(2) Pokuty vybírá orgán, který je uložil.

(3) U přestupků podle § 19a odst. 1 písm. f) a g) a § 19a odst. 3 nelze upustit od uložení správního trestu.

Stavební zákon

§ 153

Stavbyvedoucí a stavební dozor

(1) Stavbyvedoucí je povinen řídit provádění stavby v souladu s rozhodnutím nebo jiným opatřením stavebního úřadu a s ověřenou projektovou dokumentací, zajistit dodržování povinností k ochraně života, zdraví, životního prostředí a bezpečnosti práce vyplývajících ze zvláštních právních předpisů, zajistit řádné uspořádání staveniště a provoz na něm a dodržení obecných požadavků na výstavbu (§ 169), popřípadě jiných technických předpisů a technických norem. V případě existence staveb technické infrastruktury v místě stavby je povinen zajistit vytýčení tras technické infrastruktury v místě jejich střetu se stavbou.

(2) Stavbyvedoucí je dále povinen působit k odstranění závad při provádění stavby a neprodleně oznámit stavebnímu úřadu závady, které se nepodařilo odstranit při vedení stavby, vytvářet podmínky pro kontrolní prohlídku stavby, spolupracovat s osobou vykonávající technický dozor stavebníka nebo autorský dozor projektanta, pokud jsou zřízeny, a s koordinátorem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, působí-li na staveništi **a s dalšími osobami oprávněnými plnit úkoly správního dozoru podle zvláštních právních předpisů³⁹⁾**.

(3) Osoba vykonávající stavební dozor odpovídá spolu se stavebníkem za soulad prostorové polohy stavby s ověřenou dokumentací, za dodržení obecných požadavků na výstavbu, za bezbariérové užívání stavby a jiných technických předpisů a za dodržení rozhodnutí a jiných opatření vydaných k uskutečnění stavby.

(4) Osoba vykonávající stavební dozor sleduje způsob a postup provádění stavby, zejména bezpečnost instalací a provozu technických zařízení na staveništi, vhodnost ukládání a použití stavebních výrobků, materiálů a konstrukcí a vedení stavebního deníku nebo jednoduchého záznamu o stavbě; působí k odstranění závad při provádění stavby, a pokud se jí nepodaří takové závady v rámci vykonávání dozoru odstranit, oznámí je neprodleně stavebnímu úřadu.

³⁹⁾ **Zákon č. ... Sb. o stavebních výrobcích a o jejich použití do staveb a o změně některých zákonů.**

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS, v platném znění.